

Výroční zpráva 2016

Národní technické muzeum

www.ntm.cz

Obsah

Úvodní slovo, poděkování sponzorům a příznivcům.....	Chyba! Záložka není definována.
1. Údaje o zpracovateli	4
2. Sídla a pracoviště.....	6
2.1 Hlavní budova Praha Letná.....	6
2.2 Depozitární areál Čelákovice.....	6
2.3 Centrum stavitelského dědictví Plasy	6
2.4 Depo kolejových vozidel Praha	7
2.5 Depozitář kolejových vozidel Chomutov	7
3. Muzejní sbírky (evidence a významné akvizice).....	9
3.1 Centrální evidence a administrace sbírek	9
3.2 Muzeum dopravy	12
3.3 Železniční muzeum.....	12
3.4 Průmyslové muzeum.....	13
3.5 Muzeum elektrotechniky a médií.....	15
3.6 Muzeum architektury a stavitelství	15
4. Knihovna Národního technického muzea.....	17
5. Archiv Národního technického muzea.....	18
6. Odbor hlavního konzervátora sbírek	21
7. Oddělení digitalizace.....	23
8. Věda a výzkum	25
8.1 Institucionální podpora vědy a výzkumu - Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)	25
8.2 VISK MK ČR.....	26
VISK 5 – RETROKON (národní program retrospektivní konverze katalogů knihoven v ČR). Retrospektivní konverze historického fondu knihovny Národního technického muzea	26
VISK 8/B – Informační zdroje. Další rozvoj oborové brány Umění a architektura (ART)....	27
VISK 9 - Rozvoj souborného katalogu CASLIN a souboru národních autorit. Zapojení knihovny NTM do tvorby národních autorit a zahájení harmonizace jmenných autorit vytvořených v systému Clavius.....	27
8.4 NAKI MK ČR.....	27
Historický fotografický materiál – identifikace, dokumentace, interpretace, prezentace, aplikace, péče a ochrana v kontextu základních typů paměťových institucí.....	27
Průmyslové město a jeho proměny ve 20. století: Kultura, identita a řád urbánní průmyslové společnosti na příkladu „ideálního města“ Zlína	28
9. Přednášková, pedagogická činnost.....	30
9.1 Přednášková činnost v NTM	30
9.1.1 Přednáškový cyklus	30

9.1.2 Konference a semináře a účast pracovníků NTM na nich	31
9.2 Přednášková činnost mimo NTM.....	32
9.3 Pedagogická činnost.....	35
10. Ediční a publikační činnost.....	36
10.1 Ediční činnost.....	36
10.2 Publikační činnost	36
11. Prezentační činnost.....	41
11.1 Vývoj návštěvnosti.....	41
11.2 Expozice a výstavy	43
11.2.1 Expozice.....	43
11.2.2 Výstavy	43
11.3 Spolupráce NTM na výstavách a expozicích jiných organizací.....	50
11.4 Muzejní pedagogika	54
11.5 Specializované workshopy.....	56
11.6 Komentované prohlídky	57
11.7 Jiné akce.....	58
11.8 Spolupráce s médii.....	66
11.9 Významné návštěvy.....	67
12. Poradní orgány NTM.....	69
12.1 Vědecká rada.....	69
12.2 Redakční rada.....	69
12.3 Výstavní a programová rada	69
12.4 Rada pro sbírkotvornou činnost	70
13. Organizační, finanční, personální správní a kontrolní informace.....	72
13.1 Organizační informace	72
13.2 Ekonomické informace.....	74
13.3 Personální informace	79
13.3.1 Zaměstnanost a čerpání mzdových prostředků	79
13.3.2 Členství v národních i mezinárodních odborných organizacích a projektech s technickou či podobnou tematikou	82
13.3.3 Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců NTM.....	83
13.4 Informace o činnosti Správního odboru.....	85
13.5 Informace o kontrolní činnosti.....	86
13.5.1 Interní audity, dílčí kontroly a interní šetření.....	86
13.5.2 Vnější kontroly a audity	87
14. Činnost pracoviště zajišťujícího působnost zákona č. 71/1994 Sb.....	88

1. Údaje o zpracovateli

Název zpracovatele: NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM

Právní statut: Příspěvková organizace MK ČR

Sídlo organizace: Kostelní 42, 170 78 Praha 7

IČ: 00023299, DIČ: CZ00023299

Telefon: +420 220 399 111

Fax: +420 220 399 200

E-mail: info@NTM.cz

Internetové stránky: www.NTM.cz, www.muzeum-plasy.cz

Způsob zřízení: Zřizovací listina vydaná MK ČR pod č. j. MK-S 7202/2013 ze dne 20. 6. 2013

Zřizovatel: Ministerstvo kultury ČR

Stručný přehled hlavních činností Národního technického muzea

Národní technické muzeum shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje techniky, průmyslu, dopravy, architektury a vědy české i zahraniční provenience, zejména však z území České republiky. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti a spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy. Ke sbírkovým předmětům pořizuje odbornou dokumentaci písemnou a podle potřeby i obrazovou, případně zvukovou. Sbírkové předměty odborně zpracovává a těží z nich poznatky o vývoji techniky, vědy a společnosti. Provádí vědecký výzkum prostředí, z něhož sbírkové předměty získává. Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně-výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost, zejména pak dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům. Zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí.

Národní technické muzeum je dále zřizovatelem Archivu NTM jako specializovaného archivu akreditovaného dle zákona 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Archiv NTM shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje archivní materiály k dějinám techniky, průmyslu, přírodních věd a řemesel v českých zemích. Zpracovává rešerše v oblasti dějin techniky pro cizí subjekty, koná vlastní badatelskou, publikační a prezentační činnost. Archiv NTM vede evidenci archiválií tzv. Národního archivního dědictví (NAD) podle zákona 499/2004 Sb.

Národní technické muzeum spravuje rovněž specializovanou Knihovnu NTM, řízenou zákonem č. 257/2001 Sb. o knihovnách. V působnosti této knihovny je zejména shromažďování a akvizice publikací oborově zaměřených na dějiny vědy, techniky a průmyslu v českých zemích a v celosvětovém kontextu, jejich následné odborné zpracování dle schválených mezinárodních standardů, a především zajišťování služeb badatelům a návštěvníkům knihovny. Buduje elektronický katalog včetně bibliografické databáze, zpřístupňuje informace o knižním fondu co nejširší veřejnosti pomocí webových stránek muzea a prostřednictvím zapojení do odborných databází celorepublikového charakteru.

Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a video nahrávky. Pořádá odborné konference a semináře, kulturní a vzdělávací programy.

Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy.

Národní technické muzeum je zapsáno jako Znalecký ústav v evidenci Ministerstva spravedlnosti pro následující obory znalecké činnosti: Školství a kultura, Historické přístroje z oboru exaktních věd, dějin techniky, průmyslu a socialistické industrializace, historie hornictví, metalurgie, strojírenství, spotřebního průmyslu, dopravy (pozemní, železniční, vodní a letecké), elektrotechniky, historie sdělovací techniky, stavitelství, architektury, historické technické literatury.

2. Sídla a pracoviště

2.1 Hlavní budova Praha Letná

Budova NTM na Letné, která byla od počátku navržena výhradně k muzejním účelům, je jedním z příkladů muzejní architektury z první poloviny minulého století. Její počátky sahají do 20. let 20. století, kdy padlo rozhodnutí o výstavbě. V polovině 30. let, po shromáždění potřebných prostředků, byla vypsána veřejná architektonická soutěž, jejímž vítězem se stal Milan Babuška. Stavba byla zahájena na podzim roku 1938 a zhruba dokončena v roce 1942. Výtvarné, architektonické a urbanistické kvality jsou vyjádřeny zapsáním budovy do Ústředního seznamu kulturních památek jako nemovitě kulturní památky pod evidenčním číslem 41213/1-1959. Budova prošla v letech 2003 až 2013 v rámci tří samostatných etap rekonstrukcí. Dílčí úpravy prostor a technických systémů se byly ukončeny v roce 2013 v souvislosti s dokončováním pěti nových expozice, zejména pak expozice Rudný a Uhelny díl. Dále pak v roce 2014 byla ve III. patře dokončena výstavba funkčního televizního studia ve spolupráci s Českou televizí. V roce 2016 byla zahájena příprava projektu na doplnění chlazení kancelářských prostor III. a II. patra a foyeru III. patra.

2.2 Depozitární areál Čelákovice

Areál, nacházející se na katastru obce Čelákovice-Záluží, slouží k uložení valné části sbírkových předmětů a archiválií a menší části knih, které NTM spravuje. V areálu se nachází celkem 11 objektů, z toho 6 jednoduchých plechových hal pro velké sbírkové předměty, 4 patrové depozitáře typu „Kord“ a 3 moderní multifunkční depozitární haly. Poslední hala byla dokončena a uvedena do provozu počátkem roku 2012. V roce 2015 byla zahájena realizace projektových prací na dalším rozvoji depozitárního areálu. V roce 2016 byl dokončen kompletní projekt včetně stavebního povolení na realizaci výstavby haly CD4, vstupního objektu a rozšíření komunikací a dále na rekonstrukci Železniční haly. Současně proběhla realizace výstavby nového bezpečnostního oplocení celého areálu v délce 1,2 km.

2. 3. Centrum stavitelského dědictví Plasy

V areálu bývalého cisterciáckého kláštera v Plasích došlo k realizaci projektu NTM nazvaného Centrum stavitelského dědictví, zahrnujícího mj. vznik nové expozice stavitelství a vybudování Dvora stavebních řemesel s expozicí stavebně historického průzkumu. Předmětem památkové obnovy byly především o objekty související s hospodářským zázemím někdejšího plaského kláštera – bývalý pivovar s klášterním mlýnem a areál hospodářského dvora. Projekt byl stavebně i tematicky rozdělen do dvou částí. Základní obsahovou náplní areálu pivovaru byl vznik expozice stavitelství, studijního depozitáře s referenční sbírkou stavebních materiálů, prvků a konstrukcí a vybudování prostorů pro proměnné výstavy. V navazujícím areálu hospodářského dvora je pak historické stavitelství prezentováno jednak formou interaktivního didakticko-zážitkového Dvora stavebních řemesel, jednak sem situováno zázemí pro další vzdělávání a pro setkávání odborné veřejnosti, včetně městské i odborné tematické knihovny.

Rekonstrukce objektů hospodářského dvora byla ukončena v roce 2015. Naopak rekonstrukce areálu Pivovaru byla v rámci I. etapy ukončena již v roce 2014 a v roce 2015 zde probíhala realizace expozic. Současně byla v roce 2015 provedena rekonstrukce obvodového pláště na objektu Ležáckých sklepů, která přímo navazovala na opravy střech provedené na tomto objektu v roce 2014. V září 2015 byl areál zpřístupněn veřejnosti.

V roce 2016 byl připraven projekt na opravu věže sv. Floriána na horním hospodářském dvoře, která bude realizována v roce 2017. Rovněž byla provedena obnova štítové zdi objektu horních stájí.

2.4 Muzeum železnice a elektrotechniky

V roce 2000 bylo vydáno usnesení Vlády ČR týkající se vybudování Muzea železnice a elektrotechniky v areálu bývalého DKV Praha střed, navazujícího na areál Masarykova nádraží. V roce 2002 proběhl v návaznosti na toto usnesení převod práva hospodaření s nemovitostmi z Českých drah na NTM. V roce 2003 bylo vydáno ze strany MK ČR rozhodnutí o financování akce rekonstrukce v celkovém objemu 300 mil. Kč. Neprodleně byla zahájena příprava projektu, geodetické zaměření a výběr zhotovitele projektu. Tento proces byl v roce 2004 přerušen s ohledem na vyhlášení stavební uzávěry v uvedené lokalitě ze strany MHMP v souvislosti s připravovanou změnou územního plánu. V roce 2008 proběhl stavebně-technický a stavebně-historický průzkum budov budoucího Muzea železnice a elektrotechniky NTM a s ohledem na jejich výsledky byly provedeny opravy střešních konstrukcí. V roce 2016 byl finalizován scénář expozice Muzea železnice a elektrotechniky NTM, dále pak proběhla studentská architektonická a urbanistická soutěž na řešení Muzea železnice a elektrotechniky NTM na Masarykově nádraží. Současně byla ustavena pracovní skupina, která dostala za úkol vypracovat materiály k projektu. Na podzim 2012 zrušilo MK ČR původně plánované financování s tím, že nové prostředky na projekt Muzea železnice a elektrotechniky NTM budou uvolněny až na základě investičního záměru, který byl připraven ze strany NTM. Původní koncepce muzea železnice byla v roce 2013 rozšířena o náplň expozice elektrotechniky.

V průběhu roku 2016 pokračovala příprava architektonické soutěže na Muzeum železnice a elektrotechniky, která určí autora projektu realizace.

2.5 Depozitář kolejových vozidel Chomutov

V roce 2012 se po delších jednáních podařilo za účelem vybudování stálého depozitáře ŽM NTM získat do trvalého vlastnictví budovy a pozemky bývalého železničního depa v Chomutově, jejichž část mělo NTM již dříve v nájmu. NTM odkoupilo od ČD, a.s. areál se vším příslušenstvím za 47 mil. Kč. Tento krok znamenal podstatnou kvalitativní změnu pro sbírku železničních vozidel, neboť ta takto poprvé ve své historii získala vlastní stálý depozitář. Rozvojové území areálu o rozloze zhruba 4 ha nabízí i do budoucna možnost budování dalších krytých stání pro rozrůstající se sbírku železničních vozidel. V roce 2014 byl zpracován projekt na rekonstrukci střechy Spojovací chodby mezi objekty Montovna a Rotunda I a v roce 2015 proběhl výběr dodavatele a samotná realizace. V roce 2015 byl zpracován projekt na rekonstrukci poloviny kolejových paprsků před objektem Rotunda I a k realizaci došlo ještě v závěru roku 2015. V závěru roku 2015 byla vypracována studie koncepce rozvoje depozitárního areálu s výhledem na jeho detailní využití. Koncepce zohledňuje tři klíčové role areálu: depozitář – výstavba nových depozitárních hal, konzervátorsko-restaurátorské pracoviště pro oblast železnice, návštěvnický provoz.

V roce 2015 byl také připraven projekt opravy střechy objektu Montovna, jejíž realizace úspěšně proběhla v roce 2016. V roce 2016 byla rovněž zahájena příprava projektu na rekonstrukci druhé poloviny kolejových paprsků před objektem Rotunda I.

Na přelomu roku 2015 a 2016 probíhala intenzivní jednání s magistrátem města Chomutov, jejichž cílem mělo být sezónní zpřístupnění areálu depozitáře návštěvníkům v létě 2016. Spolupráce se však pro rok 2016 nepodařila realizovat

v plné míře, takže jejím výsledkem byla pouze vyšší návštěvnost tradičních Dnů otevřených dveří, vyplývající z propagace magistrátem v regionu a zejména v Sasku.

3. Muzejní sbírky (evidence a významné akvizice)

Administrativní správa sbírek na centrální úrovni byla v roce 2016 realizována prostřednictvím Odboru hlavního kurátora sbírek NTM a jemu podřízeného referátu evidence sbírek (dále RES).

3.1 Centrální evidence a administrace sbírek

Stejně jako v letech předchozích byla i v roce 2016 věnována pozornost administraci nových přírůstků do sbírky NTM. Předměty byly nabyty na základě darů (1457 ks), koupi (476 ks) a převodů (25 ks), část přírůstků měla charakter nálezů při revizi (62 ks), kde se jednalo především o zápis starých, původně nezaevidovaných předmětů, o nový zápis předmětů již vyřazených apod.

Snaha o získání dotace z programu Ministerstva kultury České republiky (dál MK) ISO/C (výkupy kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty) byla částečně úspěšná. NTM obdrželo požadované částky na koupi části pozůstalosti po Jiřím Boudovi, sbírky telefonních aparátů z pozůstalosti po Vlastimilu Brodském a 8 předmětů z pozůstalosti po Petru Hapkovi. Předměty byly zakoupeny a převedeny do sbírky NTM (více viz bod 12.4).

Administrativně odbor vyřídil též agendu získání dotací z programů ISO/D-a (vybavování a zkvalitňování restaurátorských, konzervátorských a preparátorských pracovišť) a ISO/D-b (vybavování depozitářů a stálých expozic). Získány byly dotace na nákup atypického úložného regálu na ukládání materiálů v Ateliéru restaurování papíru NTM, řetězového kladkostroje Stahl a obalového materiálu pro vakuovou techniku.

18. 11. 2016 byly zaslány na MK žádosti o poskytnutí dotací na rok 2017 v programech ISO/A (CCTV Čelákovice, CCTV Letná, generální klíč Čelákovice a ISO/D-a,b,c (microfademeter, UV lampy do germicidních filtrů, Elsec 765, Comet C3120, restaurování kolekce vzorníků látek, televizního synchronizátoru a televizního režijního zařízení)

V roce 2016 bylo pokračováno v inventarizaci sbírky NTM. Celkem bylo v inventarizacích č. 1-36/2016 zinventarizováno 10469 inventárních čísel, tj. 14,31% celkového sbírkového fondu NTM.

U podsbírký 24 – další – Železniční sbírka NTM byl vyřazeno 1 inventární číslo z důvodu přebytečnosti a nově zapsáno 6 inventárních čísel.

U podsbírký 25 – jiná – Sbírký architektury, stavitelství a průmyslového designu bylo rozepsáno 1 inventární číslo, vyřazeno 20 inventárních čísel z důvodu neupotřebitelnosti, zrušeno 1 inventární číslo (náprava omylu), vyřazeno 18 přírůstkových čísel z důvodu jiné změny, zrušeno 57 inventárních čísel z důvodu jiné změny a nově zapsáno 80 inventárních čísel.

U podsbírký 23 – věda, technika a průmyslová výroba bylo rozepsáno 47 inventárních čísel, vyřazeno 459 inventárních čísel z důvodu neupotřebitelnosti, zrušeno 1 inventární číslo (náprava omylu), přidáno 60 inventárních čísel vyřazením/zrušením 82 inventárních čísel a nově zapsáno 1093 inventárních čísel.

NTM odeslalo na MK žádosti o provedení změn v Centrální evidenci sbírek, které byly po dohodě se zástupcem MK ještě upraveny. Upravený soubor k aktualizaci zápisu v CES byl odeslán 20. 6. 2016, potvrzené formuláře MK obdrželo NTM 27. 7. 2016 (potvrzeno k 19. 7. 2016).

Mezi činnosti odboru spadá i agenda vypracovávání smluv o poskytování sbírkových předmětů jiným subjektům. V roce 2016 bylo vypracováno celkem 88 smluv, z toho 81 smluv o výpůjčce, 1 smluv nájemních a 6 smluv o fyzickém přenechání věci. Především u smluv o výpůjčce a smluv nájemních se v mnoha případech jednalo o prodloužení, resp. nahrazení smlouvy, uzavřené již v minulých letech. V působnosti odboru je též vedení smluv o výpůjčce do NTM, kterých bylo ve

sledovaném roce zrealizováno 30. Muzeum si zapůjčilo předměty zvláště v souvislosti s pořádanými výstavami „Ceny Czech Grand Design 2015: Finále“, „Velořexy v NTM“ a „Civitas Carolina – aneb stavitelství doby Karla IV.“ Zapůjčena byla i soška filmového Oscara za film „Ostře sledované vlaky“, nové smlouvy byly uzavřeny i v souvislosti se zapůjčením sbírkových předmětů do muzejní expozice.

28. 1. 2016 zažádalo NTM o vydání povolení k vývozu v souvislosti s poskytováním 9 sbírkových předmětů na výstavu „A Way to Modernity. Werkbund Estates 1927-1932“ (31. 3. – 5. 6. 2016, Muzeum architektury ve Wroclawi). Povolení poskytlo MK ke dni 12. 2. 2016, předměty byly na úspěšnou výstavu vyvezeny a v pořádku navráceny.

Potvrzeným Dodatkem č. 5 k Žádosti evidenční číslo 115/005 byla prodloužena doba vývozu sbírkových předmětů inv. č. 50806 (Úzkorozchodný přípojný vůz Balm/u 619, vypůjčeno Čiernohronské železnici, n.o.) a inv. č. 50883 (Elektrická lokomotiva typ 17/22 č. 10, vypůjčeno Slovenskému technickému muzeu) do 30. 6. 2018. Sbírkový předmět inv. č. 50883 byl již navrácen do NTM.

Potvrzeným Dodatkem č. 7 k Žádosti evidenční číslo 2/005 byla prodloužena doba vývozu sbírkového předmětu inv. č. 15380 (Podvozková noha, Junkers Ju-290) k prezentaci v expozici Deutsches Technikmuseum v Berlíně do 30. 11. 2018.

Část sbírky	Počet sbírkových předmětů, evidovaných ke dni 31. 12. 2016 ve sbírkové evidenci Imbus	Přirůstky za období 1. 1. 2016 - 31. 12. 2016	Způsob nabytí				
			dar	koupě	převod	nález při revizi	vlastní sběr

Sbírka Národního technického muzea - NTM/002-04-30/116002	73128	2020	1457	476	25	62	0
o Podsbírka 23 – Věda, technika a průmyslová výroba	54939	1211	946	218	22	25	0
- Skupina Akustika	2553	92	74	15	0	3	0
- Skupina Astronomie	462	6	0	6	0	0	0
- Skupina Domácnost	1940	15	14	0	1	0	0
- Skupina Doprava	1855	30	3	22	5	0	0
- Skupina Elektro	19425	617	541	55	1	20	0
- Skupina Foto-kino	8330	54	29	16	8	1	0
- Skupina Fyzika	1609	34	1	33	0	0	0
- Skupina Geodézie	1793	64	24	37	2	1	0
- Skupina Hodiny	1093	11	6	5	0	0	0
- Skupina Hornictví	5344	3	0	3	0	0	0
- Skupina Hrací stroje	137	3	1	2	0	0	0
- Skupina Hutnictví	2833	1	0	0	1	0	0
- Skupina Chemie	555	0	0	0	0	0	0
- Skupina Letectví	2297	246	245	1	0	0	0
- Skupina Matematika	288	10	3	7	0	0	0
- Skupina Polygrafie	1888	19	5	10	4	0	0
- Skupina Strojírenství	1590	6	0	6	0	0	0
- Skupina Textil	947	0	0	0	0	0	0
o Podsbírka 24 - Železniční podsbírka NTM	1569	207	0	206	1	0	0
- Skupina Železnice	1569	207	0	206	1	0	0
o Podsbírka 25 - Sbírka architektury, stavitelství a průmyslového designu	4684	230	140	52	1	37	0
- Skupina Architektura	1338	1	0	0	0	1	0
- Skupina Průmyslový design	2023	82	75	7	0	0	0
- Skupina Stavitelství	1323	147	65	45	1	36	0
Mapová sbírka	11936	372	371	0	1	0	0

3.2 Muzeum dopravy

Muzeum dopravy NTM je samostatným sbírkovým a odborným oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti silniční dopravy (sbírkové referáty automobily, automobilie, motocykly, jízdní kola, hipomobilie), letecké dopravy (sbírkový referát letectví), lodní dopravy (sbírkový referát lodní doprava) a hasičské techniky (sbírkový referát hasičská technika). Do odboru muzea dopravy patří oddělení silniční a lodní dopravy a oddělení letecké dopravy.

K nejvýznamnějším akvizicím roku 2016 patří z jednostopých a dvoustopých vozidel užitkové automobily Praga UN 80, Mercedes Unimog 406, motocykl Harley Davidson z roku 1994, který vlastnil hudebník Petr Hapka, nebo soubor trofejí motocyklového závodníka Václava Vernerá. Sbírka letectví byla obohacena o leteckou kombinézu československého letectva z doby 1. republiky po plukovníkovi letectva Antonínu Šárovci a o palivovou odhazovací nádrž Zusatzbehälter 300 Liter z doby II. světové války.

Muzeum dopravy připravilo výstavy 120 let mladoboleslavské automobilky (15. 12. 2015 - 10. 4. 2016) a Velorex (12. 4. - 21. 11. 2016). K výstavě Velorex bylo vydáno monotematické číslo časopisu Reburber, které bylo díky velkému zájmu vyprodáno ještě během výstavy. Muzeum dopravy uspořádalo také 7. ročník leteckého historického semináře na téma Ženy v českém (československém) letectví (4. 10. 2016).

3.3 Železniční muzeum

Muzeum železniční je samostatným sbírkovým a odborným oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti železnice a železniční dopravy. Oblast činnosti zahrnuje vedle tvorby sbírek, odborné péče a dokumentace sbírkového fondu, výzkumu a badatelské činnosti v oblasti historie železnice a aktuálně i souhrn aktivit směřujících k realizaci vlastního železničního muzea. Do odboru železničního muzea patří oddělení železniční dopravy a oddělení správy kolejových vozidel.

Činnost železničního muzea se v roce 2016 plně soustředila na správu sbírky a rozvoj stálého železničního depozitáře v Chomutově. V rámci správy sbírky probíhala příprava na stěhování předmětů z železniční haly v Čelákovících do depozitáře v Chomutově. Stejně jako v předchozím roce pokračovala i v roce 2016 jednání s Magistrátem města Chomutova ve snaze zpřístupnit depozitáře veřejnosti formou rozšířených dnů otevřených dveří. Významně se zintenzivnila práce na budování stálé expozice železnice na Masarykově nádraží. Kromě tradičních Dnů otevřených dveří v Chomutově byla významnou prezentační akcí Výstava Legiovlatku na Masarykově nádraží v měsíci srpnu. Projekt, jehož je NTM jedním z celé řady partnerů, se tak stal první skutečnou delší výstavou zpřístupněnou v areálu budoucího železničního muzea. Stejně jako v roce 2015, tak i v roce 2016 zájem návštěvníků opět podtrhnul potřebu brzkého zřízení stálé expozice železnice v centru hlavního města. Z dalších prezentačních akcí je nezbytné zmínit prezentaci salonního vozu Františka Ferdinanda d'Este při slavnostním zahájení sezóny Centra stavitelského dědictví v Plasích v březnu 2016 a prezentaci téhož vozu při jízdě prezidenta Rakouské republiky Heinze Fischera do Lán v dubnu 2016. Neméně zajímavou prezentační akcí ŽM byla jízda parní lokomotivy 464.202 na Slovensko, kde se tento unikátní exponát účastnil prestižního slovenského železničního setkání Rendez 2016.

Nejzajímavějším akvizičním úspěchem ŽM v roce 2016 byla záchrana skříně poštovního vozu z roku 1873, který je v současnosti nejstarším dochovaným vozem tohoto typu. Akce převozu vozové skříně z Nymburka, kde sloužila od 30. let 20. století jako obytná obezděná chata, byla zajímavá, ale poměrně technicky náročná, takže se jí dostalo zasloužené pozornosti místního tisku.

V roce 2016 pokračovaly také dlouhodobé zápůjčky funkčních kolejových vozidel ze sbírky NTM partnerským subjektům (České dráhy, Výzkumný ústav železniční, Růžolíci Chrochtík, Čiernohronská železnica, Muzeum průmyslových železnic, Společnost železniční výtopna Jaroměř, LOKO-MOTIV, Jindřichohradecké místní dráhy aj.).

Pro železniční sbírku NTM je velmi přínosné, že díky spolupráci se subjekty, které mají zajištěnu drážní licenci a zároveň zabezpečují údržbu a provoz, mělo i v roce 2016 NTM 7 provozních hnacích vozidel, které se podílely na nostalgických jízdách téměř ve všech krajích České republiky. Jednalo se o tato funkční vozidla: tendrová parní lokomotiva 464.202 – „Rosnička“ (ČD, Olomouc), která prošla celkovou rekonstrukcí v roce 2014, parní lokomotiva 433.002 – „Matěj“ „Skaličák“ (ČD, Valašské Meziříčí), kolejový autobus M 120.417 s věžovým stanovištěm – „Věžák“ (ČD, Šumperk), motorový vůz M 131.101 – „Hurvínek“ (ČD, Šumperk), Křižíkův elektrický motorový vůz EM400.001 – „Elinka“ (ČD, Tábor) – v roce 2016 prezentován v rámci akcí Léto na Bechyňce, motorová lokomotiva T478.1010 – „Bardotka“ „Zamračená“ (VÚŽ, Cerhenice), tendrová parní lokomotiva 464.102 – „Ušatá“ „Bulík“ (RCH, Praha).

I v roce 2016 probíhaly práce na znovuzprovoznění těchto parních lokomotiv: průmyslová parní lokomotiva EP 1000 (ČD, Veselí nad Moravou), nákladní parní lokomotiva 411.019 – „Conrad Vorlauf“ (SŽVJ, Jaroměř).

NTM v roce 2016 v rámci obnovy historických kolejových vozidel dokončilo opravu parního motorového vozu M124.001 – „Komarek“ do opětovně provozního stavu. Jedinečné vozidlo bylo sice zprovozněno v roce 2006, ale po několika letech provozu však muselo být z technických důvodů odstaveno. V rámci dalších investic proběhla oprava vypružení druhé nejstarší parní lokomotivy 322.302 – „Donnersberg“.

3.4 Průmyslové muzeum

Průmyslové muzeum je samostatným sbírkovým a provozním odborem NTM, vytvářejícím, uchovávajícím, zkoumajícím, dokumentujícím a prezentujícím sbírkový fond z oblasti průmyslu a exaktních věd. Do odboru ředitele průmyslového muzea patří oddělení hornictví a hutnictví, oddělení strojírenství a chemie, oddělení exaktních věd a oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu.

Oddělení exaktních věd se v roce 2016 zabývalo správou, revizí a ukládáním sbírkového fondu. Dále se věnovalo přípravě výstavy Astronomie ve východních Čechách, která se konala v únoru – květnu 2016 v Regionálním muzeu v Litomyšli. Na výstavě byly prezentovány nejvýznamnější astronomické pomůcky (celkem 80 přístrojů) z depozitáře NTM od 16. do 20. století. Hlavní akvizicí byla část sbírky hudebníka Petra Hapky, celkem 80 předmětů z různých oborů exaktních věd (5 astronomických, 31 fyzikálních, 35 geodetických a 9 matematických). Mezi nimi vynikal např. astronomický dalekohled (refraktor 100/1300, Secretan, Paris, kolem 1900), rovníkové sluneční hodiny (Anton Firsin, 1757), rovnoramenné váhy (19. st.), lodní kompas (Pascall Atkey & Son, Cowes, polovina 19. st.), velký soubor geodetických přístrojů (teodolity, buzoly, nivelační přístroje) a matematické pomůcky (počítadla, pravítka). Do sbírky geodézie byly dále zařazeny rýsovací a rycí pomůcky, neobvyklý glóbus s hospodářským obsahem ve stylu art deco (Ignatz Buchsbaum, Moravská Ostrava, kolem 1930). Sbírká fotogrammetrie byla obohacena o fototeodolit Photheo 19/1318 (Zeiss Jena, 60. léta 20. století) a stereoplanigraf C5 (Zeiss Jena, 1939–1940). K nejzajímavějším akvizicím oboru hracích strojů patřila unikátní pianola Patria (Popper & Co, Lipsko, 1910–1920), která je vybavena xylofonem a projekcí s pohyblivými obrazy. Do sbírky se podařilo zařadit i další pianolu (Hugo Paul

Lehmann, Liberec, kolem 1920). Mapová sbírka byla rozšířena o velký soubor (370 ks) současných plánů měst a turistických map.

Akviziční činnost oddělení strojírenství a chemie se v roce 2016 soustředila v převážné většině na předměty z oboru časoměrná technika. Největší počet nově získaných předmětů byl součástí pozůstalosti skladatele Petra Hapky. K cennějším přírůstkům z tohoto souboru lze počítat nástěnné kyvadlové hodiny příslušníka významného pražského hodinářského rodu Augustina Želiska, nesignované barokní nástěnné kyvadlové bicí hodiny a stroj věžních hodin J. F. Weule. Probíhaly práce na textové a obrazové části katalogu výstavy 200 let parních strojů v Čechách (termín vydání 1. čtvrtletí 2017). Ve spolupráci s restaurátorskými dílnami NTM byl proveden výběr vhodného sbírkového předmětu pro studijní práci Viktora Palíška (věžní hodinový stroj) a průběžně byly konzultovány jednotlivé problémy s touto prací spojené (náhrada chybějících součástí). Odborný pracovník oddělení se zúčastnil uvedení nového modelu mechanických náramkových hodinek společnosti Elton hodinářská – Prim manufacture (model k výročí Karla IV.) Do sbírky chemie byl získán atomový absorpční spektrometr Varian z 90. let a byla provedena kompletní inventarizace sbírky.

Oddělení technika v domácnosti a textilní průmysl se v roce 2016 podařilo splnit stanovené hodnoty při inventarizaci sbírek. Dále byl uspořádán III. ročník recyklačního víkendu ve spolupráci se společností Elektrowin ve dnech 16.-18. 9. 2016. Tento víkend byl doposud nejúspěšnější, ve třech dnech bylo stovkou návštěvníků doneseno kolem 200 kusů spotřebičů, z nichž byl do sbírek vyčleněn podstatný akviziční soubor, mj. dobře dochované spotřebiče první republiky (např. inv. č. 71 689 vysavač značky Elektrolux z roku 1939 s kompletním příslušenstvím v originálním kufříku a dochovanými kupními doklady včetně korespondence s prodejcem; elektrická žehlička děčínské firmy Jeka z poloviny 30. let 20. století (inv. č. 71 688) nebo vysavač Elektro-Praga n. p. z první poválečné vlny spotřebičů s příslušenstvím (inv. č. 71695)). Podstatnou akvizicí první části roku se stal velmi dobře dochovaný elektrický dvouplotýnkový sporák s troubou (inv. č. 71 684) výrobce Elektro-Praga, elektrotechnická továrna s.r.o. Praha z druhé poloviny 30. let 20. století, který významně podpořil snahu o dokumentaci tohoto největšího výrobce elektrospotřebičů v předválečném Československu. Standardně probíhala administrativní činnost při práci se sbírkami, byly vyřizovány badatelské dotazy aj. V listopadu se pak konala pravidelná komentovaná prohlídka expozice TvD v rámci projektu Týdne vědy a techniky a již podruhé proběhla komentovaná prohlídka pro studenty ČVÚT.

Oddělení hornictví a hutnictví v roce 2016 pokračovalo v evidenci sbírkového fondu, zejména doplňování obrazové dokumentace a zkvalitňování evidenčních záznamů v elektronické databázi sbírek, včetně inventarizace sbírek. Byla započata práce na podrobném katalogu sbírky umělecké litiny spojená s badatelskou činností, zejména v zápisech matrik a dobové literatury z 1. třetiny 19. století. Pozornost byla také zaměřena na dokumentaci hornictví a hornických objektů v ČR, především ohrožených či zanikajících (těžební provozy, hornické technické památky, historická důlní díla atp.). Byla provedena komplexní a systematická dokumentace dolu Paskov a dolu Rožná před jejich uzavřením, včetně těžebních operací a pracovních cyklů. Oddělení vykonávalo poradenskou a konzultační činnost v oborech hornictví a hutnictví pro zájemce z řad veřejnosti i pro jiná muzea. Významnou akvizicí byl Signálový řád z dolu Jindřich I ve Zbýšově, tabule strojmistra kolejové důlní dráhy Malé Svatoňovice, fárací pogumovaný oblek (typ horník) a sbírka 91 kusů různorodých tvarů historického hornického náčiní, převážně hornických železek a mlátek.

3.5 Muzeum elektrotechniky a médií

Muzeum elektrotechniky a médií je samostatným sbírkovým a provozním odborem NTM, vytvářejícím, uchovávajícím, zkoumajícím, dokumentujícím a prezentujícím sbírkový fond z oblasti fotografické a filmové techniky, elektrotechniky, informatiky, akustiky a polygrafie. Do odboru ředitele muzea elektrotechniky a médií patří oddělení fotografické a filmové techniky, oddělení elektrotechniky, informatiky a akustiky a oddělení polygrafie.

K nejzajímavějším akvizicím oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky patří zejména soubor vývojové řady počítačů APPLE z Vyšší odborné školy grafické a Střední průmyslové školy grafické Praha či dieselagregát z Českého hydrometeorologického ústavu v Libuši, který sloužil především pro zálohování napájení místního meteorologického radaru. Kolekce telefonní techniky byla obohacena o dvě významné pozůstalosti. Jedná se o sbírku telefonní techniky hudebního skladatele Petra Hapky a zejména léty kultivovanou sbírku herce Vlastimila Brodského. Za všechny přístroje je třeba zmínit např. přístroj Telegrafia, přístroj AUT (omezená série 1927), luxusní telefon AUT zvaný Nickelhochständer (PRITEG – Společnost pro soukromé telefony Praha). Telefonní koncové stanice pro automatický provoz (AUT) byly určeny pro luxusní hotely a vilabyty.

Sbírka fotografické a filmové techniky byla rozšířena především o fotografické přístroje ze sbírky hudebního skladatele Petra Hapky a filmové kopírky a další přístroje z již neexistujících Filmových laboratoří Barrandov.

Oddělení tiskařství se podařilo získat do sbírky následující akvizice (např.): osvitové a vyvolávací zařízení na fotopolymerové štočky Depol A, fotosázecí zařízení Diatype s příslušenstvím, knihtiskový automat Grafopress GPA s příslušenstvím, zařízení Thermopress ke stroji Grafopress GPA, fotosázecí zařízení Letterphot s příslušenstvím, nátiskový knihtiskový lis Polygraph VORAN I, osvitovou jednotku SelectSet Avantra 25 S, vybavení jedné z posledních hlubotiskových leptáren z Poštovní tiskárny cenin, kufříkový psací stroj české konstrukce a výroby Original Matouš, prototyp linkového sázecího stroje Zbrojovka z roku 1948.

3.6 Muzeum architektury a stavitelství

Muzeum architektury a stavitelství je samostatným sbírkovým a provozním oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti architektury, stavitelství a designu. Organizačními součástmi jsou oddělení architektury a stavitelství, oddělení průmyslového designu a Centrum stavitelského dědictví Plasy.

V rámci oddělení architektury a stavitelství probíhaly během celého roku poměrně rozsáhlé akvizice pro obohacení sbírky Stavitelství (např. sanitární keramika z objektu Molochova, renesanční záklopová stropní prkna z Malé Strany, ocelové točité schodiště z Waltrovky, historická dveřní křídla z okolí Kralovic (Plzeň – sever), jeden z vůbec prvních typů rýsovacích prken z počátku 20. století, renesanční terakotové tvarovky z Pardubic, vybavení dílny na výrobu betonových střešních tašek, kotel pro centrální teplovodní vytápění Strebel, soubor TZB prvků z třicátých let 20. století, unikátní olověné odpadní trubky a řada dalších). Další akvizice (např. asfaltokorkové desky používané pro tepelnou izolaci budov na počátku 20. století) byly rozjednány na konci roku 2016 a jejich realizace a administrace dále pokračuje v roce 2017. Průběžně probíhala inventarizace sbírky, konzervace především u sbírky architektury a konzervace i restaurování u sbírky stavitelství.

Centrum stavitelského dědictví v Plasích doplňovalo svou expoziční část v roce 2016 tematickými výstavami. Ve spolupráci s městem Plasy v adaptovaných objektech nové umístění získala také místní městská knihovna, jejímž prostřednictvím

byl zpřístupněn tematicky specializovaný knižní fond stavitelské literatury. V prvním pololetí 2016 probíhala spolupráce s městem Plasy na přípravě a zprovoznění informačního centra, které pak zahájilo svůj provoz 2. 5. 2016. Po padesáti letech se díky zájmu místního podnikatele do areálu kláštera opět vrátilo vaření plaského piva a přímo u pivovarských pánví vzniklo vyhledávané zázemí pro návštěvníky.

V oddělení designu probíhala především akviziční činnost zaměřená na zdravotní techniku, a to v souvislosti s přípravou výstavy "Člověk v náhradách". Podařilo se tak získat např. dialyzační jednotku, přístroj na reverzní osmózu, dva operační chirurgické stoly (z přelomu 20/30. let a z přelomu 50/60. let 20. století), celotělový zobrazovací detektor, profilograf. Vedle aktivit spojených s přípravou zmiňované výstavy se podařilo získat např. designérské práce akad. soch. Jiřího Španihela (11 předmětů získaných darem včetně modelu nemocničního lůžka Eleganza v měřítku 1:1, výroba Linet Želečnice a modelů dopravních prostředků). Důležitá byla rovněž spolupráce např. s Galerií výtvarného umění v Chebu, pro kterou odd. designu připravovalo části scénářů expozic Průmyslový design a Doprava (otevřených 17. 2. 2016), následně je připravilo a realizovalo.

V oddělení Archivu architektury proběhlo během roku 2016 doplnění fondu O. Stefana a převzetí zbývajících materiálů od prof. Ivo Obersteina. Od Tomáše Pavlíka bylo získáno 250 ks výkresové dokumentace zámku Stránov (Josef Schulz a Rudolf Kříženecký, časový rozsah 1890 - 1892). Akvizicí materiálů od ing. arch. Havrdy k tématu pražského urbanismu byly získány cca 3 palety materiálů. Získán byl také stavební deník ze stavby rozšíření stanice Německý Brod (z období 21. 2. 1938 až 16. 8. 1939), vedený tehdejším stavbyvedoucím Ing. Josefem Hlubučkem. Průběžně probíhala evidence a další dokumentace archivních fondů uložených v AAS MAS NTM (archivní fondy Girsy, Sedláček, Stefan a jiné). Pro potřeby detašované knihovny Centra stavitelského dědictví probíhal výběr knih, především z pozůstalostí knihoven po ing. arch. Havrdovi a ing. Hanzalovi. Archiv architektury zajišťoval provoz badatelný (společně s ANTM). Za rok 2016 připravilo pracoviště cca 1628 evidenčních jednotek (desky, kartony) ze 130 fondů pro 130 badatelů (218 návštěv). Celkově bylo v badatelně předloženo 20 824 ks výkresů, zodpovězeno 197 dotazů týkajících se archivních souborů, z nichž všechny byly od badatelů mimo instituci.

4. Knihovna Národního technického muzea

Knihovna byla otevřená pro veřejnost po celý rok 2016, poskytovala výpůjční a rešeršní služby čtenářům ze strany odborné veřejnosti, studentů i odborných zaměstnanců muzea. Celkem knihovna zaregistrovala 196 čtenářů, kteří ji navštívili většinou vícekrát (zaznamenala 1004 badatelských návštěv) a poskytla 4928 výpůjček, z toho 2583 knih a 2328 periodik. V rámci meziknihovní výpůjční služby bylo zapůjčeno prostřednictvím jiných knihoven 82 titulů.

Pokračovala spolupráce s knihovnou Uměleckoprůmyslového muzea, která byla pro rekonstrukci uzavřená veřejnosti, čtenáři UPM tak mohli po dohodě využít studovny knihovny NTM.

Knihovna umožňovala svým čtenářům přístup do licencovaných databází firmy Ebsco.

V roce 2016 se úspěšně rozvíjela akvizice nových titulů do fondu knihovny, bylo zakoupeno 1035 nových odborných titulů, částečně i díky grantovým prostředkům z projektů RVO a NAKI. Efektivně probíhala nadále i výměna muzejních publikací s jinými kulturními institucemi, díky které se obohatil fond knihovny o 174 knih a periodik. Další tituly získala knihovna v rámci plnění smluv s jinými institucemi, dále pak z pozůstalostí, darů a ostatních příspěvků veřejnosti (cca 900 titulů).

V roce 2016 nadále probíhala katalogizace fondu knihovny, kromě nového přírůstku také zpracování historického fondu do elektronického systému Clavius. Elektronický katalog zaznamenal přírůstek celkem 9870 titulů, a to jak monografií, tak periodik. 4000 monografií bylo zkatalogizováno v rámci grantu VISK5 Retrokon. Knihovna se také podílela na tvorbě národních autorit z oblasti vědy a techniky, bylo vytvořeno 286 jmenných autoritních záznamů. Na základě grantového projektu VISK 9 Caslin bylo opraveno a harmonizováno 10 000 autoritních záznamů. Ke konci roku 2016 bylo v elektronickém katalogu Carmen zpracováno 119 860 knihovních jednotek.

Pracovníci knihovny zároveň v roce 2016 zahájili revizi knihovního fondu, která byla naplánována na 3 roky, tj. skončit by měla do konce roku 2018.

Knihovna NTM nadále spolupracovala s ostatními knihovnami příbuzných kulturních institucí, zapojovala se do práce knihovnické komise AMG, podílela se na grantovém projektu VISK 8 Virtuální umělecká knihovna - oborová brána ART a účastnila se grantových projektů VISK 5 a VISK 9.

5. Archiv Národního technického muzea¹

V Archivu NTM bylo k 31. 12. 2016 evidováno celkem 582 archivních souborů o celkové metrāži 1931,91 bm; nezpracovaná část (314 archivních souborů) tvoří 1694,44 bm (87,70%), zpracovaná (169 archivních souborů, dalších 96 souborů je částečně zpracováno) 237,47 bm (12,29%), z toho inventarizovaná (48 archivních souborů) 42,86 bm (2,21%, resp. 18,04% ze zpracované části). Všechny archivní soubory jsou evidovány v evidenčním statusu 1 jako „archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci“.

Z celkového počtu 582 archivních souborů, které Archiv NTM vede v základní evidenci NAD, je 253 (43,47%) archivních souborů nepoškozeno a 329 (56,52%) archivních souborů poškozeno (především: voda, tj. povodeň 2002 (207/37,36%), trhliny a přelomení (103/18,59%), křehkost a lámavost (93/16,78%) či prach (81/14,62%)). V roce 2016 byla zajištěna desinfekce cca 10 bm archiválií v kartonech a 7 ks velkoformátových archiválií. V průběhu roku 2016 byly do nových archivních obalů přebaleny archiválie v kartonech i balících v souhrnné metrāži cca 30 bm. Bylo digitalizováno 1197 jednotlivin z 33 archivních souborů. Všechny digitální kopie mají statut kopií studijních.

Evidence v programu PEVA byla vykonávána průběžně, nově bylo zapsáno 9 archivních souborů, 56 listů NAD bylo průběžně aktualizováno.

Základní evidence archivních pomůcek obsahovala k 31. 12. 2016 273 archivních pomůcek.

V rámci výsledků Generální inventury NAD, která v ANTM probíhala v letech 2012-2014, byly v roce 2016 vyvíjeny dvě rozsáhlejší aktivity. První ze zmíněných aktivit bylo rušení některých archivních souborů převodem do jiného archivního souboru z důvodu přehodnocení významu archiválií. V roce 2016 bylo toto zrušení a spojení provedeno u následujících archivních souborů: do registratury Národního technického muzea (NAD 574) byl převeden soubor Statistika průmyslu v ČSR (NAD 334); do Sbírký výkresů, technické dokumentace, map a schemat (NAD 807) byly převedeny soubory: Kottovský Jan (NAD 65), Lanové dráhy na Letnou a Petřín (NAD 523); do Sbírký oborové dokumentace (NAD 809) byly převedeny soubory: Knížete Salma železárny a strojírna v Blansku (NAD 14), Světová výstava ve Vídni 1873 (NAD 176), Stanovy bratrských pokladen (NAD 258), Světová výstava v Paříži 1867 (NAD 300). Druhou ze zmíněných aktivit byla delimitace archivních souborů do jiných institucí. Ta byla zahájena delimitačním jednáním u fondu 241 Dreher Anton jun., Eugen, Theodor. Jednání mezi NTM a SOA Litoměřice dospělo do fáze vydání správního rozhodnutí odboru archivní správy a spisové služby MV ČR o převodu archiválií do péče jiného archivu (tj. SOA Litoměřice), do konce roku 2016 se však nepodařilo delimitační jednání uzavřít. Delimitaci tak bude možné dokončit až v roce 2017.

Průběžně byly zpracovávány/inventarizovány tyto fondy a sbírky: 540 ČKD (Patočka-Vácha, 2,0 bm, průběžná rekonstrukce archivního souboru dle původní pomůcky); 574 Národní technické muzeum (Vácha, 13,45 bm, zpracováváno průběžně); 621 Koblic Přemysl (Kmochová-Vrbová, cca 250 ks fotografií/0,1 bm, inventarizováno průběžně); 697 Soubor zahraničních patentových věstníků (Vácha, 0,2 bm, zpracováváno průběžně); 748 Sbírká technické dokumentace (Sbírká LA) (Patočka, cca 3000 tv, 1,5 bm, zpracováváno průběžně); 789 Sbírká ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu (Nedbalová, 59 ks, inventarizováno průběžně), dohledávány jednotliviny nenalezené při GI; 800 Sbírká fotografií (Nedbalová, 21 ks negativů a 136 ks pozitivů, inventarizováno průběžně),

¹ Plné znění výroční zprávy ANTM za rok 2014 je na základě odst. 1 a 2 § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů vyvěšeno na <http://www.NTM.cz/data/archiv/vyrocní-zpravy/2016.pdf>

dohledávány jednotliviny nenalezené při GI; 807 Sbíрка výkresů, technické dokumentace, map a schemat (Vácha, 0,1 bm, průběžná inventarizace); 809 Sbíрка oborové dokumentace (Vácha, 4,18 bm, zpracováváno průběžně, dokončen MS 2. typu k části souboru); 809 Sbíрка oborové dokumentace – doprava letecká (Patočka, 8,9 bm, hrubé předtřídění); 810 Sbíрка plaket, medailí, mincí a drobné plastiky (Hozák, 87 inv. č., průběžná inventarizace); 824 ČZ-Cagiva, a. s. Strakonice (Vácha, 10,5 bm, dokončen MS 2. typu); 826 Technometra Radotín, a. s. (Vácha, 0,44 bm, dokončen MS 2. typu); 857 Sdružení automobilového průmyslu, Praha (Vácha, 12,04 bm, dokončen MS 2. typu). V průběhu roku 2016 byla prováděna především průběžná inventarizační práce v rámci rozsáhlejších archivních souborů.

Z archivních pomůcek, které byly v průběhu realizace GI NAD (2012-2014) dovedeny těsně před finální podobu, byla v roce 2016 vydána k používání pro badatele pouze pomůcka č. 328 – manipulační seznam 2. typu k archivnímu souboru Technometra Radotín a. s. (NAD 826) a č. 330 – manipulační seznam 2. typu k archivnímu souboru ČZ-Cagiva, a. s. Strakonice (NAD 824). Dále byla dokončena v roce 2015 rozpracovaná pomůcka č. 327 – manipulační seznam 2. typu k archivnímu souboru Sdružení automobilového průmyslu, Praha (NAD 857), do kterého byl zapracovány také archiválie získané pod vnější změnou č. 7/2016. K nově získané dílčí části Sbířky oborové dokumentace z oblasti domácích elektronických přístrojů (vnější změna č. 11/2016) byl vypracován rovněž manipulační seznam 2. typu.

V rámci inventarizace a revize Sbířky ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu byla dokončena revize velkoformátových archiválií (NAD 789/II) a reklamních hlavičkových papírů (NAD 789/III), byla zahájena revize maloformátových archiválií (NAD 789/I). Ke všem revidovaným inventarizovaným archiváliím byly vyhotoveny studijní náhledy. Archiválie, které s ohledem na svou povahu patří do jiné sbířky, byly protokolárně převáděny. Jednalo se o převody především do Sbířky fotografií (NAD 800), Sbířky výkresů, technické dokumentace, map a schémat (NAD 807), Sbířky oborové dokumentace (NAD 809) a Sbířky výstřižků, opisů a překladů (NAD 854).

V rámci inventarizace a revize Sbířky fotografií (NAD 800) byla do Janusu převáděna kartotéka ke zbylým částem sbířky- formáty „5“ a „Eliška“ pro negativy a řada „P“ pro pozitivy. K 31. 12. 2016 byly do elektronické podoby převedeny všechny kartotéční lístky k negativům a přibližně dvě třetiny k pozitivům. U formátů „5“ a „6“ byla dokončena fyzická revize, u formátu „Eliška“ byla na konci roku 2016 těsně před dokončením.

Při pokračujícím stěhování archiválií v rámci depozitářů byla nalezena dříve zpracovaná část archivního souboru Dolové a průmyslové závody, a. s., Dolní Rychnov, dříve Johann David Starck (NAD 74), což umožnilo vrátit do užívání pomůcku č. 103 a opětovně vykazovat archivní soubor jako částečně přístupný.

Prosincem 2016 skončila badatelna druhý rok svého fungování po znovuotevření v lednu 2015. I nadále zajišťovala badatelské služby pro dvě oddělení: Archiv Národního technického muzea (ANTM) a Archiv Muzea architektury a stavitelství při Muzeu architektury a stavitelství (MAS). V rámci ANTM bylo v roce 2016 zaznamenáno celkem 443 návštěv (z toho 22 návštěv pracovníků NTM) 161 badatelů (z toho 9 pracovníků NTM). Ke studiu bylo předloženo 5894 manipulačních jednotek či souborů ze 111 fondů a sbírek (z toho 2465 položek pouze v digitální podobě), řada z nich vícekrát či více badatelům. Na přípravě materiálu badatelům a badatelkám se podíleli všichni pracovníci a všechny pracovnice archivu. Celkem bylo zodpovězeno 215 dotazů týkajících se archivních fondů a sbírek, z nichž 210 bylo od badatelů mimo instituci a 5 od pracovníků NTM.

V rámci akviziční činnosti byly nově získány tyto archivní soubory či jejich dílčí přírůstky: 574 Národní technické muzeum (dílčí přírůstek mimo skartační řízení); 715 Mackerle Julius, Ing. (dílčí přírůstek darem); 776 Hanzelka Boleslav jun., prof. Ing. Dr. techn. (dílčí přírůstek darem); 800 Sběrka fotografií (dílčí přírůstek koupí); 809 Sběrka oborové dokumentace (dílčí přírůstek darem); 857 Sdružení automobilového průmyslu (AutoSAP), Praha (dílčí přírůstek darem); 873 Hausman Jaroslav, Ing. (dílčí přírůstek darem); 874 Přecechtěl Kazimír (přírůstek darem); 875 Fotografia Praha, výrobní družstvo (přírůstek darem); 876 Bílý Miroslav, Ing. - Miroslav Bílý, elektrotechnická továrna Horní Počernice (přírůstek darem); 882 Bouda Jiří - sběrka dokumentů k dějinám kolejové dopravy (přírůstek koupí).

Z archiválií, které již byly ve správě ANTM dříve, byly nově vytvořeny tyto archivní soubory: 877 Deyl Jaroslav (vymanipulován z 809 Sběrka oborové dokumentace); 878 Soukup Oldřich, Ing. (vymanipulován z 809 Sběrka oborové dokumentace); 879 Husník Antonín (vymanipulován z 809 Sběrka oborové dokumentace); 880 Novotný František (vymanipulován z 809 Sběrka oborové dokumentace); 881 Berounský Hugo (vymanipulován z 809 Sběrka oborové dokumentace).

6. Odbor hlavního konzervátora sbírek

Komplexní péče a ochrana sbírek NTM zajišťoval především odbor hlavního konzervátora sbírek a jemu podřízená oddělení, která velmi úzce spolupracují. Základem byla průběžná kontrola a udržování stálých expozic, a to jak v hlavní budově v Praze na Letné, tak v nových prostorách Centra stavitelského dědictví v Plasích. Dále probíhala spolupráce s depozitárním oddělením v Čelákovících, kde jsou ukládány sbírkové předměty a kde probíhaly pravidelné inventury, konzervační práce, navázení nových akvizic a jejich ukládání.

Byl vytvořen harmonogram pro přesun sbírek odboru MAS z provizorního uložení na Masarykově nádraží do depozitářů v Čelákovících, Plasích a na Letnou. Bylo očištěno, zabaleno a přesunuto celkem 300 ks sádrových modelů malých rozměrů a stovka velkých modelů a odlitků. Všechny byly uloženy v depozitářích v Čelákovících. Veškeré sbírkové předměty oddělení stavitelství MAS byly očištěny, naloženy a převezeny do Plas vlastními silami. Pro 65 palet s archiváliemi byl vytvořen prostor v hale č. 4 ve východním areálu letenského areálu muzea. Zde budou čekat na postupnou očistu, kontrolu, balení do nekyselých obalů, převoz do depozitární haly č. 3 v Čelákovících a na ukládání na konečné lokace tamtéž. Tento proces bude bohužel vzhledem k nízkému personálnímu obsazení odboru probíhat ještě několik let. Byla zcela vyklizena hala č. 2, kde došlo k očištění a konzervaci sbírek odboru Muzea dopravy. Mimo jiné zde bylo vyčištěno 10 motocyklů, 10 jízdních kol, letecký motor včetně 8 palet součástek a dílů, 7 kočárových kol a 30 náhradních kol k různým automobilům. Dále byl utříděn prostor haly Orlík, haly č. 4 a č. 3.

Ke konci roku došlo k vyklizení letenského kolotoče, který se během roku 2017 bude rekonstruovat a restaurovat, od původního inventáře. Šlo o 19 původních koní, 4 autíčka a tři sochy rytířů z papírmaše. Byl zpracován restaurátorský záměr, který bude předložen Odboru památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy k odsouhlasení a k vystavení tzv. souhlasného stanoviska.

Samozřejmostí byla příprava sbírek pro výstavy. Jako jedna z nejnáročnějších v roce 2016 byla výstava Český kinematograf, kde šlo o restaurování 74 trojrozměrných předmětů a 32 archiválií.

Kromě interního restaurování sbírkových předmětů probíhalo také restaurování externí. V roce 2016 se týkalo hlavně historického dřevěného kamenotiskařského lisu ze skupiny Polygrafie (inv. číslo 6.794), který pochází z druhé poloviny 19. století.

V rámci dotace ISO došlo ke zlepšení vybavení oddělení restaurování papíru. V atelieru byla mj. vyměněna osvětlovací tělesa a trubice s lepším světelným spektrem tak, aby maximálně simulovala denní světlo.

Odd. preventivní konzervace a provádělo analýzy a konzultace pro potřeby konzervátorů nebo kurátorů NTM průběžně podle jejich potřeb v průběhu celého roku a stejně tak i placené analýzy a konzultace pro externí zájemce (celkem 284 vzorků); podle plánu a smlouvy s ÚNMZ byl dokončen a odevzdán překlad evropské technické terminologické normy CSN EN 16572. V rámci projektu NAKI byly dále doplňovány databáze FTIR spekter syntetických pigmentů a dalších standardů. Kromě toho oddělení zajistilo výrobu a osazení nového monitorovacího systému v Plasích, kde je tak od roku 2016 možno na devíti místech sledovat vlhkost a teplotu prostředí. Současně prošla kalibrací všechna čidla Hanwell na hlavní budově NTM na Letné. S tím souviselo i pravidelné zajišťování optimální vlhkosti v expozici foto-kino. V zimním období se silikagelové kazety musely pravidelně dolévat demi vodou, v letním období naopak docházelo ke zvýšené vlhkosti, a proto se muselo pravidelně silikagel tzv. vyžíhat.

V rámci spolupráce s NFA bylo v atelieru restaurování papíru zrestaurováno ve12 velmi poškozených velkoformátových plakátů. Dále byla poskytnuta pomoc i

jiným organizacím, např. Muzeu fotografie a moderních obrazových médií, o. p. s. v Jindřichově Hradci (tisk a výroba 8 ks replik historických fotografií), Městskému muzeu v Čelákovících (měření intenzity osvětlení v expozici, konzultace klimatických podmínek v expozici a depozitáři), Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy (instruktáž k čištění skleněných negativů, doporučení potřeb a chemikálií k čištění a obalového materiálu v rámci Mapové sbírky), Vlastivědnému muzeu v Olomouci (instruktáž k čištění skleněných negativů, doporučení obalového materiálu, doporučení potřeb a chemikálií k čištění a obalového materiálu).

Jako každý rok i v roce 2016 mohli studenti na pracovištích restaurátorských dílen získávat zkušenosti na odborných praxích.

Pracovníci všech oddělení odboru se účastnili odborných seminářů a konferencí včetně aktivní účasti formou přednášek či posterů.

7. Oddělení digitalizace

Oddělení digitalizace poskytovalo celoročně servis v oblasti digitalizace jak pro potřeby interní, tak i pro externí badatele. Badatelé tradičně využívali nejčastěji služeb velkoformátové digitalizace technických a architektonických výkresů. Pracoviště průběžně během celého roku provádělo fotodokumentaci akcí a aktivit NTM (výstav, vernisáží, akvizic), vyřizovalo průběžné požadavky kolegů z NTM na různé typy snímání a poskytovalo potřebné obrazové podklady pro publikace, tiskoviny a výstavy, na nichž se muzeum podílelo. V roce 2016 se jednalo zejména o doprovodný katalog a výstavu Český kinematograf. Počátky filmového průmyslu (1896-1930), pro jehož realizaci byly zhotoveny stovky fotografií a skenů (jen digitalizovaných sbírkových předmětů z oddělení foto-kino bylo 842). Co do množství obrazového materiálu byly rozsáhlé také katalogy sbírek (např. Parní stroje v českých zemích), jejichž vydávání NTM zahájilo v roce 2015. Oddělení se spolupodílelo i na dalších publikacích, např. Historie výroby a vývoje stavebních strojů v českých zemích III. Vývoj a výroba jeřábů, "Vytrvale vpřed": osudy rodu (von) Hardtmuth, Reburber 14. Od plamene k LEDu. Světelné zdroje ve sbírkách Národního technického muzea aj.

Situaci s absencí vyhovujícího informačního systému na evidenci a správu digitálních a digitalizovaných dat se bohužel ani v roce 2016 nepodařilo vyřešit. Konzultace s ICT odborníky z praxe přinesly sice další poznatky k možným cestám řešení, avšak zatím bez reálného výstupu, počet pouze rámcově evidovaných a obtížně dostupných dat tedy zatím neustále rostl. Počet záznamů evidovaných v rámci interní databáze byl ke konci roku 2015 cca 24,6 tisíc (z toho bylo v roce 2016 nově evidováno 3073 archiválií, sbírkových předmětů a oborové dokumentace archivní povahy), zatímco (odhadovaný) počet dat mimo přístupnou evidenci byl již téměř 37 tisíc. Absence odpovídajícího systému se také promítala do stále relativně vysokého počtu rešerší, které zaměstnanci digitalizačního oddělení poskytovali. Oproti loňskému roku jejich počet opět o něco vzrostl.

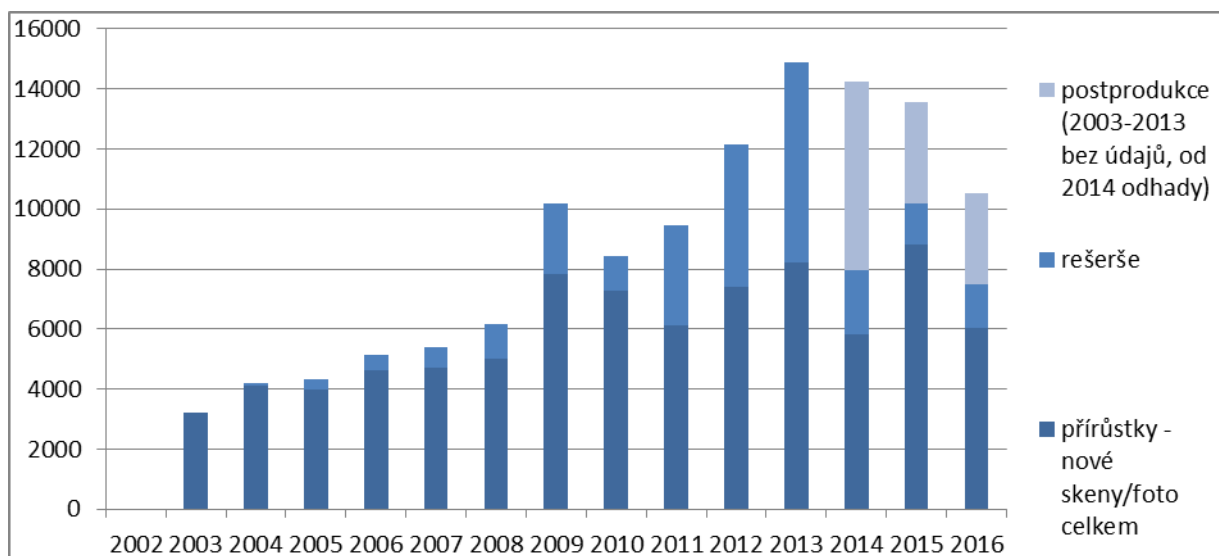
Vzhledem k trvající reklamaci velkoformátového skeneru A0 ProServ ScannTech 600i-ms (probíhající od dubna 2015) zůstalo hardwarové vybavení pracoviště ohledně typů zařízení ve stavu, v jakém bylo vybaveno mezi lety 2003 až 2005 – pracoviště disponovalo původní digitální zadní stěnou a průchodovým skenerem A0 a průběžně upgradovanými modely stolních skenerů A4, A3 a digitálních zrcadlovek.

rok	počet nově pořízených skenů/snímků		počet rešerší		Postprodukce (odhad)	
	kusů	procent	kusů	procent	kusů	procent
2008	4994	81	1166	19		
2009	7825	77	2362	23		
2010	7283	87	1129	13		
2011	6102	65	3347	35		
2012	7421	61	4717	39		
2013	8233	55	6629	45		
2014	5841*)	73	2137*)	27	6278*)	79
2015	8804*)	87	1364*)	13	3405*)	33
2016	6029	81	1458	19	3021*)	25

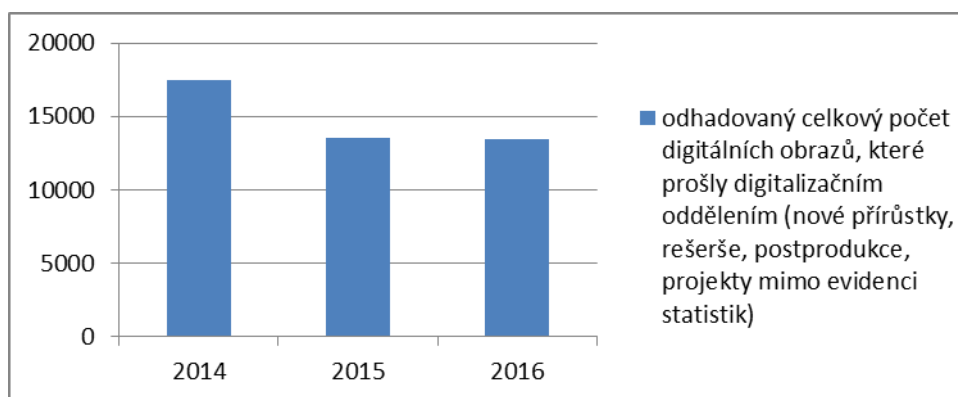
*) Nezahrnuje kompletně statistiku přípravu podkladů pro Katalogy NTM

Během roku 2016 vzrostly vedle požadavků na časově náročné tematické rešerše také objednávky na postprodukci a předtiskovou přípravu pořízených digitálních obrazů a další grafické práce. Zatímco v roce 2008 byly provedeny 4994 skeny (100 %) a pouze 1166 rešerší (100 %), tj. v poměru 81:19 %, v roce 2016 to bylo již 6029 skenů (121 %) a 1458 rešerší (125 %), k nimž však v roce 2016 v nemalé míře

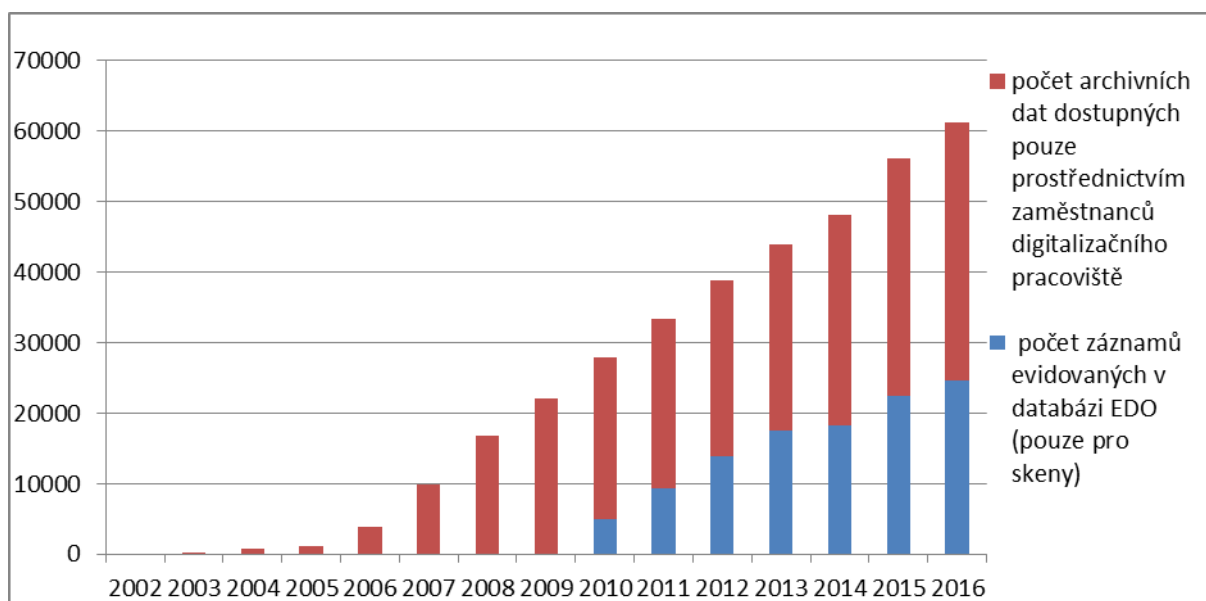
přistoupily také postprodukce ve výši cca 3021 položky. Celkový poměr úkonů (přibližně) je tak 57:14:29% (skeny : rešerše : postprodukce).

Vývoj počtu nově digitalizovaných předloh, rešerší a postprodukcí v odd. digitalizace v roce 2016

Odhadovaný celkový počet digitálních objektů, které prošly digitalizačním oddělením

Přehled evidence digitálního obsahu vzniklého z procesu digitalizace určeného k dlouhodobé archivaci od založení pracoviště v r. 2003 do r. 2016

8. Věda a výzkum

8.1 Institucionální podpora vědy a výzkumu - Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)

V roce 2016 navázalo NTM na výzkum podporovaný v rámci DKRVO v uplynulých letech. Byly publikovány následující výsledky:

V rámci edice Práce z dějin techniky a přírodních věd jako šestý svazek řady „Věda a technika v českých zemích“ byla vydána monografie Věda a technika v českých zemích v období první světové války. Editorkami byly Jana Kleinová a Hana Králová. Publikace přináší nové poznatky z oblasti technického školství, přírodních věd, techniky a průmyslu v době Velké války. Z pracovníků NTM se na jednotlivých kapitolách podíleli Ivana Lorencová, Michal Plavec, Jaromír Patočka a Adriana Šmejkalová.

V rámci edice Práce z dějin techniky a přírodních věd vyšel třetí díl cyklu Historie výroby a vývoje stavebních strojů v českých zemích III. Vývoj a výroba jeřábů. Autorem je Radoslav Kolomý, editorkou Jana Kleinová. Monografie je věnována výrobě a použití stavebních věžových jeřábů na našem území. Je bohatě doplněna archivními materiály z Archivu NTM i ze sbírek soukromých sběratelů, které dokumentují jak technické provedení těchto stavebních strojů, tak jejich praktické uplatnění na nejdůležitějších stavbách své doby.

V rámci řady „Katalogy NTM“ byl vydán Průvodce budovou NTM Jana Hozáka a Michala Novotného. Editorkou publikace byla Jana Kleinová. Monografie mapuje historii NTM a jeho předchůdců od počátků technického muzejnictví po doby nedávno minulé. Podrobně se zabývá rovněž budovami, v nichž mělo muzeum své sídlo. Zevrubně je dokumentována složitá historie jeho hlavní budovy na Letné s využitím výkresové dokumentace a archivních pramenů z Archivu NTM.

Monografie Větroplavba. Nejstarší historie létání v českých zemích do roku 1914 autora Pavla Svitáka poutavě přibližuje nejstarší období dějin letectví. Práce je věnována vzniku letecké myšlenky v Sumeru a jejím cestám do Evropy, dále naivním pokusům o napodobení ptačího letu a nejstarší historii balonového létání.

Řadu katalogů sbírek rozšířil odborný katalog Filmové kamery ve sbírkách Národního technického muzea autora Daniela Součka. Jedná se o katalog trojrozměrných předmětů ze sbírek NTM v oblasti filmové techniky do roku 1930. Popisuje vývoj kamerové techniky ve světě i v českých zemích zejména s ohledem na sbírky NTM. Vývoj kamerové techniky je zasazen do širších dobových společenských souvislostí. Součástí knihy jsou medailonky významných kameramanů.

Monografie „Vytrvale vpřed“: osudy rodu (von) Hardtmuth autorem Jany Liškové a Hany Králové mapuje osudy druhé a třetí generace rodiny Hardtmuth, tj. Carla (von) Hardtmuth a Franze (von) Hardtmuth (budějovická větev) a jejich podíl na ekonomickém, společenském, kulturním a politickém životě v regionu jižních Čech v 19. století. Pojednává o rozvoji rodinné firmy Hardtmuth, kterou právě Carl přestěhoval z Vídně do Českých Budějovic a která si v následujících letech získala světovou proslulost a řadu ocenění. Součástí knihy jsou také medailonky týkající se šlechtických rodů a jejich členů, kteří uzavřeli sňatky s členy rodiny Hardtmuth.

V rámci přípravy Metodiky pro průzkum historických materiálů/I - organická analýza připravovala RNDr. Eva Svobodová, Ph.D. text k metodám molekulární spektroskopie a interpretace výsledků, Ing. Ivana Kopecká text k separačním a zobrazovacím metodám a k interpretaci výsledků analýz, MgA. Tereza Cikrytová text k přípravě standardů, vytipování konkrétních objektů k analýze a rovněž tak měla podíl na interpretaci výsledků. Na základě potřeby restaurování a s ním souvisejících průzkumů historických tisků a plakátů T. Cikrytová zajistila vzorníky barev pro účely

rozšíření databáze FTIR a vybrala sbírkové předměty NTM pro testování různých analytických postupů FTIR spektroskopie.

V roce 2016 byl podle plánu řešitelského týmu publikován článek Evy Svobodové, Ivany Kopecké, Tomáše Čecháka a Radka Prokeše Historické metalické laky; Fórum pro konzervátory- restaurátory, vyd. Metodické centrum konzervace, Brno 2016, ISBN 978-80-87896-32-7, s. 19-24.

Původní záměr publikace Významné postavy české chemie v Archivu Akademie věd byl stručně zmapovat veškeré fondy chemiků v Archivu Akademie věd. Při studiu a bádání byl však jeden z fondů chemika Jana Böhma shledán natolik zajímavým, dosud nezpracovaným a nosným, že je vědecky přínosnější věnovat se pouze tomuto tématu, a to i s ohledem na skutečnost, že část pozůstalosti Jana Böhma se nachází rovněž v Archivu NTM. Byl tak upraven název publikace a rozšířen autorský tým o Mgr. Jana Boháčka z Masarykova ústavu - Archivu Akademie věd ČR, se kterým bude NTM na vzniku monografie spolupracovat. Nově je tedy cílem monografie Jan Böhm – chemik a fotograf autorů: Ivany Lorencové a Jana Boháčka. Návrh prošel změnovým řízením, předpokládá se rok uplatnění 2017.

Pokračovaly práce na kritickém katalogu Litina ve sbírkách NTM autorky Ireny Laboutkové. Autorka mapuje litinové prvky a výrobky ve sbírce litiny NTM. Rovněž se zabývá historií sléváren spjatých s její výrobou. Výsledkem výzkumu bude odborný katalog s předpokládaným uplatněním v roce 2017.

V rámci DKRVO byly uspořádány odborné konference. Ve dnech 15. a 16. 9. 2016 uspořádalo NTM mezinárodní konferenci k připomenutí 200 let od úmrtí významné osobnosti českých a rakouských dějin Joseph Hardtmuth - architekt, vynálezce a podnikatel ve službách knížecí rodiny Liechtensteinů. Konference se konala pod záštitou ministra kultury Mgr. Daniela Hermana, hejtmana Jihomoravského kraje JUDr. Michala Haška a rektora Masarykovy univerzity v Brně doc. PhDr. Mikuláše Bečá, Ph.D. v Multifunkčním centru zámek Lednice. Zúčastnilo se jí přes 40 odborníků z České republiky a Rakouska. Z konference vznikne sborník příspěvků v české a pravděpodobně i německé verzi.

Po dohodě s Ústavem organické chemie se akce k připomenutí přínosu Antonína Holého u příležitosti jeho nedožitých 80. narozenin uskutečnila ve dvou formách. Nejprve proběhlo setkání odborníků z oboru z celého světa (Antonín Holý memorial conference in medicinal chemistry) dne 5. 9. 2016. V NTM se uskutečnil 5. 10. 2016 workshop s přednáškou pro studenty a učitele chemie s prezentací výstavy, kterou NTM spolupřátalo na EXPO v Miláně.

Mezinárodní konference Proudne Labe, zlatá žíla. Plavba a obchod od počátků do industriální revoluce na území Čech II. se uskutečnila v Muzeu Města Ústí nad Labem 14. června 2016. Spolupřátatelé nakonec zůstalo pouze Muzeum města Ústí nad Labem a Společnost pro dějiny vědy a techniky.

7. ročník leteckého historického semináře s názvem Ženy v historii českého (československého) létání se uskutečnil v NTM 4. 10. 2016. S příspěvky vystoupili Michal Plavec, plk. v z. Ing. Oldřich Valehrach, plk. v z. PhDr. Věra Perlingerová a Ing. Radka Máchová.

8.2 VISK MK ČR

VISK 5 – RETROKON (národní program retrospektivní konverze katalogů knihoven v ČR). Retrospektivní konverze historického fondu knihovny Národního technického muzea

Cílem projektu pro rok 2016 bylo pokračování v retrokatalogizaci katalogů historických fondů knihovny NTM, které obsahují literaturu převážně z 19. století a jejichž významnou část tvoří i staré tisky ze 17. a 18. století.

Do elektronického katalogu knihovny NTM bylo podle platných katalogizačních pravidel RDA nově zkatologizováno 4 000 knižních jednotek. Retrokatalogizaci bylo nutné provádět vždy souběžně s fyzickou kontrolou jednoho každého svazku.

Nově vzniklé kvalitní bibliografické záznamy byly následně zpřístupněny na webových stránkách v rámci elektronického katalogu NTM a zároveň i ve vyhledávacích Jednotné informační brány a Oborové informační brány ART. Všechny záznamy byly též předány do Souborného katalogu ČR – CASLIN.

VISK 8/B – Informační zdroje. Další rozvoj oborové brány Umění a architektura (ART)

V roce 2016 přešla oborová brána ART na nové softwarové řešení vyvinuté firmou KPSYS, které zajistilo uživatelsky příjemnější prostředí a rychlejší a přehlednější vyhledávání. Také se rozšířil počet účastníků projektu o další 3 spolupracující knihovny, tj. na 11 členů. Ve sledovaném období obsahovala oborová brána ART cca 460 000 záznamů dokumentů z oborů architektury a umění, počet záznamů se stále zvyšuje.

VISK 9 - Rozvoj souborného katalogu CASLIN a souboru národních autorit. Zapojení knihovny NTM do tvorby národních autorit a zahájení harmonizace jmenných autorit vytvořených v systému Clavius.

V roce 2016 probíhala tvorba národních autorit a tím i rozšiřování databáze národních autorit podle specializace knihovny na dějiny vědy, techniky a průmyslu. Součástí tohoto procesu byla harmonizace databáze lokálních autorit v knihovním systému Clavius knihovny NTM s autoritami Národní knihovny a kontrola duplicit národních a lokálních autorit. Celkem bylo opraveno 10 000 záznamů.

8.4 NAKI MK ČR

Historický fotografický materiál – identifikace, dokumentace, interpretace, prezentace, aplikace, péče a ochrana v kontextu základních typů paměťových institucí.

Konsorciální projekt NAKI DF13P01OVV007, řešení: 2013-2017

Řešitelé: NTM (koordinující pracoviště, Ing. Ivana Kopecká a další), NPÚ, ČVUT (Fakulta stavební), MG v Brně a AMU v Praze (Filmová a televizní fakulta).

Cílem projektu je aplikovaný výzkum, jehož výsledky přispějí k vytvoření systému metodik zaměřených na zdokonalení péče a ochrany historického fotografického materiálu (dále jen HFM). Vytvořené metodiky budou uplatněny na vybraných celcích a souborech HFM tak, aby se ověřily jejich prezentační a interpretační možnosti. Cílovými skupinami projektu jsou příspěvkové organizace zřízené MK ČR a spravující HFM a také organizace a instituce s HFM, které mají jiného zřizovatele. K vytvoření metodiky a jejímu ověření poslouží cílené průzkumy a vyhodnocení HFM ve fondech vybraných organizací reprezentující jednotlivé typy institucí pod správou MK (muzeum, galerie, Národní památkový ústav), které mají ve svých fondech uvedený materiál, evidují ho, spravují a pečují o něj. Součástí je provedení průzkumu databázových systémů, v nichž je HFM evidován, analýza získaných poznatků a následné vypracování obecných metodických postupů k určení fotografických technik, tvorby jednotné popisné a obrazové dokumentace, k využití, prezentaci a ochraně HFM. Každá z metodik bude uplatnitelná na všech úrovních zmíněných organizací a institucí a umožní jak atraktivnější prezentaci fotografických památek směrem k veřejnosti, tak jejich lepší ochranu.

Řešení grantového úkolu probíhalo v průběhu roku 2016 podle harmonogramu. Hlavním výstupem projektu v tomto roce byly 3 metodiky (Aplikace a prezentace

historického fotografického materiálu v expozicích a instalacích paměťových institucí – předložilo NTM; Preventivní péče, uložení, instalace a ochrana historického fotografického materiálu v různých typech paměťových institucí (vyjma restaurátorských a konzervátorských technik a postupů), předložilo NTM; Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací – předložilo NPU), které byly v plánovaném termínu odevzdány k oponentuře. Dalším výstupem byla výstava „Ateliérové portréty šlechty“ (MG Brno) a dva workshopy, pořádané AMU v Praze. V roce 2016 nadále probíhala příprava výstavy Tvář průmyslové doby II, která v roce 2017 proběhne v NTM. Podle stanoveného časového a věcného plánu běžely i práce na specializované elektronické mapě, jejíž obsah byl utvářen díky současně probíhajícímu archivnímu průzkumu a digitalizaci vybraných dokumentů. Pokračovaly rovněž řešerše k připravovaným publikacím „Dopravní prostředky na fotografii“ a „Fotografické ateliéry na území zemí Koruny české“.

Průmyslové město a jeho proměny ve 20. století: Kultura, identita a řád urbánní průmyslové společnosti na příkladu „ideálního města“ Zlína

Konsorciální projekt NAKI DG16P02M028. Řešení 2016-2020

Řešitelé: NTM (Koordinující pracoviště, Mgr. Vít Strobach Ph.D.) a FSS MU (Mgr. Barbora Vacková, Ph.D.)

Cílem navrhovaného projektu je aplikovaný výzkum zabývající se fenoménem průmyslového města a jeho proměnami ve 20. století. Projekt se soustřeďuje na život v průmyslovém městě z perspektivy obyčejných obyvatel města a zaměstnanců průmyslového komplexu. Nezapomíná přitom na proměňující se ekonomické, kulturní, politické a další „velké“ struktury.“ Řešitelský tým složený z odbornic a odborníků oborů historiografie, sociologie, architektura, urbanistika, design, kartografie a didaktika studuje a dokumentuje proměnu moderního průmyslového města na příkladu města Zlín/Gottwaldov. Jeho dobře vymezený prostor a úzká souvislost mezi rozvojem města a průmyslového podniku umožňuje analyzovat dynamiku vývoje města v průběhu klasické industriální éry i pozdější deindustrializace po roce 1989. Přes zjevnou jedinečnost zlínského podnikatelského systému, který bude sledován i v kontextu dalších továrních měst Baťova koncernu, klade řešitelský tým důraz na srovnání s jinými průmyslovými centry v Československu i v zahraničí, především s americkými tzv. company towns, dále s výstavbou v SSSR a po roce 1948 s výstavbou průmyslových měst v tzv. východním bloku. Hlavními cíli projektu jsou pro širší veřejnost určené výstupy a dále výstupy využitelné odborníky a to i v praxi státních a samosprávných úřadů: výstavy s odbornými katalogy, topografické zpracování urbanistického a sociálního vývoje průmyslového města, didaktické a památkové metodiky, rozhlasové pásmo, vzdělávací a informační multimediální web a aplikace pro mobilní zařízení. Projekt plánuje vstoupit odbornými články, konferencemi a mezioborovou monografií i do akademické diskuze.

V prvním roce projektu se činnost řešitelského týmu projektu soustředila především na metodologickou přípravu plánovaných primárních výzkumů, na řešerši archivních (aj.) pramenů, sběr sociologických dat (mj. byl zahájen plánovaný orální výzkum) a na koncepční přípravu aplikovaných výstupů (výstav, map, aj.). Byl vybrán a testován software mapového portálu, dílčí část řešitelského týmu se soustředila na vývoj projektových databází nutných pro vznik mapového portálu. Byl vyvinut mobilní software, který byl následně připraven na postupné plnění daty získanými z výzkumů, vznikla pilotní verze webových stránek projektu, které budou po celou dobu vedení projektu místem pro zveřejňování všech dílčích i závěrečných výsledků projektu. Na webu by měly být poskytovány materiály a informace odborné i laické veřejnosti.

Byla připravena první z řady čtyř výstav („Zaměřeno na detail“), týkající se architektury zlínské modernistické výstavby, která bude zahájena ve zlínském Infopointu v červnu roku 2017. Započaly rovněž přípravné práce na výstavách, které budou realizovány v roce 2018 v NTM („Bydlet a žít v ideálním městě“) a Krajské galerii výtvarného umění ve Zlíně („Umění p(r)o práci“).

9. Přednášková, pedagogická činnost

9.1 Přednášková činnost v NTM

9.1.1 Přednáškový cyklus

25. 01. 2016

Gabriela Kalinová a kol.

Malostranský hřbitov – historie a současnost

Z cyklu Hovory o Praze

19. 3. 2016

RNDr. Michal Sobotka, DrSc., Sluneční dalekohledy

Mgr. Michal Vraštil, Temná energie vesmíru a její možné alternativy

Mgr. Jakub Rozehnal, Schází jedna planeta?

Den s Pražskou pobočkou České astronomické společnosti

21. 03. 2016

Mgr. Hasan Zahirović, PhD.

Čapkova vila

z cyklu Hovory o Praze

22. 3. 2016

Michal Křištof, Ladislav Slámečka, Jiří F. Potužník, Martin Harta.

Přednášky Ozvěny z Expa Miláno 2015 & modulární výstavba

7. 4. 2016

Ing. Arch. Zdeněk Lukeš. Večer se slovinskou architekturou. Přednáška konaná pod záštitou Velvyslanectví Slovinské republiky.

25. 4. 2016

Jacob Sadilek, MSc.

Procházka zednářskou Prahou

z cyklu Hovory o Praze

20. 6. 2016

Mgr. Hana Tomagová, Mgr. Filip Srovnal, PhDr. Helena Čížinská

Zachráněné dědictví: Výsledky soupisu mobiliáře vily Karla Čapka v Praze 10 - Vinohradech

z cyklu Hovory o Praze

22. 11. 2016

Jacques Neguer. Conservation of the Crusader Period Wall Painting from the Abbey of the Virgin Mary in the Valley of Jehoshaphat, Jerusalem, Israel

(Péče o nástěnné malby z období křížových výprav v opatství Panny Marie v údolí Jozafat, Jeruzalém, Izrael)

Koby Sharvit. The underwater excavation and conservation of finds of Late Roman shipwright from Caesarea (Podvodní výzkum a konzervace nálezů pozdně římského lodního stavitelství v Caesarei)

Yotam Asscher. Conservation of Frescoes in Pompeii: Mapping Minerals and Efflorescence using Multi-spectral Imaging (Zachování fresky v Pompejích:

Mapování minerálů a výkvětů s použitím multi-spektrálního zobrazování)

Přednášky izraelských odborníků z Israel Antiquities Authority (IAA). Akce konána ve spolupráci NTM, NPÚ a ÚTAM AV ČR, v. v. i.

17. 11. 2016

Mgr. Tomáš Velička, Ph.D. Hrady Karla IV.

28. 11. 2016

Mgr. Kateřina Samojská, Ph.D.

Praha Karla IV.

z cyklu Hovory o Praze

29. 11. 2016

Andrej Šumbera, Doba Karla IV. a zlatnictví

9.1.2 Konference a semináře a účast pracovníků NTM na nich

22. 2. 2016

Hovory o Praze

Kmochová Romana – Vrbová Pavla, Život v Praze ve fotografiích Přemysla Koblice

20. 4. 2016

Seminář **Z dějin technické a vědecké hračky a pomůcky a jejího uplatnění ve školách a muzeích). Fenomén Merkur.** Věnováno 70. narozeninám Jiřího Mládka, spolupráce s Národním pedagogickým muzeem J. A. Komenského v Praze a Českými centry.

Lorencová Ivana, Hravý a zábavný svět vědy a techniky

Milner Miloš, Ukázka z technického workshopu pro základní školy

Švejda Antonín, Pohled do kabinetů fyziky a zeměpisu.

15. – 16. 9. 2016

Mezinárodní konference **Josef Hardtmuth: architekt, vynálezce a podnikatel ve službách knížecí rodiny Liechtensteinů.** Konference se uskutečnila v Multifunkčním centru na zámku Lednice, za spolupráce s NPÚ, NZM a Jihomoravským krajem

Králová Hana, Směr České Budějovice. První léta působení firmy L & C Hardtmuth na jihu Čech

Ksandr Karel, Joseph Hardtmuth, autor lednického akvaduktu jak významného vodního díla

Plavec Michal, Nejasný vztah podnikatelských rodin Hardtmuthů a Lannů. Vývoz jihočeské tuhy v první polovině 19. století

20. 9. 2016

Seminář **Národního institutu pro další vzdělávání**

Dobisíková Jana, Národní technické muzeum, jeho poslání a možnosti využití pro vzdělávání učitelů

Chaloupka Jakub, Centrum stavitelského dědictví Plasy, nové středisko NTM sloužící k dokumentaci, prezentaci a celoživotnímu vzdělávání v oblastech souvisejících se stavební historií a tradičním stavitelstvím

Chaloupka Jakub, Výstava „Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.“ a její cíle. Zobrazení stavebních technologií a stavitelského umění doby Karla IV. na pozadí stavby hradby Nového Města pražského

4. 10. 2016

7. ročník leteckého historického semináře Ženy v historii českého (československého) létání, připravený ve spolupráci se Společností pro dějiny vědy a techniky

Plavec Michal, Marie Teresie a Eleonora Almerie Thurn-Taxis. Princezny jako letušky Československé letecké společnosti a Československých státních aerolinií

5. 10. 2016

Seminář k připomenutí přínosu Antonína Holého u příležitosti jeho 80. nedožitých narozenin.

Setkání v NTM zaměřené na studenty a učitele spíše popularizačního charakteru s prezentací výstavy, kterou NTM spolupořádalo na EXPO v Miláně.

Lorencová Ivana, Antonín Holý

20. 10. 2016

Konference **Český kinematograf. Počátky filmového průmyslu (1896–1930)**, připravená ve spolupráci s NFA, Katedrou filmových studií FF UK a iniciativou NaFILM. Hořejš Miloš, Alexander Kolowrat-Krakowský (1896–1927) a počátky jeho filmového podnikání

Plavec Michal, Počátky vzduchoplavby ve fotografii a filmu. Země Koruny české 1895–1940

Souček Daniel, Historie kinematografické sbírky Národního technického muzea

30. 11. 2016

37. Symposium z dějin geodézie a kartografie

Švejda Antonín, Kartograf Stanislav Vorel

8. 12. 2016

107. Hornický seminář

Příbil Martin, Báňsko-technický a stavební vývoj jáchymovských dolů do 20. století

9.2 Přednášková činnost mimo NTM

EBEL, Martin – KREIBICHOVÁ, Blanka, *Projekt: Národní technické muzeum – Centrum stavitelského dědictví Plasy*. 21. Veletrh muzeí České republiky v Třebíči na téma Muzea, galerie a multimediální prezentace s příspěvkem NTM o nově otevřené expozici CSD v Plasích, 25. 5. 2016.

EBEL, Martin, *Reálný dopad stavebního práva na podobu města*. 15. specializovaná konference stavebněhistorického průzkumu: Městský dům, Pardubice, 7. – 10. 6. 2016.

HOŘEJŠ, Miloš, *Protektorátní Praha jako německé město*. Klub za starou Prahu, Jüditina věž, 9. 5. 2016.

HOŘEJŠ, Miloš, *Alexandr (Saša) Kolowrat - šlechtic, závodník, filmař*. Městská knihovna Klatovy 1. 6. 2016.

HOŘEJŠ, Miloš, *Automobilismus a šlechta*. Krkonošské muzeum Jilemnice, 17. 6. 2016.

HOŘEJŠ, Miloš, *Staré německé město" Kutná Hora v nacistických plánech 1939-1945*. Univerzita volného času. Kutná Hora ve 20. Století III., 27. 9. 2016.

HULÁK, Jiří, *Design dopravních prostředků v ČSSR*. Přednáška pro veřejnost. Cheb, Galerie výtvarného umění, 30. 3. 2016.

- HULÁK, Jiří, *Stanislav Lachman a design elektrospotřebičů*. Přednáška pro veřejnost. Cheb, Galerie výtvarného umění, 11. 5. 2016.
- KMOCHOVÁ, Romana – VRBOVÁ, Pavla. *Ilustrovaný týdeník Letem světem a amatérská fotografie*. Přednáška v rámci pracovního setkání zájemců o historii fotografie z odborných pracovišť různých paměťových institucí pod záštitou Mgr. Petry Trnkové, PhD., kurátorky sbírky fotografií ÚDU AV ČR, Ústav dějin umění, 13. 10. 2016.
- KODERA, Pavel – TRNKA, Jan. *A strategy for the Center for Building Heritage in Plasy*. Mezinárodní konference Construction goes to the museum, Politecnico Milano, 12. 10. 2016.
- KODERA, Pavel, *Bydlení v měšťanských domech raného novověku – exkurs do písemných pramenů*. 15. specializovaná konference stavebněhistorického průzkumu, téma „Městský dům“, Pardubice, 7. – 10. 6. 2016.
- KODERA, Pavel. *Industriální architektura jako produkt podnikání šlechty na severním Plzeňsku*. Datum konání přednášky: 16. 11. 2016. Západočeská univerzita v Plzni – Univerzita třetího věku, Plasy, akademický rok 2016/2017.
- KOPECKÁ, Ivana, *Preventivní konzervace historických fotografických materiálů*. Seminář pro odborné pracovníky NPÚ, Lisice, 18. 5. 2016.
- KREIBICHOVÁ, Blanka – EBEL, Martin, *Projekt: Národní technické muzeum – Centrum stavitelského dědictví Plasy*. 21. Veletrh muzeí České republiky v Třebíči na téma Muzea, galerie a multimediální prezentace s příspěvkem NTM o nově otevřené expozici CSD v Plasích, 25. 5. 2016.
- KSANDR, Karel, *Josef Hlávka a jeho vídeňské otisky*. Velvyslanectví České republiky, Vídeň, 5.6.2016.
- KSANDR, Karel, *Josef Zítek – Život a dílo*. ČVUT – Betlémská kaple, Praha, 24.11.2016.
- KYNČL, Radko, *Parní stroje včera a dnes*. Café Nobel, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 9. 2. 2016.
- LORENCOVÁ, Ivana, *Hravý a zábavný svět vědy a techniky aneb historické naučné technické hračky a školní pomůcky*. Konference Perspektivy české muzejní edukace, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur Praha, 10. - 11. 5. 2016.
- LORENCOVÁ, Ivana, *What should be the sustainable and effective form of technical museums? Displaying the past or teaching the future?* Mezinárodní konference ICOHTEC Symposium 2016, Porto, Portugalsko, 26 - 30. 7. 2016.
- PLAVEC, Michal – FOJTÍK, Pavel, *Osvobození Nymburka a Nymburska v květnu 1945*. Park Pod hradbami Nymburk, 8. 5. 2016.
- PLAVEC, Michal, *„Czeska“ Fliegerkompagnie 29. Pamiętnik Josefa Źůrovce z frontu rosyjskiego i rumuńského (lipiec 1916 - lipiec 1917)*. Mezinárodní konference „Od Gorlic po Kaukaz, Lewant, Bałkany i Alpy. Lotnictwo na zapomnianych frontach Wielkiej Wojny 1914-1918. Edycja II – 1915/1916“, Szymbark, Polsko, 18. 5. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Al-Ma. První česká továrna na létadla*. Muzeum hlavního města Prahy, přednáškový cyklus Neznámá Praha v rámci Akademie volného času, 20. 10. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Anglický pilot Miloslav Havlíček. K 110. výročí narození*. Městská knihovna Nymburk, přednáška V rámci cyklu Akademie celoživotního vzdělávání - Kapitoly z českých dějin, 27. 10. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Bez domova i obživy. Vynucená migrace z pohraničí do Nymburka v roce 1938*. Auditorium ZŠ Komenského Nymburk, IV. ročník Nymburského historického podzimu, Nymburk, 1. 11. 2016.

- PLAVEC, Michal, *Bezmotorová letadla ze Zlína. Výroba větroňů ve Zlínské letecké akciové společnosti 1934–1938*. Technické muzeum Brno, mezinárodní odborný seminář „K historii průmyslu, techniky a sociálního vývoje na Moravě a ve Slezsku v meziválečném období (1918–1939) II.“, 25. - 26. 10. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Georg vom Holtz. Subalterní důstojník v bitvě u Hradce Králové*. Muzeum východních Čech Hradec Králové, mezinárodní konference „Prusko-rakouská válka 1866 v optice politických, vojenských, sociálních, hospodářských a kulturních dějin“, 29. 6. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Jagdgeschwader 77 na letišti ve Skutči v květnu 1945*. Městské muzeum Skuteč, 28. 6. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Josef Koukal. Příběh hrdiny bitvy o Británii*. Restaurace Lozice, 28. 6. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Kdo byl Louis Gaubert? První vzlety letadel těžších vzduchu v Praze i zemích Koruny české*. Aerohouse Praha-Karlín, Flying for People, 21. 5. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Letec Oldřich Filip. K 100. výročí narození*. Vlastivědné muzeum Nymburk, 11. 2. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Návrat plukovníka Berounského do Ruska. Osobní tragédie na pozadí světové války*. Gymnázium Václava Beneše Třebízského Slaný, IX. ročník historické konference Slaňáci ve světě – Slaný a Slánsko ve XX. století, 12. 11. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Nejasný vztah podnikatelských rodin Hardtmuthů a Lannů. Vývoz jihočeské tuhy v první polovině 19. století*. Zámek Lednice, konference „Joseph Hardtmuth. Architekt, vynálezce a podnikatel ve službách Liechtensteinů“, 16. 9. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Nejstarší historie letecké sbírky Technického musea v Království českém*. Slovenská pošta Banská Bystrica, mezinárodní konference „História a súčasnosť zbierok a zberateľstva“, 27. 9. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Nejstarší historie Zálabí*. Restaurace Na Žofíně Nymburk, přednáška V rámci cyklu Brány památek dokořán, 12. 4. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Plavba na Labi do konce třicetileté války očima šlechty*. Muzeum města Ústí nad Labem, mezinárodní seminář z historie plavby na Labi „Labe v proměnách věků“, 14. 6. 2016.
- PLAVEC, Michal, *První uherská pilotka Lilly Coudenhove-Kalergi*. Hotel Hubertus Poběžovice 10. 3. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Radecký, balony a rakety*. Kulturní dům Josefa Suka Sedlčany, mezinárodní vědecký seminář „Josef Václav Radecký z Radče a jeho místo v dějinách“, 3. 11. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Shopkeeper arithmetic. The Mathematic and Mathematicians in the Royal Town of Nymburk in the second half of 16th Century*. Tři Studně, hotel U Loubů, 6th Winter Workshop on History of Mathematics. Mathematics and society: How mathematic contributes to the quality of life, 21. – 24. 1. 2016.
- PLAVEC, Michal, *Vory, šify, Nymburk. Historie plavby na středním Labi*. Restaurace Na Žofíně Nymburk, přednáška V rámci Dnů evropského dědictví, 13. 9. 2016.
- PŘIBIL, Martin, *Zpřístupňování důlních děl pro veřejnost a hornické muzejnictví*. Konference „Hornické symposium 2016“ vDivadle A. Dvořáka v Příbrami, 5. – 6. 10. 2016.
- PŘIBIL, Martin, *Zpřístupňování důlních děl pro veřejnost a hornické muzejnictví*. Konference „Hornické symposium 2016“ vDivadle A. Dvořáka v Příbrami, 5. – 6. 10. 2016.
- ŠVEJDA Antonín, *České geodetické přístroje*. Geodetická konference na Katastrálním úřadu pro Karlovarský kraj, Karlovy Vary, 4. 11. 2016.

ŠVEJDA Antonín, *Flašiny v českých zemích*. Seminář v rámci VII. mezinárodního setkání flašinetářů, Technické muzeum Brno, 16. 8. 2016.

ŠVEJDA Antonín, *Přístroje a pomůcky z Klementina ve sbírce NTM*. Konference Klementinum a jezuitská věda, Národní knihovna ČR, Praha, 10. 11. 2016.

ŠVEJDA, Antonín, *Astronomické tradice v Pardubickém kraji*. Astronomický ústav AV ČR, Praha, 4. 5. 2016.

TRNKA, Jan – KODERA, Pavel, *A strategy for the Center for Building Heritage in Plasy*. Mezinárodní konference Construction goes to the museum, Politecnico Milano (Itálie) 12. 10. 2016.

VÁCHA, Zdeněk – UHLÍKOVÁ, Kristina, *Archivní fond versus dokumentační sbírky (výstřižkové archivy, fotokopie, opisy apod.), archivně-muzejní pojetí zpřístupnění*. Konference Zpracování složitých a rozsáhlých osobních a rodinných archivů se zřetelem k fondu Zdeněk Nejedlý, NAČR, 25. 10. 2016.

9.3 Pedagogická činnost

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

Ebel, Martin: přednášky k Archivnímu průzkumu v rámci předmětu „Stavebněhistorický průzkum“

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta elektrotechnická

Efmertová Marcela, Historie techniky

Mikeš Jan, Historie techniky v kombinované formě studia (předměty v anglické mutaci). V rámci těchto celků probíhají pravidelné návštěvy studentů FEL ČVUT v Praze v NTM, které jsou doplňkem klasické výuky a které umožňují názorné a praktické předávání odborných informací.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta elektrotechnická (ve spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze a Národním technickým muzeem)

Efmertová Marcela, Industrializace v českých zemích a v Československu (s důrazem na elektrotechniku). Realizace pravidelné specializační přednášky a semináře pro vybrané studenty s názornou výukou a s využitím sbírek a výstav NTM.

Národní památkový ústav

Kopecká Ivana: Technologie konzervace nástěnné malby (postgraduální studium)

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta

Hořejš Miloš: Šlechta českých zemí v procesu industrializace (semestrální přednáška)

Králová Hana: Výuka semináře ke světovým novověkým dějinám (1500 - 1914) – Ústav světových dějin FF UK.

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Kopecká Ivana: Otázky dlouhodobého uchování a konzervace polymerních předmětů v muzejních sbírkách. Studijní obor Chemická technologie restaurování památek

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

Hulák Jiří: Předmět dějiny průmyslového designu

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Hulák Jiří: Předmět Dějiny a teorie designu 1 a 2, Ústav umění a designu

10. Ediční a publikační činnost

10.1 Ediční činnost

Edice Práce z dějin techniky a přírodních věd:

KLEINOVÁ, Jana – KRÁLOVÁ, Hana (eds.), *Věda a technika v českých zemích v období první světové války*, (eds.). Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 45. NTM, Praha 2016, s. 119-132. ISBN 978-80-7037-264-7.

KOLOMÝ, Radoslav, *Historie výroby a vývoje stavebních strojů v českých zemích. III., Vývoj a výroba jeřábů*. KLEINOVÁ, Jana (ed.). Práce z dějin techniky a přírodních věd; svazek 47. NTM, Praha 2016. 174 s. ISBN 978-80-7037-265-4.

SVITÁK, Pavel. *Větroplavba: nejstarší historie létání v českých zemích do roku 1914*. Praha: Národní technické muzeum, 2015. 159 stran. Práce z dějin techniky a přírodních věd; svazek 44. ISBN 978-80-7037-243-2.

Edice Rozpravy Národního technického muzea:

ŠVEJDA, Antonín (ed.). *Z dějin geodézie a kartografie 18*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 225. NTM, Praha 2016. 326s. Rozpravy Národního technického muzea ISSN 0035-9378. Z dějin geodézie a kartografie ISSN 0232-0916. ISBN 978-80-7037-262-3.

PŘIBIL, Martin (ed.). *Z dějin hornictví 42. Vzpomínky na hornictví*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 226. NTM, Praha 2016. 83s. Rozpravy Národního technického muzea ISSN 0035-9378. Z dějin hornictví ISSN 0139-793. ISBN 978-80-7037-268-5.

Reburber

NEZMEŠKAL, Arnošt (ed.), *Reburber*, Zpravodaj Národního technického muzea 13: Vlorexy. NTM, Praha 2016. 48 s. ISSN 1805-4773.

BÍLEK, Jaromír – STŘÍTESKÝ, Hynek (ed.), *Reburber*, Zpravodaj Národního technického muzea 14: Světelné zdroje ve sbírkách Národního technického muzea. NTM, Praha 2016. 44 s. ISSN 1805-4773.

10.2 Publikační činnost

EBEL, Martin – ŠKABRADA, Jiří, *Chalupy v Čechách na historických stavebních plánech II*. Praha 2016. 978-80-257-2002-8. 248 s.

EFMERTO VÁ, Marcela - CABAL, Jiří, *O chemické sloučenině, která změnila tvář války*. In: *Věda a technika v českých zemích v období první světové války*, Jana Kleinová - Hana Králová (eds.). Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 44. NTM, Praha 2016, ISBN 978-80-7037-264-7, s.9–25.

HOŘEJŠ, Miloš, *Aristokratky za volantem I. část*. *Oldtimer* č. 4/2016, s. 12-18.

HOŘEJŠ, Miloš, *Aristokratky za volantem II. část*. *Oldtimer* č. 5/2016, s. 62-69.

HOŘEJŠ, Miloš, *Aristokratky za volantem III. část*. *Oldtimer* č. 6/2016, s. 22-27.

HOŘEJŠ, Miloš, *Šlechta mezi zákazníky i akcionáři automobilky Laurin a Klement*. In: *Na kolech do světa. Po silnicích nejen Českého ráje a Pojizeří: Referáty z vědecké konference konané ve dnech 17. - 18. dubna 2015 v Mladé Boleslavi*. Semily - Turnov - Jičín: Státní okresní archiv Semily, Pekařova společnost Českého ráje v Turnově, 2016 s. 61-70.

HOŘEJŠ, Miloš – ŠIMŮNEK, Michal, *Vůdcova města a vesnice*. *Revue válka – speciál*, 5.8. 2016, s. 46-49.

HOSTÁK, Jan, *Poslouchali jste kvadro?* In: *Stereo a Video* 12/2016, s. 44-46.

HOSTÁK, Jan, *Výročí dlouhohrající desky*. In: *Stereo a Video* 5/2016, s. 32.

- HRUBÁ, Michaela – STRÍTESKÝ, Hynek (eds.), *Český kinematograf. Počátky filmového průmyslu (1896–1930)*. NTM, Praha 2016. ISBN 978-80-7037-272-2, 189s.
- HULÁK, Jiří - PAULY, Johanna, *Kapitola 10.: Rozvoj průmyslového designu a techniky v meziválečném Československu*. In: Iva Knobloch, Radim Vondráček (eds.): *Design v českých zemích 1900 – 2000. Instituce moderního designu*. Academia, Uměleckoprůmyslové museum, Praha 2016, ISBN 978-80-200-2612-5, s. 229–260.
- HULÁK, Jiří - PAULY, Johanna, *Kapitola 16.: Vzepětí průmyslového designu 60. let. Instituce a koncepty*. In: Iva Knobloch, Radim Vondráček (eds.): *Design v českých zemích 1900 – 2000. Instituce moderního designu*. Academia, Uměleckoprůmyslové museum, Praha 2016, ISBN 978-80-200-2612-5, s. 403 – 432.
- HULÁK, Jiří - PAULY, Johanna, *Kapitola 6.: Průmyslový design a technika od konce 19. století do roku 1918*. In: Iva Knobloch, Radim Vondráček (eds.): *Design v českých zemích 1900 – 2000. Instituce moderního designu*. Academia, Uměleckoprůmyslové museum, Praha 2016, ISBN 978-80-200-2612-5, s. 127 – 150.
- HULÁK, Jiří, *Kultovní, nekultovní a mytické dopravní prostředky v ČSSR*. In.: Kramerová, D. (ed.): *Retromuseum. Životní styl a design v ČSSR*. GAVU, Cheb 2016, ISBN 978-80-87395-22-6, s. 121 – 134.
- HULÁK, Jiří, *Poslední počín Františka Pelikána (1948–2016). Ohlédnutí za malou výstavou a velkou osobností*. In: *Dizajn v pohybe*. Slovenská technická univerzita, Bratislava 2016, ISBN 978-80-227-4608-3, s. 89–92.
- HULÁK, Jiří, *Průmyslový design, technika a socialistické Československo*. In.: Kramerová, D. (ed.). *Retromuseum. Životní styl a design v ČSSR*. GAVU, Cheb 2016, ISBN 978-80-87395-22-6, s. 103 – 120.
- HULÁK, Jiří, *Resumé*. In: *Dizajn v pohybe*. Slovenská technická univerzita, Bratislava, ISBN 978-80-227-4608-3, s. 168 – 169.
- KMOCHOVÁ, Romana, *Čert jim měl rozuměti, večer se svadili, ráno zase smířili. Příběh manželství slánského měšťana Alexandra Albína z Jenčova a Evy Zumrové*. In: *Slánský obzor*, 23 (123), 2015 (vyd. 2016), ISSN 1214-3847, s. 28–35.
- KOPECKÁ, Eva – SVOBODOVÁ, Eva – ČECHÁK, Tomáš – PROKEŠ, Radek, *Historické metalické laky*. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, roč. 21, Technické muzeum v Brně, Brno 2016, ISSN 1805-0050, ISBN 978-80-87896-32-7, s. 19–24.
- KOPECKÁ, Ivana – RYDLOVÁ, Eva, *A Blaschka Glass Model of an Octopus from the National Museum in Prague*. In: *Journal of Glass studies*, vol. 58, pub. Corning Museum of Glass, Corning 2016, NY 14830-2253, ISSN 00754250, s. 245–252.
- KOPECKÁ, Ivana, *Materiálový průzkum v souvislosti s posouzením pravosti uměleckého díla*. In: *Restaurování a ochrana uměleckých děl – Originál, kopie, faksimile*. Sborník z 10. konference Sdružení pro ochranu památek ARTE-FAKT konané 24. 11. 2016 v GASK v Kutné Hoře, ARTE-FAKT Sdružení pro ochranu památek, z. s., 2016, ISBN 978-80-905924-2-1, s. 40–45.
- KOPECKÁ, Ivana – RYDLOVÁ, Eva, *Restaurování křížové cesty – souboru čtrnácti podmaleb na skle z Městského Muzea v Železném Brodě*. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, roč. 21, Technické muzeum v Brně, Brno 2016, ISSN 1805-0050, ISBN 978-80-87896-32-7, s. 102–108.
- KSANDR, Karel, *Obnova vily Dr. Müllera v Praze Střešovicích*. In.: *Památková obnova vilové architektury 20. a 30. let 20. Století*. NPÚ, Brno 2016, ISBN 978-80-7480-036-8, s. 74–88.

- KYNČL, Radko, *Historické stroje ve staré čistírně*. In: *Stará čistírna odpadních vod Praha-Bubeneč 1906*, Praha 2016, ISBN 978-80-260-9446-3, s. 75-95.
- KYNČL, Radko, *Historie hodinářství v Číně*. In: *Watch it*, 2016, č. 27, ISSN 1804-1574, s. 96-104.
- KYNČL, Radko, *Historie hodinářství v Itálii*. In: *Watch it*, 2016, č. 24, ISSN 1804-1574, s. 120-27.
- KYNČL, Radko, *Historie hodinářství v Japonsku*. In: *Watch it*, 2016, č. 26, ISSN 1804-1574, s. 104-111.
- KYNČL, Radko, *Historie hodinářství v Rusku*. In: *Watch it*, 2016, č. 25, ISSN 1804-1574, s. 122-129.
- KYNČL, Radko, *Kotvový krok – 350 let od významné inovace*. In: *Watch it*, 2016, č. 26, ISSN 1804-1574, s. 28-32.
- LORENCOVÁ, Ivana, *Historické naučné a technické hračky a školní pomůcky*. In: *Perspektivy české muzejní edukace*. Sborník příspěvků z konference. Národní muzeum, Praha 2016, ISBN 978-80-7036-516-8, s. 30-45.
- LORENCOVÁ, Ivana, *Vynálezce František Kašpar a jeho přínos k lékařství během první světové války*. In: *Věda a technika v českých zemích v období první světové války*, Jana Kleinová - Hana Králová (eds.). Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 44. NTM, Praha 2016, ISBN 978-80-7037-264-7, s. 119-132.
- PAULY, Johanna - HULÁK, Jiří, *Kapitola 16.: Vzepětí průmyslového designu 60. let. Instituce a koncepty*. In: Iva Knobloch, Radim Vondráček (eds.): *Design v českých zemích 1900 – 2000. Instituce moderního designu*. Academia, Uměleckoprůmyslové museum, Praha 2016, ISBN 978-80-200-2612-5, s. 403 – 432.
- PAULY, Johanna - HULÁK, Jiří, *Kapitola 10.: Rozvoj průmyslového designu a techniky v meziválečném Československu*. In: Iva Knobloch, Radim Vondráček (eds.): *Design v českých zemích 1900 – 2000. Instituce moderního designu*. Academia, Uměleckoprůmyslové museum, Praha 2016, ISBN 978-80-200-2612-5, s. 229–260.
- PAULY, Johanna- HULÁK, Jiří, *Kapitola 6.: Průmyslový design a technika od konce 19. století do roku 1918*. In: Iva Knobloch, Radim Vondráček (eds.): *Design v českých zemích 1900 – 2000. Instituce moderního designu*. Academia, Uměleckoprůmyslové museum, Praha 2016, ISBN 978-80-200-2612-5, s. 127 – 150.
- PLAVEC, Michal, *Al-Ma. 1. česká továrna na létadla*. In: *Věda a technika v českých zemích v období první světové války*. Práce z dějin techniky a přírodních věd svazek 45. KLEINOVÁ, Jana - KRÁLOVÁ, Hana (eds.). Praha 2016, ISBN 978-80-7037-264-7, s. 71-84.
- PLAVEC, Michal, *Austro-węgierska poczta lotnicza a ziemie Korony Czeskiej w okresie od marca do października 1918 r.* In: *Lotnictwo w Przełamaniu Gorlickim 2015 r. Spojrzenie po 100 latach*. OLEJKO, Andrzej, KHARUK, Andrij (eds.). Gorlice - Rzeszów 2015 [vyšlo 2016]. ISBN 978-83-60480-24-3, s. 213-233.
- PLAVEC, Michal, *Letecká válka nad Opavskem*. In: *Troppau 1945. Opava v roce nula*. ŠVÁBENICKÝ, František (ed.). Opava 2016, ISBN 978-80-905991-5-4, s. 137-161.
- PLAVEC, Michal, *Letecké operace nad Brnem v dubnu 1945. Část první. Nasazení průzkumných a stíhacích jednotek*. In: *Jižní Morava*, 2016, ročník 52, svazek 55, ISSN 0449-0436. ISBN 978-80-88145-05-9, s. 195-227.
- PLAVEC, Michal, *Lilly Steinschneider: automobilistka, pilotka, hraběnka*. In: *Zpravodaj automobilového průmyslu*, 2016, č. 5-6, s. 19-20.

- PLAVEC, Michal, *Okřídlený legionář Josef Meisner*. In: *Válka v nás, my ve válce. Slaný a Slánsko ve XX. století*. BARTONÍČEK, Pavel (ed.), Slaný 2016, ISBN 978-80-906274-1-3, s. 40-59.
- PLAVEC, Michal, *Pivovarství a sladařství v královském městě Nymburce v době předbělohorské*. In: *Kvasný průmysl*, 2016, č. 2, ISSN 0023-5830, s. 81-83.
- PLAVEC, Michal, *Počátky automobilismu a první vzduchoplavci*. In: *Zpravodaj automobilového průmyslu*, 2016, č. 4, s. 24-27.
- PLAVEC, Michal, *Smrt generálporučíka Gustava Hundta*. In: *Troppau 1945. Opava v roce nula*. ŠVÁBENICKÝ, František (ed.), Opava 2016, ISBN 978-80-905991-5-4, s. 101-105.
- PLAVEC, Michal, *History that's still alive. Propaganda about Soviet air raids in May 1945*. In: *Behind the Iron Curtain*. Review of the Institute for the Study of Totalitarian Regimes, Czech Republic, 2016, Volume 4, ISBN 978-80-87912-53-9, s. 21-30.
- PŘIBIL, Martin – ŠMEHIL, Karol, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 5. díl Rumpál neboli hašpl. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 6, červen 2016, s. 4.*
- PŘIBIL, Martin – ŠMEHIL, Karol, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 6. díl Dřevěná důlní čerpadla. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 8, srpen 2016, s. 4.*
- PŘIBIL, Martin – ŠMEHIL, Karol, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 7. díl Důlní svítidla. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 9, září 2016, s. 4.*
- PŘIBIL, Martin – ŠMEHIL, Karol, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 8. díl Vrtací technika. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 10, říjen 2016, s. 4.*
- PŘIBIL, Martin – ŠMEHIL, Karol, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 9. díl Korbajny. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 12, prosinec 2016, s. 4.*
- PŘIBIL, Martin, *Hornické muzejnictví a zpřístupněné doly pro veřejnost*. In: *Hornické sympozium 2016* [mimořádná příloha časopisu] Uhlí - Rudy - Geologický průzkum. Zaměstnavatelský svaz důlního a naftového průmyslu, Praha 2016, ISSN 1210-7697, s. 17-21.
- PŘIBIL, Martin, *Vychází Katalog expozice Hornictví, Rudný a uhelný důl v NTM*. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 1, leden 2016, s. 4.
- PŘIBIL, Martin, *Vzpomínky na hornictví: Hornické památky a historická důlní díla v ČR – vymezení problematiky*. In: *Z dějin hornictví č. 42*, Rozpravy Národního technického muzea v Praze č. 226. NTM, Praha 2016, ISBN 978-80-7037-268-5, ISSN 0035-9378 (Rozpravy), s. 6-57.
- PŘIBIL, Martin, *Vzpomínky na hornictví II: Hornické muzejnictví, zpřístupněné doly pro veřejnost a prezentace hornictví*. In: *Z dějin hornictví č. 42*, Rozpravy Národního technického muzea v Praze č. 226. NTM, Praha 2016, ISBN 978-80-7037-268-5, ISSN 0035-9378 (Rozpravy), s. 146-153.
- PŘIBIL, Martin, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 1. díl Pravěká podzemní těžba v Tušimicích*. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 2, únor 2016, s. 4.
- PŘIBIL, Martin, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 2. díl „Mechanizace“ na římských dolech*. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 3, březen 2016, s. 4.
- PŘIBIL, Martin, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 3. díl Osvětlování v dolech v nejstarších dobách*. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 4, duben 2016, s. 4.
- PŘIBIL, Martin, *Z hornických sbírek (nejen) NTM. 4. díl Mente et maleo*. Diamo, XXI (XXXVIII), č. 5, květen 2016, s. 4.
- SOUČEK, Daniel, *Filmové kamery 1898-1930: Ze sbírek Národního technického muzea*. NTM, Praha 2016, ISBN 978-80-7037-263-0, 171 s.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Baťův sporák, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 2, 2016, s. 65.

- STŘECHOVÁ, Lucie, *Domácí výroba, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 3, 2016, s. 121.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Elektrické šití, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 1, 2016, s. 53.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Kolik to stálo a stojí, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 8-9, 2016, s. 90.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Nejlepší vynález na světě! Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 5, 2016, s. 63.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Od elektrického hrnce k remosce, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 4, 2016, s. 57.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Proč luxujeme?, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 11, 2016, s. 60.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *První automatická pračka v Československu, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 10, 2016, s. 63.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Ruja – značka spolehlivých bojlerů, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 6, 2016, s. 65.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Vzájemná hospodářská pomoc spotřebiči, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 12, 2016, s. 59.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Z čeho lze spotřebič vyrobit, Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 7, 2016, s. 63.
- STŘECHOVÁ, Lucie, *Muzejní sbírka Technika v domácnosti a její kolekce žehliček*. Sběratel, č. 3, 2016, s. 20-25.
- STŘÍTESKÝ, Hynek - HRUBÁ, Michaela (eds.), *Český kinematograf. Počátky filmového průmyslu (1896–1930)*. NTM, Praha 2016. ISBN 978-80-7037-272-2, 189s.
- SVOBODOVÁ, Eva – KOPECKÁ, Ivana – ČECHÁK, Tomáš – PROKEŠ, Radek, *Historické metalické laky*. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, roč. 21, Technické muzeum v Brně, Brno 2016, ISSN 1805-0050, ISBN 978-80-87896-32-7, str. 19-24.
- SVOBODOVÁ, Eva - ŠEFCŮ, Radka - STECKEROVÁ, Andrea - MAIXNER, Jaroslav - PITTHARD, Václav - TURKOVÁ, Ivana, *Učenec ve studovně*. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, 2016, ISSN 1805-0050, ISBN 978-80-87896-32-7, s. 3-12.
- ŠMEJKALOVÁ, Adriana, *Válka v obrazech – futurismus a Bohumil Kubišta*. In: *Věda a technika v českých zemích v období první světové války*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 45. KLEINOVÁ, Jana - KRÁLOVÁ, Hana (eds.), Praha 2016, ISBN 978-80-7037-264-7, s. 133-142.
- ŠMEJKALOVÁ, Adriana, *Komentář k lunárnímu snu Johannese Keplera*. In: *Sny mezi obrazem a textem*. Tomáš Borovský – Radka Nokkala Miltová a kolektiv, Praha: Lidové noviny, 2016. ISBN 978-80-7422-511-6, s. 92-103.
- ŠVEJDA, Antonín (ed.), *Měřické a astronomické přístroje firmy Srb a Štys. Z dějin geodézie a kartografie 18*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 225. NTM, Praha 2016, s. 280-290.

11. Prezentační činnost

11.1 Vývoj návštěvnosti

Za období od 1. 1. do 31. 12. 2016 navštívilo NTM ve všech jeho objektech a při všech jeho počitatelných aktivitách celkem 286 389 návštěvníků, což je o 41 448 osob více než v roce předchozím. Z toho bylo 208 448 návštěvníků vlastních expozic na Letné (130 943 dospělých a 77 505 dětí), resp. 15 823 návštěvníků nové expozice v Plasích (12 598 dospělých a 3 225 dětí). Workshopů se zúčastnilo 10 731 osob. Ostatní akce, pořádané v NTM (semináře a konference, přednášky, vernisáže, koncerty aj.), navštívilo dalších 50 425 osob. Archivní badatelnu navštívilo 640 osob, studovnu knihovny dalších 322 osob.

Průměrná měsíční návštěvnost činila 23 866 návštěvníků (resp. 18 689 návštěvníků v případě expozic). Průměrná denní návštěvnost činila 912 návštěvníků (resp. 714 návštěvníků v případě expozic).

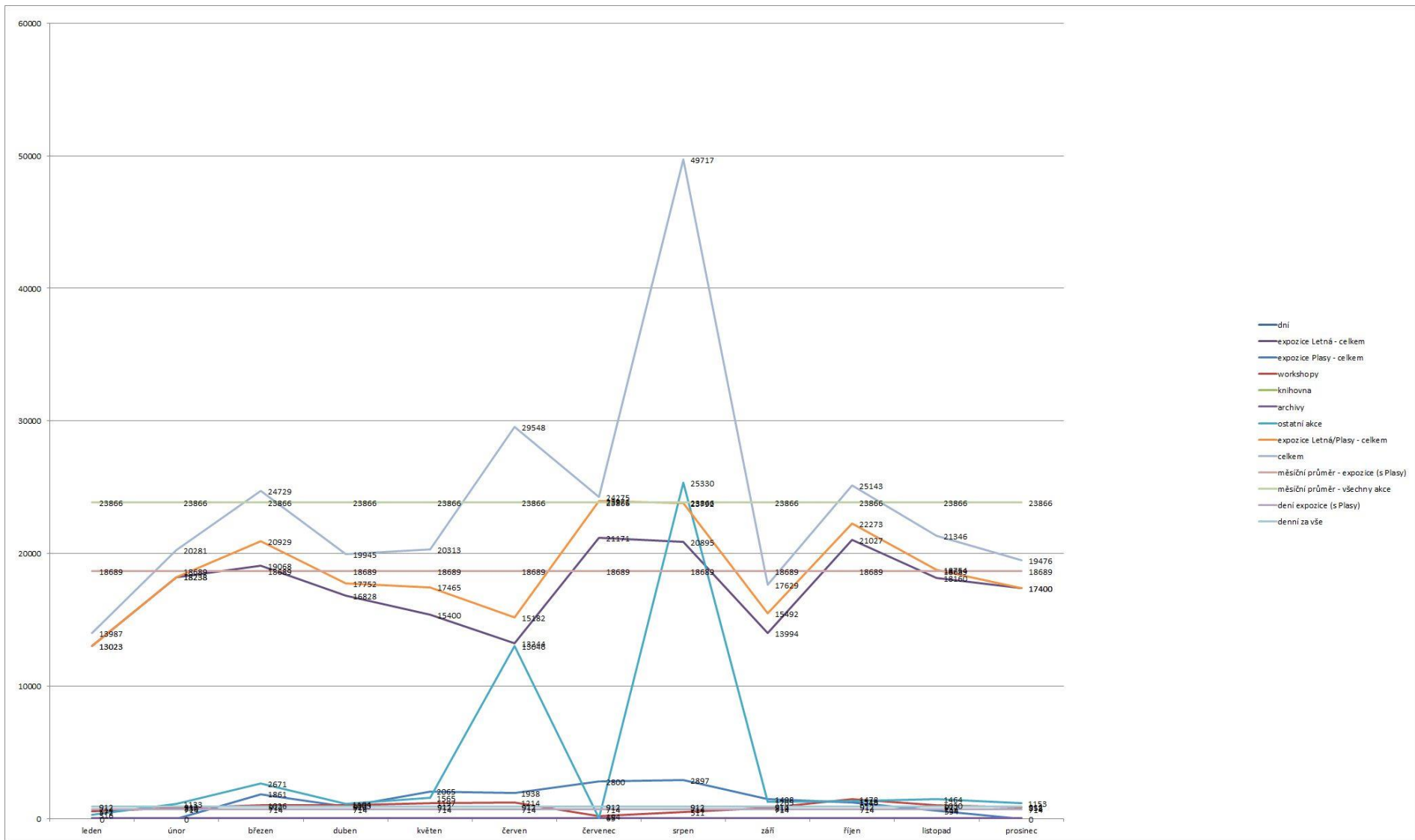
Tradičně vyšší návštěvnost byla o víkendech, hlavně v soboty. Mezi návštěvnicky výjimečné dny patřily 14. 2. (oslava výročí znovuotevření NTM v roce 2011, 2504 návštěvníků); 11. 6. (Muzejní noc, 10 859 návštěvníků); 5. 7. (státní svátek, 2563 návštěvníků), 28. 9. (první den otevřené výstavy Kinematograf, 2084 návštěvníků), 28. 10. (výročí vzniku ČSR v roce 1918, 3075 návštěvníků), 19. 11. (první víkendový den po otevření výstavy Člověk a telefon, 2259 návštěvníků) a 28. 12. 2016 (2000 návštěvníků).

Návštěvnicky atraktivní byly i dny otevřených dveří v železničním depu v Chomutově, kam v rámci šesti dnů otevřených dveří (24. - 26. 6., 26. - 28. 8. 2016) zavítalo celkem 3665 (1168 a 2497) návštěvníků; resp. v budoucím železničním muzeu v Praze v areálu Masarykova nádraží, kam v srpnu na výstavu Legiovlak zavítalo 22 500 návštěvníků.

Celková návštěvnost obecně kopírovala návštěvnost expozic s jedinou výjimkou, kterou byl červen. Díky Pražské muzejní noci byla celková návštěvnost ve zmíněném měsíci nejvyšší v roce, i když návštěvnost vlastních expozic byla druhá nejhorší.

Měsíční návštěvnost v průběhu roku 2016 vykazovala kolísavou tendenci. Vyšší než 18 689 návštěvníků expozic za měsíc, což byl ve zmíněném roce měsíční průměr, byla návštěvnost v pěti měsících: březnu (20 929 návštěvníků), červenci (23 971 návštěvníků), srpnu (23 792 návštěvníků), říjnu (22 273 návštěvníků) a listopadu (18 754 návštěvníků). To je o tři měsíce méně než v předchozím roce.

měsíc	dní	expozice Letná - dospělí	expozice Letná - děti	expozice Letná - celkem	expozice Plasy - dospělí	expozice Plasy - děti	expozice Plasy - celkem	workshopy	knihovna	archivy	ostatní akce	expozice Letná/Plasy - celkem	celkem
Leden	27	8812	4211	13023	0	0	0	571	37	40	316	13023	13987
Únor	24	11877	6361	18238	0	0	0	830	19	61	1133	18238	20281
březen	27	11812	7256	19068	1612	249	1861	1026	32	71	2671	20929	24729
duben	26	9076	7752	16828	836	88	924	1003	25	61	1104	17752	19945
květen	26	9210	6190	15400	1657	408	2065	1197	25	61	1565	17465	20313
červen	26	6948	6296	13244	1368	570	1938	1214	39	67	13046	15182	29548
červenec	27	14454	6717	21171	2092	708	2800	194	10	35	65	23971	24275
Srpen	26	13990	6905	20895	2158	739	2897	511	23	61	25330	23792	49717
Září	26	9419	4575	13994	1302	196	1498	819	14	39	1265	15492	17629
Říjen	26	12891	8136	21027	1062	184	1246	1478	26	53	1313	22273	25143
listopad	26	11428	6732	18160	511	83	594	1030	43	55	1464	18754	21346
prosinec	27	11026	6374	17400	0	0	0	858	29	36	1153	17400	19476

11.2 Expozice a výstavy

11.2.1 Expozice

V roce 2016 Národní technické muzeum zahájilo první návštěvnickou sezónu **Centra stavitelského dědictví Plasy**. Veřejnost tak od března mohla zavítat do nově opraveného hospodářského areálu památkově hodnotného plaského kláštera, kde NTM na podzim 2015 dokončilo Centrum stavitelského dědictví Plasy, ve kterém se atraktivní formou představuje stavební historie a tradiční stavitelství od středověku do současnosti. Stálá Expozice stavitelství se nachází v budově bývalého pivovaru a prezentovány jsou zde materiály, konstrukce a stavební prvky z různých historických období – rozmanité typy cihel, omítek, dveře, okna, krovy. Expozice stavitelství byla pro veřejnost otevřena v březnu, dubnu, říjnu a listopadu o víkendech a svátcích, od května do září pak denně s výjimkou pondělí. Mimo uvedené časy byla expozice ve všedních dnech v březnu, dubnu, říjnu a listopadu přístupná rovněž pro objednané skupiny formou prohlídky s průvodcem. Práci především se školními kolektivy od 1. 8. 2016 zajišťovala muzejní pedagožka CSD Plasy, pro dětské návštěvníky byly připraveny pracovní listy s poutavými úkoly s vazbou na expoziční prohlídku. Expozice Dvůr stavebních řemesel a Expozice stavebně-historického průzkumu jsou umístěny v hospodářském dvoře a v roce 2016 byly zpřístupňovány formou předem objednaných komentovaných exkursí nebo v souvislosti se vzdělávacími akcemi zde probíhajícími. V objektu bývalého mlýna se konaly krátkodobé výstavy, během roku 2016 zde byla umístěna výstava Calcarius čili vápeník, zaměřená na tradiční způsoby zpracování vápna.

11.2.2 Výstavy

7. 5. 2015 – 28. 2. 2016

Parní stroje v českých zemích

Výstava připomínající 200. výročí předvedení parovozu vynálezce a mechanika Josefa Božka veřejnosti. Výstava návštěvníky seznámila s vývojem parních motorů od prvních strojů z počátků 18. století až po nejmodernější parní motory z 50. let 20. století.

7. 10. - 2015 – 31. 1. 2016

IC Tchajwan

Výstava I C Taiwan (Vidím Tchaj-wan) vznikla ve spolupráci s National Cheng Kung university a Tchajpejskou hospodářskou a kulturní kancelář jako součást širšího výstavního projektu. Jejím cílem bylo představit kulturní dědictví Tchaj-wanu na ukázkách uměleckého řemesla, především bohaté historie výroby zámků a chrámového vybavení. Doprovodné akce byly uskutečněny v Muzeu hlavního města Prahy a v Mendelově muzeu v Brně.

27. 11. 2015 – 26. 2. 2016

O původu kódů. Třicet let automatické identifikace

Výstava nastínila historii, současnost i budoucnost automatické identifikace a sdílení dat v dodavatelském řetězci pro maloobchod, zdravotnictví, ale také např. humanitární sektor. Výstava připomněla 30. výročí prvního načtení standardního čárového kódu EAN v československém maloobchodě. Na její přípravě se podíleli pamětníci, experti ze současné praxe i vizionáři. Výstava vznikla díky spolupráci sdružení GS1 Czech Republic (nástupnická organizace EAN Československo, resp. EAN Česká republika) a NTM.

1. 12. 2015 – 7. 2. 2016

Zrnka písku

Výstava, která vznikla ve spolupráci NTM a AMU, mapovala 100 let fotografování Blízkého východu autory z českých zemí. Představeny byly unikátní snímky Jeruzaléma, Damašku a Bejrútu z 50. let 19. století, produkce cestujících českých vědců a cestovatelů či politicky motivovaná fotografická reportáž Karla Hájka z Egypta z 50. let 20. století.

15. 12. 2015 – 27. 3. 2016

120. výročí založení automobilky Laurin & Klement – Škoda

Výročí založení mladoboleslavské automobilky Laurin & Klement – Škoda připomnělo NTM výstavou v dopravní hale muzea.

26. 1. – 31. 3. 2016

Libeňský most: aktuálně, od kubismu k inženýrskému dílu

NTM se rozhodlo přispět do bouřlivé diskuse o budoucnosti Libeňského mostu komorní výstavou, ve které představilo materiály z doby vzniku mostu: model mostu, plány architekta Pavla Janáka a dobové fotografie.

23. 2. 2015 – 1. 5. 2016

Czech grand design – Výroční ceny Akademie designu ČR - nominace 2015

Výstava Ceny Czech Grand Design představuje nejlepší počiny v oblasti designu za rok 2015. Veřejnosti byli tak v NTM poprvé odhaleni finalisté vybraní Akademií designu ČR, ze kterých byli vybráni a vyhlášeni vítězové jednotlivých kategorií.

16. 2. 2016 – 29. 1. 2017

Od Plamene k LEDu

Výstava byla věnována historickému vývoji světelných zdrojů. Základ výstavy tvořila ukázka světelných elektrických zdrojů ze sbírky NTM, především z druhé poloviny 19. a z 20. století, tj. obloukových a žárovkových světelných zdrojů, doplněných některými okrajovými a slepými cestami vývoje včetně kuriozit. Výstava současně přiblížila významné osobnosti tohoto odvětví, z českých vynálezů dílo Fr. Křižíka, ze zahraničních osobností pak např. podíl Thomase Alvy Edisona.

1. 3. – 1. 5. 2016

Bydleme zdravě, půjde to hravě

Interaktivní putovní výstava Centra pasivního domu, z.s. seznámila zábavnou formou malé i velké návštěvníky s tím, jak se staví dobrý dům, co je důležité při stavbě domu s ohledem na jeho energetickou šetrnost. Výstava byla vhodná pro děti od 9 let a doprovázel ji lektorovaný program pro školy.

13. 4. – 25. 9. 2016

Velorex

Výstava představila legendární motorovou tříkolku naší minulosti. Výstava vznikla ve spolupráci s Velorex klubem v AČR a obdivovat bylo možné 10 vozítek, umístěných v dopravní hale NTM.

27. 4. – 31. 7. 2016

70. let poté. Nacistické lékařské válečné zločiny – první vyšetřování a dokumentace

Výstava připravená k 70. výročí zahájení soudního sporu s 23 nacistickými lékaři, kteří byli během norimberských procesů obviněni ze zločinů proti lidskosti. Výstavu připravilo NTM ve spolupráci s Centre for the Medicine After the Holocaust v Houstonu a Kabinetem dějin vědy Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

11. 5. 2016 – 5. 2. 2017

Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.

Stěžejní výstava NTM v roce 2016. Výstava představila návštěvníkům období vlády Karla IV. z pohledu stavitelství a architektury. Návštěvník procházel výstavně pojetým středověkým stavenišťem budovaného opevnění Nového města pražského kolem roku 1350. Na modelu 1:2 byla z autentického stavebního materiálu (opuky) představena ukázka rozestavěné hradby, kde bylo patrné její zakládání, průběh výstavby i podoba dokončené stavby. Součástí „staveniště“ byly středověké dílny řemesel podílejících se na výstavbě (především kameníků, tesařů, zedníků, kovářů) a dalších. Integrální součástí bylo rozměrné diorama ze Sadelerova prospektu Prahy detailně zachycující mnohé partie středověkého opevnění i s ukázkami současné podoby. Výstava byla dále obohacena špičkovými díly dobových produktů stavebních řemesel, a to jak v originále, tak ve věrných replikách, které byly na Pražském hradu, v katedrále sv. Víta, na Karlově mostě, Karlštejně, Bečově a dalších místech. Pro děti byl vytvořen interaktivní koutek s filmy ukazujícími práce na středověké stavbě i s dalšími interaktivními exponáty.

1. 6. – 23. 9. 2016

Italský závodník Tazio Nuvolari

Výstava byla věnována velké osobnosti meziválečného automobilového sportu, italskému motocyklovému a automobilovému závodníkovi Tazio Nuvolarimu považovaném za jednoho z nejlepších závodníků všech dob. Představeny byly dobové fotografie, filmové záběry, závodní trofeje i ukázky motorů a automobilů.

2. 8. – 15. 8. 2016

Soutěž Mladí designéři 2016

Výstava prezentující Čtvrtý ročník soutěže „Mladí designéři 2016“ pro první stupeň základních škol s cílem podpořit jejich kreativitu a týmového ducha. Do finále soutěže, vyhlášené společností ŠKODA AUTO a. s., postoupilo 14 nejlepších projektů 2D, které byly k vidění ve foyer 1. patra NTM. Zapojit se do hlasování a podpořit tak svým hlasem oblíbený projekt mohla i veřejnost. Vítězné základní školy na slavnostním vyhlášení obdržely finanční poukaz na výtvarné pomůcky a další zajímavé a hodnotné ceny.

9. – 28. 8. 2016

Stavba roku Plzeňského kraje 2015

Ve výstavním prostoru Centra stavitelského dědictví v Plasích byly prezentovány úspěšné projekty v rámci soutěže „Stavba roku Plzeňského kraje 2015“. Památková obnova hospodářského dvora v této soutěži obdržela hlavní titul „stavba roku“ v kategorii Rekonstrukce památek, navazující projekt města Plasy „Cesty klášterem, stezky k poznání“ byl ve stejné soutěži oceněn Cenou hejtmana Plzeňského kraje.

27. 9. 2016 – 21. 5. (15. 10.) 2017

Český kinematograf

Rozsáhlá výstava představila při příležitosti 120 let od první filmové projekce v českých zemích unikátní kinematografické sbírky NTM a NFA. Výstava byla zaměřena na období počátku filmu na konci 19. a v první třetině 20. století a seznamovala s dobovou filmovou technikou i filmovou tvorbou. Pozornost byla věnována vynálezům a objevům, vedoucím ke vzniku kinematografie, kočovným kinům i prvním stálým biografům. Představila zakladatelské osobnosti české kinematografie, které stály před i za kamerou, a prezentovala, jak se první filmy vyráběly a jak vypadaly nejstarší filmové ateliéry.

15. 11. 2016 – 30. 4. 2017

Člověk a telefon

NTM ve spolupráci se společností T-Mobile Česká republika představilo výstavu, která mapuje historii telefonu, a která především umožnila návštěvníkům vyzkoušet si, co všechno dnešní smartphony umí, jak nám telefony změnil život, a ukázala, co ještě vývoj komunikačních technologií může přinést. Výstava rovněž připomněla hned několik výročí roku 2016: 140 let od zapsání patentu Alexandra Grahama Bella, 25 let od doby, kdy do České republiky přišel internet, a 20 let od masového rozšíření mobilních telefonů u nás.

1. 12. 2016 – 30. 1. 2017

Místa utrpení smrti a hrdinství - život vězňů v koncentračních táborech

Putovní výstava mapovala koncentrační a vyhlazovací tábory fungující v období nacismu. Byla doplněna dobovými materiály a obsahovala autentické vzpomínky lidí, kteří běsnění fašistů přežili. Výstavu připravila Historická skupina Osvětim při Sdružení politických vězňů a pozůstalých.

6. 12. 2016 – 30. 4. 2017

Ostře sledované vlaky v NTM

18. listopadu 2016 uplynulo 50 let od premiéry filmu Ostře sledované vlaky. NTM vzdalo výstavou hold tomuto nejvýznamnějšímu českému filmu z drážního prostředí. Návštěvníci mohli obdivovat např. historickou drezínu Tatra ze sbírek NTM, která si ve filmu „zahrála“, nebo sošku Oscara, kterou zapůjčil režisér Jiří Menzel.

11.3 Spolupráce NTM na výstavách a expozicích jiných organizací

Česká pošta, s. p. - Poštovní muzeum

- výstava Václav Zapadlák/Známky s vůní benzínu (18. 9. 2015 – 14. 2. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Česká televize Praha, televizní studio Ostrava, Ostrava

- výstava Od televise k televizi (14. 1. – 31. 7. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Dobrovická muzea, o. p. s., Dobruška

- výstava Od motyky k traktoru (20. 8. – 30. 11. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Federace židovských obcí v České republice/Židovská synagoga v Krnově

- výstava Židovští průmyslníci, podnikatelé a vynálezci (1. 7. 2013 – 30. 6. 2017) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Galerie 4 – galerie fotografie, Cheb/Art Centrum Galerie 4

- výstava Historie fotografických ateliérů Chebska na přelomu 19. a 20. století (4. 12. 2015 – 31. 12. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Galerie hlavního města Prahy

- výstava Andreas Groll (1812-1872): Neznámý fotograf (16. 2. - 8. 5. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Galerie výtvarného umění v Ostravě, Ostrava

- výstava Čeští architekti a počátky turistiky na chorvatském Jadranu (16. 6. – 14. 8. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství
- výstava Paul a Leopold Kupelwieserové (5. 4. – 5. 6. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně

- výstava Ostrov umění v moři průmyslu – Zlínská škola umění (1939-1949) (6. 10. 2015 – 10. 1. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství a Muzea elektrotechniky a médií

Městská část Praha 7

- výstava v rámci festivalu Architecture week Praha 2016 ve výstavní síni Mánes (26. 9. – 9. 10. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Městské muzeum v Ústí nad Orlicí

- výstava Vzhůru do oblak - aneb Letectví v Pardubickém kraji (22. 9. – 20. 11. 2016)
- výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Město Skuteč

- výstava Počátky letectví v Pardubickém kraji a na letišti Skuteč (14. 6. – 4. 9. 2016)
- výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Moravské zemské muzeum Brno

- výstava Země na obzoru – objevujeme Ameriku (22. 10. 2015 – 4. 9. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Muzeum hlavního města Prahy

- výstava Těšnov – provoz obnoven (25. 11. 2015 – 3. 4. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Železničního muzea
- výstava Pražské biografy (6. 4. 2016 – 1. 2. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích

- výstava O čase nejen vánočním (15. 12. 2016 – 21. 1. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Muzeum města Ústí nad Labem

- výstava Umění paroplavby (2. 6. – 30. 10. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Muzeum Mladoboleslavska, Mladá Boleslav

- výstava Motocykly (30. 4. – 12. 6. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Muzeum umění Olomouc

- výstava Chrám věd a muž. 450 let vědecké knihovny v Olomouci (7. 4. – 12. 6. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

- výstava Pevnost Královéhradecká (9. 10. 2015 – 1. 1. 2017) - výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Národní galerie v Praze

- výstava Smysl pro umění, ceny České akademie věd a umění 1891-1952 (23. 10. 2015 – 10. 1. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

- výstava Budování státu. Reprezentace Československa v umění, architektuře a designu (19. 11. 2015 – 7. 2. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

- výstava Bez hranic. Umění v Krušnohoří 1250-1550 (27. 11. 2015 – 28. 3. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Národní muzeum, Praha

- výstava Retro (16. 6. 2016 – 30. 4. 2017) – výpůjčka z Muzea dopravy a Muzea elektrotechniky a médií

Národní muzeum - Muzeum české loutky a cirkusu Prachatice

- výstava Masky (19. 11. 2015 – 26. 2. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Národní památkový ústav Praha, územní památková správa v Českých Budějovicích

- výstava Ve službách krále: doba Lucemburků na Velharticích (1. 7. 2016 – 31. 10. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Národní památkový ústav Praha, územní památková správa v Kroměříži

- výstava Čeští architekti a počátek turistiky na chorvatském Jadranu (22. 9. – 30. 10. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Národní zemědělské muzeum Praha, pobočka Valtice

- výstava Voda jako kolébka života (22. 3. – 30. 9. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Oblastní muzeum v Lounech

- výstava 120 let lounského gymnázia (21. 6. – 4. 9. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Opavská kulturní organizace, Opava

- výstava Opavský pivovar (20. 10. 2015 – 31. 3. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

- výstava Troppau 1945. Opava v roce nula (15. 4. – 28. 6. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Ostravské muzeum, Ostrava- Moravská Ostrava

- výstava Osudový okamžik. 130 let od pádu řetězového mostu přes Ostravici (5. 10. – 27. 11. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Polabské muzeum, Poděbrady

- výstava Dobrodružství cyklistiky (5. 5. – 28. 8. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Regionální muzeum v Litomyšli

- výstava Astronomické tradice v Pardubickém kraji (6. 2. – 8. 5. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

- výstava Hudba ve spirále (17. 1. – 13. 3. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

-výstava Pošta jednou stopou (26. 6. – 4. 9. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Severočeské muzeum v Liberci, Liberec

-výstava k 79. výročí závodu O štít Českého ráje (18. 6. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

-výstava ke 110. výročí Německočeské výstavy v Liberci 1906 (16. 6. – 11. 9. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Společnost MARIE z.s., Ostrava–Mariánské Hory/Slezské zemské muzeum Opava

- výstava Magičtí Lucemburkové. Čeští králové a panovníci Svaté říše římské (13. 1. - 28. 2. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Střední průmyslová škola strojnická, škola hlavního města Prahy

-výstava Václav Král – designer (20. 9. - 8. 12. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy a z Muzea architektury a stavitelství

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

- výstava Opus musivum (19. 11. 2015 – 1. 5. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

- výstava Oko bere, Vole padni aneb Unikáty kartářského řemesla (26. 8. – 20. 11. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektroniky a médií

Typo + Graphic Design Studio, s. r. o. Praha/Národní technická knihovna

- výstava Adolf Benš 1894-1982. Architektonické dílo (27. 11. 2015 – 31. 1. 2016) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Západočeské galerie v Plzni

-výstava Kronikář nových časů. Malíř a kreslíř Hugo Boettinger (1880-1934) (11. 10. 2016 – 8. 1. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Archivu NTM

- výstava Živly v nás. Katastrofa a její obraz v kultuře 19. století (26. 2. – 22. 5. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Židovské muzeum v Praze

-výstava Trosečníky v Šanghaji: Ghetto Hongkew očima uprchlíků a objektivem Arthura Rothsteina (11. 5. 2016 – 4. 9. 2016) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

NTM dále v roce 2016 poskytlo formou výpůjčních smluv dlouhodobé zápůjčky pro expozice či pro podobné akce dlouhodobého charakteru, resp. pracovníci NTM se podíleli na přípravě těchto akcí v následujících institucích: Aeroklub Raná, o. s., Louny; Česká národní banka, Praha; Česká pošta, s. p., Poštovní muzeum, Praha; Česká televize, Praha; České dráhy, a. s., Praha; České vysoké učení technické v Praze (Fakulta architektury, Fakulta strojní, Správa účelových zařízení); ČEZ, a. s., Praha; ČR – Ministerstvo dopravy; ČR – Ministerstvo obrany; ČR – Ministerstvo průmyslu a obchodu; Dopravní podnik hl. m. Prahy, a. s., Praha; Federace židovských obcí v ČR; Galerie výtvarného umění v Chebu; Geofyzikální ústav AVČR; Hornické muzeum Příbram; Jindřichohradecké místní dráhy, a. s., Jindřichův Hradec; Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně; Kulturní centrum Letohrad; Město Budyně nad Ohří; Město Horní Blatná; Město Ostrov; Město Písek; Město Plasy; Město Rtyně v Podkrkonoší; Město Rudolfov; Město Sternberk; Město Velké Opatovice; Město Žacléř; Městské muzeum a galerie Lomnice nad Popelkou; Městské muzeum Antonína Sovy v Pacově; Městské muzeum Česká Třebová; Městys Komárov; Muzeum Českého ráje v Turnově; Muzeum fotografie a moderních obrazových médií, o. p. s., Jindřichův Hradec; Muzeum města Brna; Muzeum Mladoboleslavska, Mladá Boleslav; Muzeum Policie ČR, Praha; Muzeum průmyslových železnic, Zbýšov; Muzeum silnic ve Vikýřovicích u Šumperka; Muzeum Sokolov; Muzeum Šumavy Sušice; Muzeum TGM Rakovník; Muzeum vysočiny Jihlava; Muzeum Vysočiny Pelhřimov; Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových Praha; Národní divadlo, Praha; Národní galerie, Praha; Národní muzeum, Praha; Národní památkový úřad Praha (Územní památková správa na Sychrově, Územní památková správa v Českých Budějovicích); Národní zemědělské muzeum, Praha; Obec Jiřetín pod Jedlovou; Obec Strašice; Obec Vlastiboř; Obecní dům, a. s., Praha; Oblastní muzeum v Děčíně; Plavba a vodní cesty o. p. s. Praha; Podkrušnohorské technické muzeum, o. p. s., Most; Polabské muzeum, Poděbrady; Pražská plynárenská, a. s., Praha; Regionální muzeum v Jílovém u Prahy; Regionální muzeum v Kopřivnici; Regionální muzeum v Litomyšli; Ruční papírna Velké Losiny, a. s., Velké Losiny; Růžolíčí Chrochtík, spol. s r. o., Praha; SE.S.TA, Praha; Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně; Slezské zemské muzeum Opava-Předměstí; Společnost Loko-motiv, Chomutov; Společnost železniční výtopna Jaroměř, o. s., Jaroměř; Správa Pražského hradu, Praha; Správa železniční dopravní cesty, Praha; Středisko volného času Budišov nad Budišovkou; Škoda Auto a. s., Škoda Muzeum, Mladá Boleslav; Technické muzeum v Brně; Univerzita Karlova Praha (Centrum pro teoretická studia); Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm; Vítkovice Holding, a. s. Ostrava Vítkovice; Vlastivědné muzeum Jesenicka; Výzkumný ústav železniční, a. s., Praha; Zámek Klášterec nad Ohří; Železniční muzeum moravskoslezské, o. p. s., Ostrava-Moravská Ostrava.

11.4 Muzejní pedagogika

Programy pro děti, žáky a studenty se již staly běžnou součástí nabídky muzea. V roce 2016 byla tato nabídka edukačních programů pro žáky a studenty rozšířena o nové programy, především k výstavním projektům NTM „Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.“ a „Český kinematograf“.

Celkem se programů muzejní pedagogiky v roce 2016 zúčastnilo 10 468 žáků (v roce 2015 to bylo 5 267 žáků).

ENTER PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY

V roce 2016 pokračovaly oblíbené workshopy NTM s názvem ENTER.

Pro základní školy byla připravena tato témata: Balon, Domácnost, Energie, Fotografie, Gramofon, Čas, Chemie pro osmičku, Chemie pro devítku, Hračka, Rudolf II. - optika, Tajemství knihy. Ta navazovala na tematické okruhy sbírek NTM a současně zohledňovala Rámcové vzdělávací programy základního vzdělání. Edukativní programy doplňovaly výuku na základních školách a interaktivní formou přibližovaly fyzikální či chemické principy a procesy. Programy jsou vhodné pro žáky 2. stupně základních škol. Pro žáky škol středních byla nabídka rozšířena na speciální workshopy s tématy z oblasti fyziky.

ENTER PRO STŘEDNÍ ŠKOLY

Workshopy střední školy navazovaly na úspěšnou tradici ENTERU. Tyto workshopy byly určeny pro studenty gymnázií a středních škol a byly plné aktivit, kterých se žáci přímo účastnili a mohli si tak vše "osahat". Fyzikálně-technické workshopy svou odbornou úrovní uspokojily i náročné studenty.

KIDS´ LAB ABRAKADABRA

Projekt Kids´ lab Abrakadabra, vyvinutý v roce 1987 německou chemickou společností BASF, byl zaměřen na podporu vzdělávání v oblasti přírodních věd a měl za cíl umožnit dětem ve věku 6 až 12 let poznat chemii pomocí experimentů a hrou načerpat nové vědomosti. Tématem projektu Kids´ Lab v NTM byly workshopy s názvem „Voda miluje chemii“, jejichž cílem bylo ukázat, že voda je velmi důležitý přírodní zdroj. Program má rovněž učit děti, že chemie hraje důležitou úlohu v našem životě.

MOUREK A MAŠINKY

NTM v rámci svých edukačních aktivit nezapomnělo ani na nejmenší návštěvníky. Pro děti od 4 do 6 let byl v roce 2015 připraven lektorovaný program o mašinkách. Děti měli možnost se v něm dozvědět, co pro naše prapradědečky a praprababičky v 19. století objev parní lokomotivy znamenal. Hodinový program byl veden hravou formou, prokládán básničkami a písničkami.

EDUKAČNÍ PROGRAMY K VÝSTAVĚ ČESKÝ KINEMATOGRAF. POČÁTKY FILMOVÉHO PRŮMYSLU 1896–1930

Stěžejní součástí doprovodných programů k výstavě byly programy pro školní skupiny. Víkendy a dny státních svátků nebo prázdnin byly naopak vyhrazeny komentovaným prohlídkám pro ostatní návštěvníky muzea. Programy pro školy probíhaly na základě rezervace pro všechny stupně škol, tedy od škol mateřských po školy střední. Skupiny studentů vysokých škol navštěvovaly výstavu s odborným doprovodem a program probíhal formou komentované prohlídky. Program jedné školní skupiny zajišťovali vždy 2 lektoři, kteří pracovali na základě připraveného sylabu. Část žáků pracovala přímo ve výstavě, kde se mj. prakticky seznámila se základy optiky. Žáci v druhé skupině si v nedaleké dílně mohli zhotovit funkční model zootropu.

EDUKAČNÍ PROGRAMY K VÝSTAVĚ CIVITAS CAROLINA ANEB STAVITELSTVÍ DOBY KARLA IV.

Stěžejní součástí doprovodných programů k výstavě byly programy pro školní skupiny, které se uskutečňovaly od prvního dne výstavy. Programy pro školy byly připraveny také pro anglicky a německy hovořící žáky. Od 12. 5. do 31. 12. 2016 absolvovalo některý z programů pro školy 3500 žáků. Edukační programy ve výstavě byly přizpůsobeny také žákům se zdravotním postižením. Pro návštěvu slabozrakých a nevidomých návštěvníků vznikly různé haptické pomůcky za pomoci 3D tisku podle vybraných vystavených exponátů. Výstava byla dobře přístupná vozíčkářům, realizováno bylo i tlumočení do znakové řeči. Víkendy a dny státních svátků nebo prázdnin byly naopak určeny pro rodiny s dětmi a ostatní návštěvníky muzea. V měsíci červenci a srpnu každý den a od září všechny soboty, neděle a svátky probíhaly komentované prohlídky výstavy pro návštěvníky muzea, kterých se v roce 2016 zúčastnilo přibližně 8000 návštěvníků.

TECHNICKÉ KROUŽKY

Stejně jako v minulém roce i v roce 2016 připravilo NTM opět technické kroužky rozvíjející dětský zájem o fungování věcí. Děti mohly během školního pololetí absolvovat 15 dílen, ve kterých mohly získat dovednosti a znalosti důležité k nastartování procesu sebevzdělávání každého budoucího technika. V roce 2016 byly otevřeny dva kroužky: Technický a Elektrotechnický.

11.5 Specializované workshopy

12. 3. 2016

Workshop historických fotografických technik – Klasická černobílá fotografie

1.-2. 4. 2016

Workshop zaměřený na metody konzervace a obnovy kovových prvků, které jsou součástí stavebních památek - připravilo Centrum stavitelského dědictví v Plasích ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, ú.o.p. v Telči.

16. 4. 2016

Workshop historických fotografických technik – Zvětšování a klasický černobílý pozitivní proces

14. 5. 2016

Workshop historických fotografických technik – Sepiový tisk Van Dyke – kopírování na ručně zhotovený citlivý papír

4. 6. 2016

Workshop historických fotografických technik – Kyanotypie

30. 7. 2016

Workshop v expozici Tiskařství – Knihtiskařský kurz

22. 10. 2016

Workshop historických fotografických technik – Kyanotypie

5. 11. 2016

Workshop v expozici Tiskařství – Knihtiskařský kurz

12. 11. 2016

Workshop historických fotografických technik – Talbotypie

26. 11. 2016

Workshop v expozici Tiskařství – Knihtiskařský kurz

3. 12. 2016

Workshop historických fotografických technik – Mokrý kolodiový proces

11.6 Komentované prohlídky

10. 3. 2016

Mimořádná **komentovaná prohlídka Letenského kolotoče** s generálním ředitelem NTM Karlem Ksandrem. Posluchače seznámil nejen s bohatou historií této unikátní památky evropského významu, ale především s plánovanou rekonstrukcí stavby a jejího interiéru a aktuálním stavem veřejné sbírky.

9. 6. 2016

Komentovaná prohlídka výstavy Od plamene k LEDu

20. 9. 2016

Komentovaná prohlídka výstavy „Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.“ (Mgr. Jakub Chaloupka, Muzeum architektury a stavitelství NTM, autorský tým výstavy). Možnosti využití výstavy pro školní praxi (Mgr. Alena Němcová, lektorský tým výstavy).

20. 10. 2016

Komentovaná prohlídka výstavy Český kinematograf. Počátky filmového průmyslu (1896–1930)

2.-11. 11. 2016

Týden vědy a techniky AV ČR v Národním technickém muzeu

2. 11. 2016 **Komentované prohlídky v expozicích:** Astronomie, Čas, Architektura, stavitelství a design, Prohlídka ateliéru restaurování papíru

3. 11. 2016 **Komentované prohlídky v expozicích:** Doprava, Seznámení s prací laboratoří NTM, se smyslem chemických analýz a materiálového průzkumu předmětů, Technika v domácnosti

9. 11. 2016 **Komentované prohlídky v expozicích:** Exkurze do Televizního studia, Tiskařství, Fotografický ateliér a Interkamera, Po stopách designu napříč expozicemi

10. 11. 2016 **Komentované prohlídky v expozicích:** Chemie kolem nás, Hutnictví, Hornictví

11. 11. 2016 **Komentované prohlídky v expozici** Technika v domácnosti pro studenty ČVUT.

4. 12. 2016

Neděle s dalekohledem v Národním technickém muzeu

Komentované prohlídky expozice Astronomie

11.7 Jiné akce

29. 1. 2016

S vysvědčením s vyznamenáním do NTM zdarma

Vstup do NTM zdarma pro děti do 15 let, které přinesly aktuální pololetní vysvědčení s vyznamenáním.

22. 2. 2016

Prezentace originálního projekčního pásu Émila Reynauda k představení *Autour d'une Cabine* z roku 1894

Projekční pás Émila Reynauda je sbírkovým předmětem NTM, který byl díky česko-francouzské spolupráci zapsán do mezinárodního registru Paměť světa UNESCO.

25. 2. 2016

Centrum stavitelského dědictví, doprovodná akce související s přípravou replik středověkých stavebních strojů

Petr Růžička: Staré základy praktické geometrie

březen – duben 2016

V Centru stavitelského dědictví v Plasích měla veřejnost možnost sledovat na horním dvoře **tradiční řemesla související s přípravou replik středověkých stavebních strojů** určených pro výstavu NTM o středověkém stavitelství.

4. 3. 2016

Soutěž akordeonů v Centru stavitelského dědictví v Plasích

Akce se konala ve spolupráci s Městskou knihovnou Plasy a Základní uměleckou školou Plasy.

12. 3. 2016

Slavnostní zahájení 2. sezóny v Centru stavitelského dědictví v Plasích

Kromě jiného byl pro veřejnost uspořádán koncert Pražské mobilní zvonohry zvonáře Petra Manouška. Rovněž byly prezentovány sbírkové předměty ze sbírek Železničního muzea NTM.

Po celou dobu sezóny (do 29. 11. 2016) byl v objektu prezentován veřejnosti gratulační sborník latinských textů z roku 1736 související s dostavbou nové budovy klášterního konventu. Tuto cennou archiválii zapůjčil Státní okresní archiv Plasy.

14. 3. 2016

Den s Pražskou pobočkou České astronomické společnosti

Součástí programu bylo mj. pozorování Slunce doprovázené odborným výkladem a přednáškami odborníků.

Jiří Grygar: Astronomové v oblacích (o budování vysokohorských observatoří)
prof. Petr Kulhánek: Jak zkoumáme Velký třesk

18. – 19. 3. 2016

17. ročník mezinárodní konference „Dějiny staveb 2016“

Akce zacílená na problematiku dějin stavební kultury se konala v Centru stavitelského dědictví v Plasích.

19. 3. 2016

Den s Pražskou pobočkou České astronomické společnosti

Součástí programu bylo mj. pozorování Slunce doprovázené odborným výkladem a přednáškami odborníků. V přednáškách se mimo jiné hovořilo, jak je to s „objevem“ nedávno zveřejněné deváté planety.

RNDr. Michal Sobotka, DrSc.: Sluneční dalekohledy

Mgr. Michal Vraštil: Temná energie vesmíru a její možné alternativy

31. 3. 2016

Centrum stavitelského dědictví, doprovodná akce související s přípravou replik středověkých stavebních strojů

Petr Růžička: Oprava dřevěných strojů na hradě Karlštejně

13. 4. 2016

Centrum stavitelského dědictví spolu s Městskou knihovnou Plasy připravilo přednášku Miroslava Koči, Živá zahrada

16. 4. 2016

Prezentace Ročenky české architektury 2014-2015

Centrum stavitelského dědictví v Plasích bylo zařazeno do reprezentativní Ročenky české architektury 2014-2015. Prezentace, doplněná přednáškou o cílech a průběhu realizace projektu a exkurzí po expozicích, se konala v CSD Plasy.

18. 5. 2016

Letenský muzejní den

K Mezinárodnímu dni muzeí připravilo NTM pro všechny návštěvníky zvýhodněné vstupné 50 Kč.

18. 5. 2016

Gloria Musaealis – slavnostní předání ceny

V soutěži Gloria Musaealis se nejvyššího cenění v kategorii „Muzejní počin roku 2015“ dočkalo NTM za úspěšné dokončení projektu Centra stavitelského dědictví v Plasích. Předání se uskutečnilo ve Smetanově síni Obecního domu v Praze.

21. 5. 2016

Představení publikace Tradiční vápenné omítky

V Centru stavitelského dědictví v Plasích proběhlo představení publikace Tradiční vápenné omítky. Poznání a praktické postupy autorů Dagmar Michoinové a Václava Girsy.

24. 5. 2016

Stavba roku Plzeňského kraje 2015 – slavnostní vyhlášení výsledků

V soutěži Stavba roku Plzeňského kraje 2015 získalo NTM za památkovou obnovu hospodářského dvora v Plasích titul „Stavba roku Plzeňského kraje“ v kategorii „Rekonstrukce památek“. Slavnostní vyhlášení se konalo v Měšťanské besedě v Plzni.

26. – 28. 5. 2016

Letní škola vápenných technologií

V tzv. stavebně řemeslné huti, budované v hospodářském dvoře Centra stavitelského dědictví v Plasích, se poprvé uskutečnila „Letní škola vápenných technologií“ připravená v rámci projektu "(Ne)tušené souvislosti" ve spolupráci s NPÚ. Letní škola

zahrnovala teoretickou část s tematickými prezentacemi, praktický workshop, při kterém se frekventanti učili připravit vápennou maltu a nahodit zed' a při kterém jim byly v praxi rovněž představeny metody konzervace a analýzy historických omítek. Součástí akce byly rovněž komentované exkurse v expozicích CSD Plasy.

31. 5. 2016

Den dětí na Letenském kolotoči

Den dětí oslavilo NTM společně s MČ Prahou 7 rodinným odpolednem na podporu Letenského kolotoče. Proběhla zde komentovaná prohlídka kolotoče pod taktovkou generálního ředitele NTM Karla Ksandra, dětské divadelní představení, workshopy žonglování, výtvarné dílny, flašinetáře a koncert.

2. 6. 2016

8. ročník semináře **Křižovatky architektury: Kulturní krajina: proměny – tvorba – ochrana.**

13. 6. 2016

XIII. Pražská muzejní noc v NTM

V rámci Pražské muzejní noci v NTM návštěvníky vedle volného vstupného čekal bohatý doprovodný program:

Představení důlní záchranné techniky. Představení výjezdového vozidla důlní záchranné služby s technikou a možnost vyzkoušet si dýchací aparáty v zátěži na nekonečném žebříku.

Zábavná věda z ČVUT. Návštěvníci všech věkových kategorií se mohli přesvědčit, že studium vědy a techniky na ČVUT může být nejenom zábavné, ale především prospěšné pro naši společnost.

Dopravní technika nedávné minulosti. Dopravní techniku nedávné minulosti připomněl spolek Veteráni dopravní techniky vystavením autobusu Karosa C734.00 z roku 1982 a ukázkou dobového funkčního informačního a odbavovacího systému.

Tesla 4002A. Prezentace prvního sériově vyráběného kombinovaného TV/rozhlasového přijímače z roku 1956. Pomocí konvertoru se set top boxem byl na obrazovce úhlopříčky 25 cm předveden současný TV program či záznam z DVD.

Dalekohledy. Představení stěžejní pomůcky astronomů – dalekohledů a pozorování cílů.

Demonstrace motoru. Demonstrace stabilního benzinového motoru LORENZ nebo malého teplovzdušného motoru s elektrickým ohřevem.

Výroba cukru u nás. Historii i současnost výroby cukru představila v interaktivním koutku Dobrovická muzea.

Bibliobus Oskar z Městské knihovny v Praze. V pojízdné knihovně bylo možno vypůjčit knihy pro děti i dospělé, zahrát si deskové hry, zasoutěžit si nebo si vyzdobit středověký kodex.

15. - 18. 6. 2016

Závod historických automobilů "1 000 mil československých"

Před NTM byl již podruhé start i cíl závodu 1000 mil československých. Závod je jednou z legend v dějinách domácího automobilového sportu a byl uspořádaný Autoklubem Republiky československé v letech 1933, 1934 a 1935.

25. 6. 2016

Kytarový koncert v Centru stavitelského dědictví v Plasích. Akce se konala ve spolupráci s Městskou knihovnou Plasy a Základní uměleckou školou Plasy.

1. 7. 2016

První prázdninový den s výstavou Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.

Další program z cyklu „V Národním technickém muzeu technika ožívá.“ Tentokrát měli návštěvníci jedinečnou možnost zjistit, jak fungoval středověký dřevěný jeřáb, a to v rámci programu k výstavě „Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.“

20. – 21. 7. 2016

Jednání Asociace muzeí a galerií ČR

Představení Centra stavitelského dědictví specializované odborné veřejnosti.

1. 8. 2016

Soutěž Mladí designéři 2016

Čtvrtý ročník soutěže „Mladí designéři 2016“ pro první stupeň základních škol s cílem podpořit jejich kreativitu a týmového ducha vyhlásila společnost ŠKODA AUTO a.s.

2. - 30. 8. 2016

Legiovlak v areálu NTM na Masarykově nádraží v Praze

Legiovlak – legionářské muzeum na kolejích – bylo po celý srpen přístupné v areálu budoucího Železničního muzea NTM, bývalého lokomotivního depa na Masarykově nádraží. Legiovlak seznámil návštěvníky ve dvanácti zrekonstruovaných vozech s životem a bojem legionářů na Transsibiřské magistrále během první světové války.

9. – 16. 8. 2016

Mezinárodní setkání flašinetářů

NTM se podílelo prezentací na Mezinárodním setkání flašinetářů v ČR, které se konalo v Praze, Liberci, Pekařově a Brně. Setkání se zúčastnilo na 60 aktivních hráčů z Česka i zahraničí (Francie, Švýcarsko, Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko, Slovinsko).

11. 8. 2016

Středověký jeřáb v pohybu + podvečerní komentované prohlídky výstavy „Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.“

NTM připravilo ukázkou fungování středověkého jeřábu s nosností přes jednu tunu za pomoci jeho věrné repliky vystavené před muzeem.

13. 8. 2016

Den stavebních řemesel v Centru stavitelského dědictví Plasy NTM

Centrum stavitelského dědictví Plasy NTM se plně zapojilo do programu tradiční plaské pouti „Na Královnu“ a přivítalo návštěvníky v nově otevřeném areálu na Dni stavebních řemesel.

26. - 28. 8. 2016

Den otevřených dveří v chomutovském depozitáři Železničního muzea NTM

Pro veřejnost byl otevřen železniční depozitář NTM v Chomutově. Při příležitosti výročních Dní otevřených dveří mohli všichni zájemci o dopravní techniku, zejména o dějiny a vývoj kolejové drážní dopravy, navštívit běžně nepřístupné prostory, ve kterých jsou uložena a příležitostně vystavována historická kolejová vozidla ze sbírky NTM.

27. 8. 2016

Běhu zdar! Kulturně-orientační běh Prahou 7

Proběhněte se mezi sochami, přeběhněte podium, přeskočte práh muzea a pokochejte se historickými sbírkami. Poznejte krásy Prahy 7 zase trochu jinak! Praha 7 je díky Stromovce a Letenským sadům mezi běžci oblíbeným místem. Zároveň se Sedmička profiluje jako kulturní čtvrť – tzv. Art District 7 – a tak se stává, že běžecké trasy jsou lemovány muzei, galeriemi, divadly či dalšími kulturními institucemi.

27. - 28. 8. 2016

NTM na 18. Mezinárodním srazu motocyklů Čechie – Böhmerland

NTM se aktivně zúčastnilo mezinárodního srazu motocyklů Čechie – Böhmerland, který se konal v Krásné Lípě a jejím okolí.

30. 8. 2016

Setkání ředitelů středních škol Plzeňského kraje

Představení Centra stavitelského dědictví specializované odborné veřejnosti.

4. 9. 2016

Středověký jeřáb v pohybu

Další z řady ukázek fungování středověkého jeřábu.

6. – 7. 9. 2016

Škola vápenných technologií

V tzv. stavebně řemeslné huti, budované v hospodářském dvoře Centra stavitelského dědictví v Plasích, byla ve spolupráci s NPÚ a Fakultou architektury ČVUT Praha realizována další škola vápenných technologií, tentokrát určená pro studenty postgraduálního programu studia architektury Politecnico di Milano, Itálie.

10. 9. 2016

Dny evropského kulturního dědictví/Den památek techniky a průmyslového dědictví

Centrum stavitelského dědictví se zúčastnilo zpřístupněním svých expozic zdarma.

16. – 18. 9. 2016

Recyklační víkend v NTM

Všichni, kdo o tomto víkendu přinesli starý elektrospotřebič a odevzdali ho na stánku u vstupu do budovy, byli odměněni drobným dárkem a také získali slevu na vstupném.

17. 9. 2016

Hudební odpoledne v rámci oslav výročí plaského Aeroklubu. Akce v Centru stavitelského dědictví v Plasích.

19. 9. 2016

Memorandum o spolupráci

V rámci spolupráce s bavorským městem Winklarn bylo podepsáno trojstranné (NTM, město Winklarn a město Plasy) memorandum deklarující spolupráci v oblasti stavební kultury a péče o památky.

24. 9. 2016

Jízda do vrchu a výstava historických vozidel Brno-Soběšice

NTM se aktivně zúčastnilo jedné z nejoblíbenějších akcí historických vozidel v ČR.

28. 9. 2016

Den otevřených dveří Ministerstva kultury ČR

NTM se již potřetí prezentovalo na Dni otevřených dveří Ministerstva kultury České republiky v Nostickém paláci. Návštěvníci Nostického paláce se mohly seznámit s edukačními programy NTM.

30. 9. 2016

Noc vědců

Série přednášek v Centru stavitelského dědictví v Plasích, provedená ve spolupráci se Západočeskou pobočkou České astronomické společnosti. Souběžně byl prostor před

expozicí stavitelství věnován interaktivním prezentacím z oblasti vědy a techniky, včetně stavitelství.

1. 10. 2016

Den Hanuše Ringhofferera na zámku Štiřín

Akce s bohatým programem pro dospělé i děti, která byla doplněna výstavou NTM.

5. 10. 2016

NTM připomnělo 80 let od narození prezidenta Václava Havla volným vstupem do hlavní budovy na Letné

8. - 9. a 10. 2016

Pouliční divadlo a ukázka středověkého povozu

NTM a Historický park Bärnau-Tachov připravili pro návštěvníky výstavy Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV. o víkendu 8. a 9. 10. 2016 divadelní představení o návštěvě Karla IV. v městě Hirschau a o nesnázích Václava IV. v rodném Norimberku.

28. 10. 2016

Den otevřených dveří na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR

NTM se opět podílelo na Dni otevřených dveří na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR. Historická budova ministerstva Na Františku byla při příležitosti výročí vzniku samostatného československého státu otevřena veřejnosti a NTM zde vystavilo výběr toho nejzajímavějšího z cyklistické sbírky.

2. - 11. 11. 2016

Týden vědy a techniky AV ČR v Národním technickém muzeu

Nejrozsáhlejší vědecký festival v České republice již tradičně proběhl i v NTM.

4. - 5. 11. 2016

Veletrh Památky – Muzea – Řemesla aneb Dejme minulosti budoucnost

V rámci veletrhu, který zasahuje např. do oblasti památkové péče, stavitelství či muzejnictví, mělo NTM na svém stánku prezentaci Centra stavitelského dědictví Plasy.

17. 11. 2016

Doprovodný program pro státní svátek 17. listopadu

Jako doprovodný program k výstavě Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV. byla připravena přednáška historika Mgr. Tomáše Veličky, Ph.D. o hradech Karla IV.

20. 11. 2016

Dětské představení Blázen Jankl a slavnostní předání výtěžku ze sbírky na Letenský kolotoč

Divadelní soubor Ty-já-tr v létě po vzoru starých komediantů putoval po Kokořínsku a hrál. Výtěžek z dobrovolného vstupného se rozhodl věnovat na opravu Letenského kolotoče.

22. -27. 11. 2016

Mimořádné zpřístupnění jídelního vozu císařského vlaku Františka Josefa I.

Při příležitosti 100. výročí úmrtí císaře Františka Josefa I. (18. 8. 1830 – 21. 11. 1916) proběhlo v Dopravní hale NTM zpřístupnění jídelního vozu císařského vlaku

Františka Josefa I., vyrobeného v roce 1891 v továrně Františka Ringhofferera na Smíchově.

4. 12. 2016

Neděle s dalekohledem v NTM

Na program bylo pozorování dalekohledem ze střechy muzea, prohlídka expozice astronomie a demonstrace optických jevů v učebně.

11.8 Spolupráce s médii

Na propagaci technické historie spolupracovali pracovníci NTM v roce 2016 především s Českou televizí a Českým rozhlasem. Spolupráce s médii probíhala rozhovory a poskytováním informací i tiskových zpráv při příležitostech vernisáží výstav i ostatních veřejných aktivit NTM. Česká televize podávala pravidelné reportáže o nových výstavách a akcích NTM, a to zejména pro pořady Události, Události v kultuře, Studio 24, Studio 6 a Z metropole.

Od 14. 3. 2016 byl na programech ČT k vidění TV spot k otevření Centra stavitelského dědictví Plasy ([krátká verze](#), [prodloužená verze](#)). Hlavní zpravodajský pořad Události se věnoval zapsání Reynaudova pásu z počátku dějin kinematografie jako památky UNESCO ([Události, Česká televize, 22. 2. 2016](#)). Výstavou Od plamene k LEDU se zabírala reportáž v Událostech v kultuře ([Události v kultuře, Česká televize, 26. 2. 2016](#); resp. Technický magazín Českého rozhlasu, 5. 2. 2016 či [ČT Art, 26. 2. 2016](#))).

K dalšímu zviditelnění muzea pomohlo také natáčení březnového Fokusu Václava Moravce, který se vysílal v přímém přenosu z dopravní haly muzea ([Fokus Václava Moravce, Česká televize, 8. 3. 2016](#)). Přímý vstup byl odvysílán i ze zahájení nové sezóny v Centru stavitelského dědictví Plasy ([Studio 6 víkend, Česká televize, 12. 3. 2016](#)). Zpráva o CSD Plasy se následně objevila i v Událostech a Událostech v kultuře ([Události](#) a [Události v kultuře, Česká televize, 12. 3. 2016](#)), na Českém rozhlasu (Zprávy, Český rozhlas, 13. 3. 2016) a v Lidových novinách ([Zbyněk Petráček, Plasy aneb Nová pocta Santinimu, Lidové noviny, 9. 4. 2016](#)). CSD Plasy se rovněž podílelo na spolupráce při publicitě projektu (ČT - Toulavá kamera, reportáže ČT 24, Události v kultuře, Události, ČT :D, TV ZAK, ČRo, Radio1 atd.), dále spolupracovalo s novináři při přípravě informativních článků o CSD (mj. pro časopisy Stavba, Xantypa, Respekt, Dřevařský magazín, Turista ad.).

Výraznou pozornost médií opakovaně získávala sbírka na opětovné zprovoznění Letenského kolotoče ([Historický kolotoč se točí, Studio 6, Česká televize, 10. 3. 2016](#); [Letenský kolotoč se opět roztočí, novinky.cz, 11. 3. 2016](#); [Letenský kolotoč, Z metropole, Česká televize, 19. 3. 2016](#); [Rekonstrukce a zprovoznění letenského kolotoče, Události v kultuře, Česká televize, 3. 8. 2016](#)).

Díky atraktivitě tématu stranou mediální pozornosti nestála ani komorní výstava věnovaná vozům Velorex ([Legendární velorexy zaparkovaly v Národním technickém muzeu. K vidění je i nákladní verze, novinky.cz, 14. 4. 2016](#); [Velorexy, Z metropole, Česká televize, 30. 4. 2016](#)). Další motoristické výstavě Nuvolari se věnovaly Lidové noviny (Zbyněk Petráček, Nuvolari za volantem i objektivem, Lidové noviny, 1. 9. 2016).

Také ústřední výstava NTM roku 2016 s názvem Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV. poutala pozornost (Výstava v Národním technickém muzeu představuje stavitelství doby Karla IV., Český rozhlas, 11. 5. 2016; [Stavitelství doby Karla IV., Studio 6, Česká televize, 11. 5. 2016](#); [Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV., Události a Události v kultuře, Česká televize, 11. 5. 2016](#), [Slovo o](#)

[designu, výtvarném umění a architektuře, Český rozhlas Vltava, 7. 7. 2016](#)). O doprovodném programu, demonstraci funkční repliky gotického jeřábu, informovala Česká televize ([Zprávy v 16, Česká televize, 23. 7. 2016](#)). Zapojení nových technologií v muzejní edukaci se stalo předmětem reportáže pořadu Věda 24 ([Ukázky stavitelství z doby Karla IV. vytištěné ve 3D, Věda 24, Česká televize, 27. 11. 2016](#)).

Výstavě Český kinematograf byla věnovaná pozornost v televizi (Počátky filmového průmyslu 1896 až 1930, [Studio 6, Česká televize, 27. 9. 2016](#); Český kinematograf, [Události v kultuře, Česká televize, 28. 9. 2016](#)) i rozhlasovém vysílání ([Mozaika, Český rozhlas Vltava, 4. 10. 2016](#); Zprávy, Český rozhlas, 28. 9. 2016). Zprávu o ni uveřejnil např. i deník Právo (Lucie Fialová, Český kinematograf v muzeu, Právo, 10. 11. 2016) či časopis ABC (Tomáš Haimann, Český kinematograf – s čím pracovali filmoví pionýři, ABC, listopad 2016).

Poslední velká výstava roku 2016 Člověk a telefon zaujala jak velké sdělovací prostředky ([Člověk a telefon, Studio 6, Česká televize, 15. 11. 2016](#)), tak oborová média ([Záhadný kufřík, legendy ale i „tatranky“, které pošlou SMS do roku 2036, mobil.idnes.cz](#)).

Výrazný mediální prostor přineslo veřejné zpřístupnění císařského jídelního vozu Františka Josefa I. u příležitosti 100. výročí od jeho smrti ([Sto let od úmrtí Františka Josefa I., Studio 6, Česká televize, 21. 11. 2016](#); [Jídelní vůz Františka Josefa I., Věda 24, Česká televize, 27. 11. 2016](#); Jídelní vůz císaře Františka Josefa I. je mimořádně k vidění v Národním technickém muzeu, Zprávy, Český rozhlas, 22. 11. 2016). Informaci o zpřístupnění přinesl Deník i Metro.

Vedle aktuálních reportáží byl v expozici Interkamera natáčen pořad Sám v muzeu ([Sám v muzeu, Česká televize, 26. 9. 2016](#)) nebo pořad Kafe s Jolanou ve výstavě Civitas Carolina ([Kafe s Jolanou, Aktuálně.TV, 31. 10. 2016](#)).

Hostem pořadu Host do domu byl generální ředitel Karel Ksandr ([Host do domu, Český rozhlas Dvojka, 8. 1. 2016](#)). Na Českém rozhlasu Dvojka v pořadu Kolotoč se dále pravidelně objevovaly zprávy o sbírce na Letenský kolotoč a informace o novinkách i zajímavostech ze sbírek NTM.

S Českým rozhlasem se spolupracovalo dále např. v rámci akce recyklační víkend formou živých vstupů ([Chcete se jich zbavit? 17. 9. 2016](#)), s Českou televizí pak např. v rámci dětského pořadu Draci v hrnci na téma historie ledniček (vysíláno [27. 11. 2016](#)), Wifina na téma historie vysavačů (vysíláno [16. 12. 2016](#)), či účinkováním v pořadu Dějiny času v rámci cyklu Historie.cz ([26. 3. 2016](#)).

Informace o aktualitách z NTM se objevovaly i na stránkách periodického tisku (např. Deník, MF Dnes, Blesk, Aha či Magazín Víkend deníku Právo).

11.9 Významné návštěvy

22. 2. 2016 proběhlo v NTM slavnostní předání zápisu sbírkového předmětu NTM, originálního projekčního pásu Émila Reynauda k představení Autour d'une Cabine z roku 1894, do prestižního mezinárodního registru Paměť světa UNESCO. Zápis z rukou ministra kultury ČR Daniela Hermana a velvyslance Francouzské republiky Jeana-Pierra Asvazadouriana obdržel generální ředitel NTM Karel Ksandr.

12. 3. 2016 se odehrálo slavnostní zahájení první návštěvnické sezony Centra stavitelského dědictví Plasy NTM. Zahájení proběhlo v přítomnosti ministryně pro místní rozvoj Karly Šlechtové a ministra kultury ČR Daniela Hermana.

11. 5. 2016 se uskutečnila vernisáž hlavního výstavního projektu NTM pro rok 2016, kterým se připojilo k oslavám 400. výročí narození císaře a krále Karla IV. Slavnostního otevření výstavy Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV. se odehrálo za účasti kardinála Dominika Duky OP, britské velvyslankyně Jan Thompson,

rektora Univerzity Karlovy prof. Tomáše Zimy, rektora Českého vysokého učení technického v Praze prof. Petra Konvalinky a předsedy Akademie věd ČR prof. Jiřího Drahoše.

16. 8. 2016 byl v areálu budoucího Železničního muzea NTM slavnostně představen Legiovlak. Setkání se zúčastnil také ministr průmyslu a obchodu ČR Jan Mládek.

20. 10. 2016 navštívil NTM nový vedoucí Tchajpejské hospodářské a kulturní kanceláře v Praze, pan Joey Chung I Wang.

12. Poradní orgány NTM

Rady spolu s Grémiem generálního ředitele tvoří jeho poradní orgány. Členy rad jmenuje generální ředitel z řad významných představitelů kultury, vědy a techniky, reprezentantů průmyslu a společenského života (vědecká rada, výstavní a programová rada), z okruhu významných osobností české muzeologie, znalců historické i současné techniky a odborných pracovníků muzea (rada pro sbírkotvornou činnost), i z řad zaměstnanců muzea a osobností vně muzea z oblasti historie a muzeologie (redakční rada).

12.1 Vědecká rada

Vědecká rada, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se základních činností NTM a jeho rozvoje, se pro rok 2016 skládala z těchto členů: Dr. Ing. Ján Fabián, PhDr. Benjamin Fragner, prof. Ing. Václav Havlíček, CSc., Dr. Michael Heyrovský, prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc., Ing. Václav Jandáček, prof. JUDr. Marie Karfíková, CSc., plk. Mgr. Aleš Knížek, Doc. PhDr. Jiří Kotalík, CSc., doc. Ing. Petr Kotlík, CSc., doc. Ing. Josef Koubek, CSc., PhDr. Jan Králík, prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., Ing. Pavel Křeček, prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc., prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., prof. Ing. Pavel Ripka, CSc., PhDr. Jana Součková, DrSc., PhDr. Zuzana Strnadová, PhDr. Filip Suchomel, Ph.D., Ing. Vlastimil Vykydal, prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., Ing. Karel Zeithammer, CSc., Ing. Svatopluk Zídek, PhDr. Martin Ebel, Ph.D., PhDr. Miloš Hořejš, PhDr. Jan Hozák, Mgr. Arnošt Nezmeškal, Mgr. Michal Novotný, Ph.D.²

12.2 Redakční rada

Úkolem Redakční rada NTM slouží poradní orgánu generálního ředitele NTM pro výběr vhodných publikací z činnosti NTM k vydání tiskem. Členy rady v roce 2016 byli: PhDr. Jan Králík, předseda; RNDr. Ivana Lorencová, tajemnice, NTM, PhDr. Milena Secká, CSc., Národní muzeum; PhDr. Marek Ďurčanský, Ph.D., Archiv UK; Mgr. Michal Šimůnek, Ph.D., Ústav pro soudobé dějiny AV; Ing. arch. Zdeněk Lukeš, Správa Pražského hradu; Jaroslav Beránek, Vojenský historický ústav; Mgr. Martin Sekera, Ph.D., Národní muzeum; PhDr. Mgr. Martin Reissner, Ph.D., Moravské zemské muzeum; PhDr. Kateřina Bečková, Muzeum hl. města Prahy; Mgr. Tomáš Kučera; Mgr. Jana Čerešňová; Michal Plavec, NTM; PhDr. Zdeněk Vácha, NTM; Magdalena Buriánková, NTM; PhDr. Tomáš W. Pavlíček, MÚA AV ČR; MgA. Petr Kliment, NTM; PhDr. Dagmar Rýdlová, Nadání Josefa, Marie a Zdenky Hlávkových a Ing. Jan Palas, NTM.

Zasedání redakční rady NTM se konalo 5. 1. 2016. Členové rady byli seznámeni s publikačními výstupy NTM za rok 2015 a byl jim představen plán publikací pro rok 2016, který byl následně schválen. Dále se diskutovala problematika propagace a prodeje publikací NTM mimo muzeum a úprava vzhledu muzejního obchodu a způsobu prezentace publikací v něm. PhDr. Secká a PhDr. Bečková doporučily NTM účast na veletrhu Svět knihy, jehož se pak NTM následně v květnu 2016 zúčastnilo.

12.3 Výstavní a programová rada

Výstavní a programová rada, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se realizace výstavní a programové činnosti NTM, se pro rok 2016 skládala z těchto členů: Plk. Mgr. Michal Burian, VHÚ; Ing. arch. Iveta Černá, vila Tugendhat; Mgr. Ondřej Dostál, Ph.D., MU MM; Mgr. Adam Dušek, prezentační odd. NTM, Dott. Emanuele Gadaleta, NM ČMH; Ing. Iva Cacarová, odbor náměstka pro ekonomiku NTM; MgA. Jitka Holasová, odbor ředitele MAS NTM; Petr Kožíšek, odbor ředitele

² Bližší informace o jednotlivých členkách a členech Vědecké rady viz <http://www.ntm.cz/muzeum/vedecka-rada>

dopravy NTM; Ing. Blanka Kreibichová, vedoucí výstavního oddělení NTM; Mgr. Irena Laboutková, odbor ředitele PM NTM; PhDr. Petra Matějovičová, UPM; Ing. Martin Mrázek, TMB; PhDr. Jan Novotný, archiv Českého rozhlasu; Johanna Pauly, odbor ředitele MAS NTM (externí); Mgr. Jan Randáček, NGL; Mgr. Michal Novotný, odbor ředitele ŽM NTM; Mgr. Olga Šámalová Muzeum hl. m. Prahy, Mgr. Hynek Stříteský, odbor Muzea elektrotechniky a médií NTM.

Výstavní a programová rada se v roce 2016 sešla dvakrát – 22. 6. a 19. 12. 2016. Kromě administrativních záležitostí (schválení strukturních a organizačních změn), provozních podmínek v NTM (možnost opakovaných vstupů pro návštěvníky, výše vstupného apod.), se jednalo hlavně o výstavách probíhajících v NTM v roce 2016 (rozběr realizace jednotlivých výstav, zpětná vazba k jejich organizaci a realizaci), o výstavním plánu na rok 2017 a o návrzích výstav pro rok 2017, ke kterým se vedla diskuze.

12.4 Rada pro sbírkotvornou činnost

Rada pro sbírkotvornou činnost, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se sbírkové činnosti NTM, se pro rok 2016 skládala z těchto členů: Mgr. Václav Rutar, hlavní kurátor sbírek; Michal Plavec, kurátor Muzea dopravy NTM; Mgr. Petr Kužel, kurátor Železničního muzea NTM; Ing. Antonín Švejda, kurátor průmyslového muzea; Ing. Lukáš Hejný, kurátor Muzea architektury a stavitelství NTM; Mgr. Michaela Hrubá, kurátorka Muzea elektrotechniky a médií NTM; PhDr. Zdeněk Vácha; vedoucí Archivu NTM; PhDr. Pavel Ciprian, ředitel Muzea města Brna; PhDr. Daniela Karasová, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze; Mgr. René Klimeš, ředitel Regionálního muzea v Litomyšli; PhDr. Věra Přenosilová, Výzkumný ústav rostlinné výroby v.v.i.; prof. Ing. arch. Tomáš Šenberger, ČVUT, fakulta stavební; Mgr. Pavel Scheufler, publicista, historik fotografie, fotograf; Ing. Jan Šatava, Railway Capital, a.s.; Michael Svoboda, soudní znalec; prof. Ing. Karel Volka, CSc., VŠCHT, Ústav analytické chemie; prof. Ing. Jan Macek, ČVUT, fakulta strojní; Eva Remišerová, tajemnice Rady pro sbírkotvornou činnost (bez hlasovacího práva).

Jednání Rady pro sbírkotvornou činnost proběhlo v roce 2016 jednou, a to 17. 8. 2016. Jednání sestávalo tematicky ze tří částí. V první byly předkládány návrhy na úplatné nabytí věcí movitých na základě získání dotace z programu ISO-C. Radě byla k posouzení předložena část pozůstalosti po Petru Hapkovi (mj. motocykl Harley Davidson, soubor několika telefonních přístrojů či nástěnné hodiny), část pozůstalosti po Jiřím Boudovi (předkládáno ŽM NTM), sbírka historických telefonních aparátů z pozůstalosti po herci Vlastimilu Brodském, část unikátní sbírky přístrojů Eastman Kodak a motocykl Jawa 350 typ 634-8-02 z roku 1978. Z programu z programu ISO-C byla následně získána příslušná dotace na nákup většiny předkládaných předmětů kromě části unikátní sbírky přístrojů Eastman Kodak a motocyklu Jawa. Tyto předměty nebyly financovány ani z prostředků NTM a návrh na jejich úplatné nabytí bude předložen v jednání Rady v roce 2017.

V druhé části jednání byly Radě předkládány návrhy na úplatné nabytí předmětů do sbírek, hrazené z prostředků NTM. Návrhy byly Radou schváleny a jejich koupě byla následně realizována. Jednalo se např. o druhou část pozůstalosti po Petru Hapkovi (část hrazena dotací ISO-C), mechanické gramofony z počátku 20. století, psací stroje, poháry z cyklistických a plochodrážních závodů, pianolu Patria, sbírku hornických kladiv a železek, petrolejovou lampu, skříň dvounápravového poštovního vozu, soupravy injekčních stříkaček, celodřevěnou studniční pumpu ad.

Ve třetí části se Rada věnovala i posuzování návrhu na úplatné nabytí předmětů do Archivu NTM. Z časových důvodů byl projednán a schválen pouze návrh na nabytí druhé části osobní pozůstalosti Jiřího Boudy (mj. cenné dokumenty a artefakty z 90.

let 18. století – 10. let 21. století s železniční tematikou). Ostatní návrhy tak budou předloženy Radě v roce 2017.

13. Organizační, finanční, personální správní a kontrolní informace

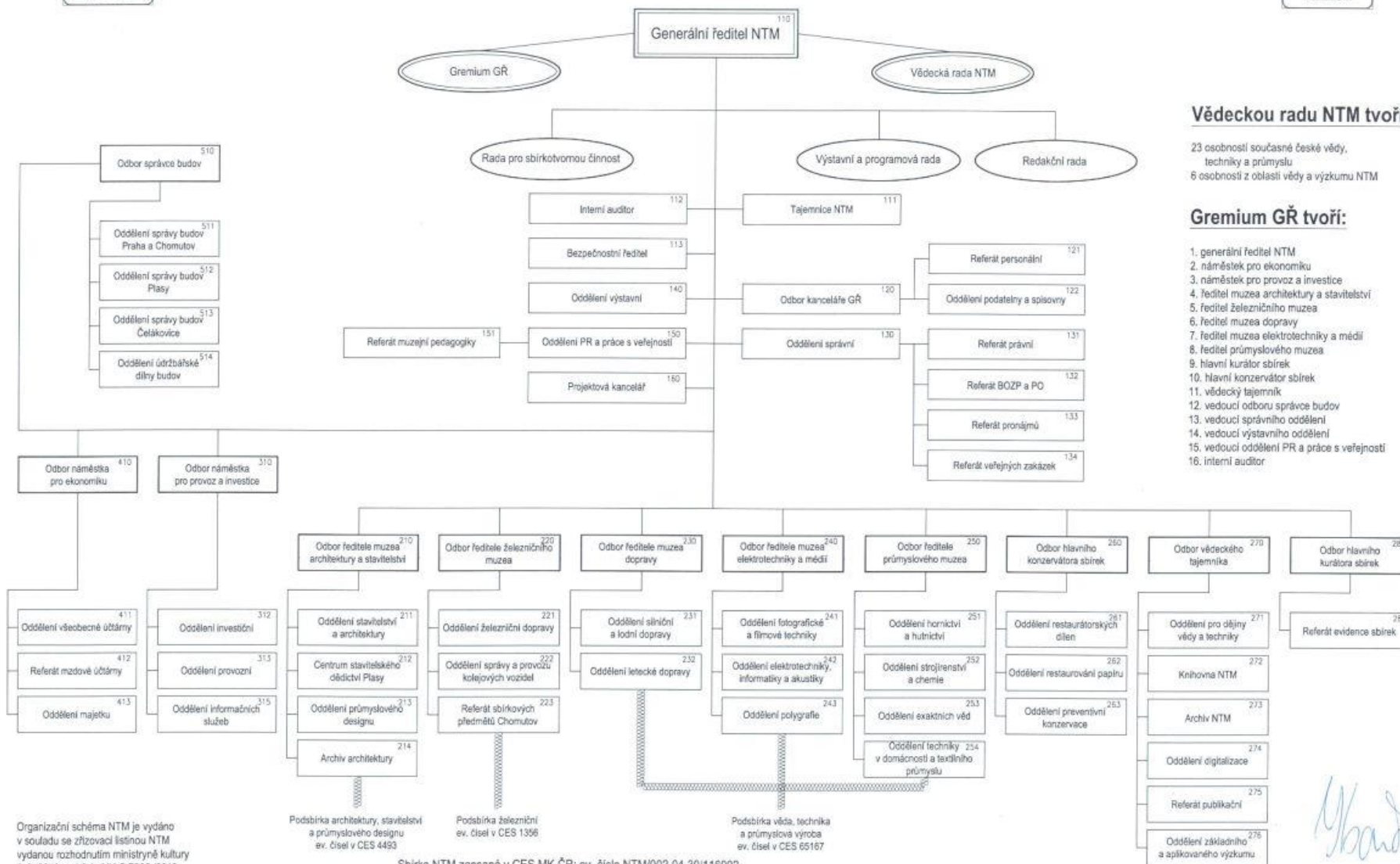
13.1 Organizační informace

S platností od 26. 2. 2016 došlo k úpravě organizačního řádu NTM. Grémium generálního ředitele NTM, poradní orgán, bylo rozšířeno o 16. člena – vedoucího odboru správce budov. Vynětím částí agend z oboru náměstka pro provoz a investice, resp. odboru hlavního konzervátora sbírek vznikl odbor správce budov s odd. správy budov Praha a Chomutov, odd. správy budov Plasy, odd. správy budov Čelákovice a odd. údržbářské dílny. V rámci odd. PR a práce s veřejností byl vytvořen referát muzejní pedagogiky. Nově byla zřízena projektová kancelář. V rámci odboru ředitele MAS vzniklo odd. Archiv architektury. V rámci odboru ředitele ŽM vznikl referát sbírkových předmětů Chomutov. V rámci odboru vědeckého tajemníka bylo zřízeno odd. základního a aplikovaného výzkumu.

ORGANIZAČNÍ SCHEMA NÁRODNÍHO TECHNICKÉHO MUZEUM PLATNÉ OD 26. 2. 2016

Vědeckou radu NTM tvoří:

23 osobností současné české vědy,
techniky a průmyslu
6 osobností z oblasti vědy a výzkumu NTM

Gremium GR tvoří:

1. generální ředitel NTM
2. náměstek pro ekonomiku
3. náměstek pro provoz a investice
4. ředitel muzea architektury a stavitelství
5. ředitel železničního muzea
6. ředitel muzea dopravy
7. ředitel muzea elektrotechniky a médií
8. ředitel průmyslového muzea
9. hlavní kurátor sbírek
10. hlavní konzervátor sbírek
11. vědecký tajemník
12. vedoucí odboru správce budov
13. vedoucí správního oddělení
14. vedoucí výstavního oddělení
15. vedoucí oddělení PR a práce s veřejností
16. interní auditor

Organizační schéma NTM je vydáno v souladu se zřizovací listinou NTM vydanou rozhodnutím ministryně kultury č. 3 /2013 pod č. j.: MK-S 7202 /2013 dne 20. 6. 2013

Podsíbka architektury, stavitelství a průmyslového designu
ev. číslo v CES 4493

Podsíbka železniční
ev. číslo v CES 1356

Podsíbka věda, technika a průmyslová výroba
ev. číslo v CES 65167

Sbírka NTM zapsaná v CES MK ČR: ev. číslo NTM/002-04-30/116002
Celkový počet evidenčních čísel 71016

Karel Ksandr

Zpracoval: Karel Ksandr
GR NTM

13.2 Ekonomické informace

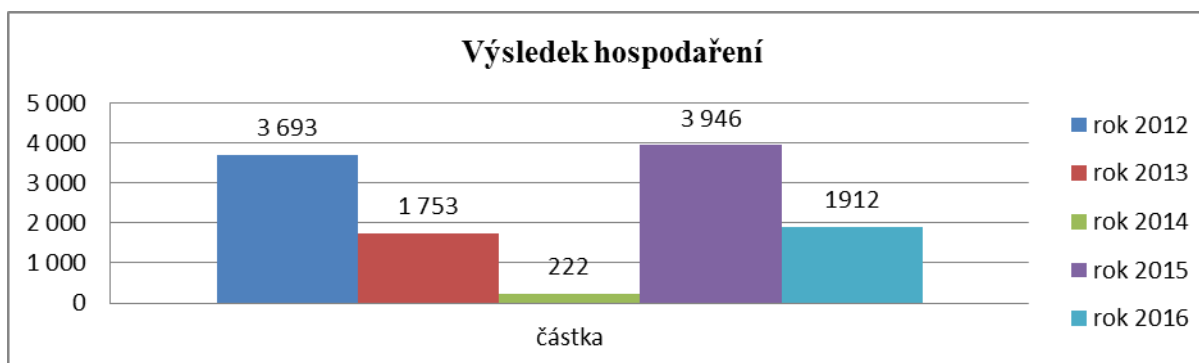
NTM v roce 2016 dosáhlo z hlavní činnosti kladného hospodářského výsledku ve výši 1 911 612 Kč. Jinou činnost NTM, stejně jako v minulých letech, neprovádělo. NTM má ve zřizovací listině z 20. 6. 2013 povolenou vedlejší činnost na zajištění provozování muzejní prodejny, tato však byla i v roce 2016 provozována nájemcem.

Finanční situaci NTM v roce 2016 ovlivnil provoz zpřístupněného Centra stavitelského dědictví v Plasích.

Výsledky hospodaření v časové řadě 5 let dokumentuje následující přehled (v tisících Kč):

2012	2013	2014	2015	2016
3 693	1 753	222	3 946	1 912

Dosažení kladného hospodářského výsledku bylo ovlivněno překročením plánovaných tržeb ze vstupného na jedné straně a úsporou v oblasti nákladů na straně druhé. Nutnost dosažení zlepšeného hospodářského výsledku byla dána potřebou vytvoření finančních zdrojů pro příděl do fondu odměn z důvodu pokrytí nákladů na platy zaměstnanců, které limit na platy od zřizovatele dlouhodobě nepokrývají.

Čerpání plánovaného rozpočtu NTM v roce 2016 dokumentuje následující tabulka:

Účet	Název položky	Č. ř.	Schválený rozpočet 2016	Upravený rozpočet 2016	Skutečnost 2016	Rozdíl skutečnost - upravený rozpočet 2016	Procento plnění rozpočtu 2016	Podíl z celkových nákladů/výnosů
	NÁKLADY CELKEM	1	136 738 948,00	151 709 395,00	147 426 352,03	-4 283 042,97	97,18	100,00
	Náklady z činnosti	2	136 638 948,00	151 609 395,00	147 388 376,63	-4 221 018,37	97,22	99,97
501	Spotřeba materiálu	3	2 400 000,00	2 694 000,00	3 119 908,02	425 908,02	115,81	2,12
502	Spotřeba energie	4	11 629 000,00	11 799 000,00	10 547 536,09	-1 251 463,91	89,39	7,15
504	Prodané zboží	6	662 000,00	662 000,00	937 875,54	275 875,54	141,67	0,64
507	Aktivace oběžného majetku	8	-150 000,00	-150 000,00	-103 641,00	46 359,00	69,09	0,00
508	Změna stavu zásob vlastní výroby	9	0,00	0,00	-295 376,02	-295 376,02		0,00
511	Opravy a udržování	10	11 340 320,00	14 765 861,00	9 075 596,39	-5 690 264,61	61,46	6,16
512	Cestovné	11	590 000,00	787 000,00	675 210,91	-111 789,09	85,80	0,46
513	Náklady na reprezentaci	12	400 000,00	400 000,00	408 434,68	8 434,68	102,11	0,28
518	Ostatní služby	14	31 364 705,00	35 424 705,00	37 176 773,69	1 752 068,69	104,95	25,22
521	Mzdové náklady	15	32 750 000,00	38 028 428,00	39 835 313,00	1 806 885,00	104,75	27,02
524	Zákonné sociální pojištění	16	11 100 000,00	12 522 247,00	12 664 713,00	142 466,00	101,14	8,59
525	Jiné sociální pojištění	17	91 420,00	91 420,00	101 638,00	10 218,00	111,18	0,07
527	Zákonné sociální náklady	18	1 767 390,00	1 826 621,00	1 745 500,47	-81 120,53	95,56	1,18
538	Jiné daně a poplatky	22	56 000,00	56 000,00	288 752,41	232 752,41	515,63	0,20
542	Jiné pokuty a penále	24	0,00	0,00	46 757,00	46 757,00		0,03
547	Manka a škody	27	0,00	0,00	1 364,72	1 364,72		0,00
551	Odpisy dlouhodobého majetku	29	28 375 640,00	28 375 640,00	27 064 895,49	-1 310 744,51	95,38	18,36
556	Tvorba a zúčtování opravných položek	34	0,00	0,00	1 293 740,29	1 293 740,29		0,88
558	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	36	1 727 319,00	1 767 319,00	1 678 217,44	-89 101,56	94,96	1,14
549	Ostatní náklady z činnosti	37	2 535 154,00	2 559 154,00	1 125 166,51	-1 433 987,49	43,97	0,76
	Finanční náklady	38	0,00	0,00	4 353,40	4 353,40		0,00
563	Kurzové ztráty	41	0,00	0,00	4 353,40	4 353,40		0,00
	Daň z příjmů	47	100 000,00	100 000,00	33 622,00	-66 378,00	33,62	0,02
591	Daň z příjmů	48	100 000,00	100 000,00	33 622,00	-66 378,00	33,62	0,02
	VÝNOSY CELKEM	50	136 738 948,00	151 711 395,00	149 337 964,32	-2 373 430,68	98,44	101,30
	Výnosy z činnosti	51	42 890 948,00	42 890 948,00	44 762 647,64	1 871 699,64	104,36	30,36
602	Výnosy z prodeje služeb	53	23 695 000,00	23 695 000,00	28 067 322,55	4 372 322,55	118,45	19,04
603	Výnosy z pronájmů	54	6 295 948,00	6 295 948,00	6 714 558,49	418 610,49	106,65	4,55
604	Výnosy z prodaného zboží	55	400 000,00	400 000,00	549 213,50	149 213,50	137,30	0,37
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	57	0,00	0,00	10 764,45	10 764,45		0,01
648	Čerpání fondů	64	12 500 000,00	12 500 000,00	7 964 209,60	-4 535 790,40	63,71	5,40
649	Ostatní výnosy z činnosti	65	0,00	0,00	1 456 579,05	1 456 579,05		0,99
	Finanční výnosy	66	0,00	2 000,00	6 269,15	4 269,15	313,46	0,00
662	Úroky	68	0,00	2 000,00	0,00	-2 000,00	0,00	0,00
663	Kurzové zisky	69	0,00	0,00	561,15	561,15		0,00
669	Ostatní finanční výnosy	71	0,00	0,00	5 708,00	5 708,00		0,00
	Výnosy z transferů	72	93 848 000,00	108 818 447,00	104 569 047,53	-4 249 399,47	96,09	70,93
671	Výnosy vybraných ústř.vlád.inst. z transferů	73	93 848 000,00	108 818 447,00	104 569 047,53	-4 249 399,47	96,09	70,93
	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před zdaněním	75	100 000,00	102 000,00	1 945 234,29			
	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ po zdanění	76	0,00	2 000,00	1 911 612,29			

Celkové rozpočtované náklady byly čerpány ve výši 97,18 %, což představuje úsporu nákladů ve výši 4 283 tis. Kč. Tato úspora byla dána především úsporou v oblasti oprav a udržování ve výši 5 690 tis. Kč, kdy došlo ke zpoždění realizace některých akcí údržby, které tak bylo nutno přesunout do roku 2017. Úspora spotřeby energií díky mírné zimě představovala 1 251 tis. Kč a úspora ostatních nákladů z činností 1 434 tis. Kč.

Rozpočtované výnosy byly naplněny z 98,44%. Výši výnosů příznivě ovlivnilo překročení plánovaných výnosů z prodeje služeb o 4 372 tis. Kč. Toto bylo dáno především zvýšenou aktivitou zaměstnanců při zajišťování akcí směřujících ke zvýšení návštěvnosti i nabídky možnosti dalších aktivit uskutečňovaných v rámci NTM, což se projevilo v nárůstu tržeb ze vstupného o téměř 2 000 tis. Kč oproti předchozímu roku. Příznivý vývoj hospodaření v průběhu roku 2016 umožnil i nižší čerpání fondů na zajištění hospodářského výsledku o 4 536 tis. Kč oproti upravenému rozpočtu.

V roce 2016 se konala 1 vnitřní a 6 vnějších kontrol. V rámci provedených kontrol byl v jednom případě předepsán doměrek. V jednom případě byly shledány drobné nedostatky, které byly operativně odstraněny, a v ostatních případech nebyly zjištěny nedostatky.

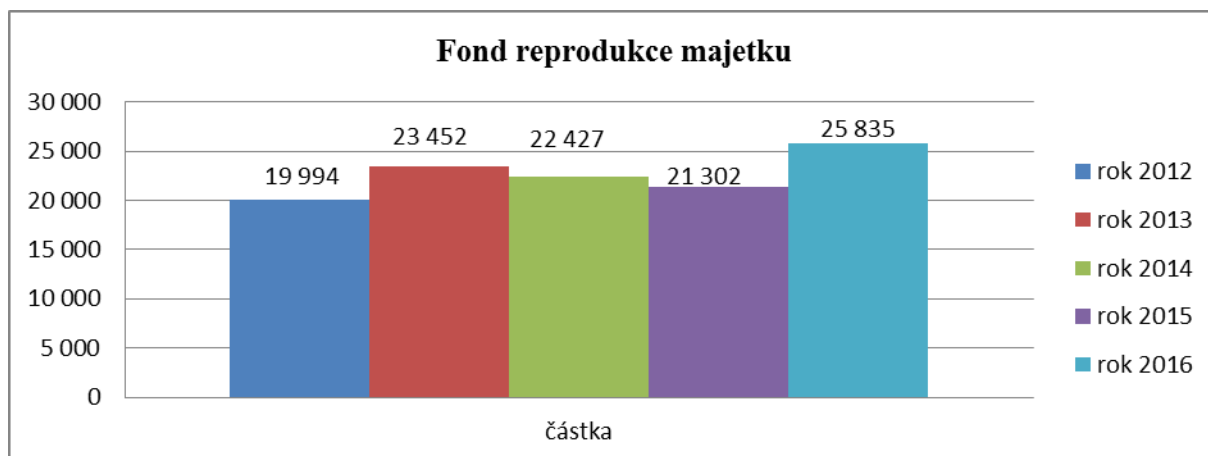
Fond reprodukce majetku (FRM)

Rozhodujícím zdrojem tvorby FRM jsou odpisy. Od roku 2013 dochází k nárůstu jejich výše v souvislosti s postupným zařazováním majetku nabytého v rámci realizace projektů obnovy hlavní budovy v Praze a areálu Centra stavitelského dědictví Plasy.

Vedle čerpání na pořízení a zhodnocení majetku je FRM hojně využíván jako doplňkový zdroj financování oprav a údržby v důsledku nízké provozní dotace. Ve sledovaném období byl navíc stanoven povinný odvod z odpisů v roční výši 12 000 tis. Kč.

Výše uvedené způsobuje stagnaci konečných zůstatků FRM a fond nepředstavuje ani dostatečný zdroj reprodukce svěřeného majetku, natož zdroj jeho rozvoje. Za těchto podmínek nelze zajistit správu svěřeného majetku do správy NTM s péčí řádného hospodáře a dlouhodobě je tento stav neudržitelný.

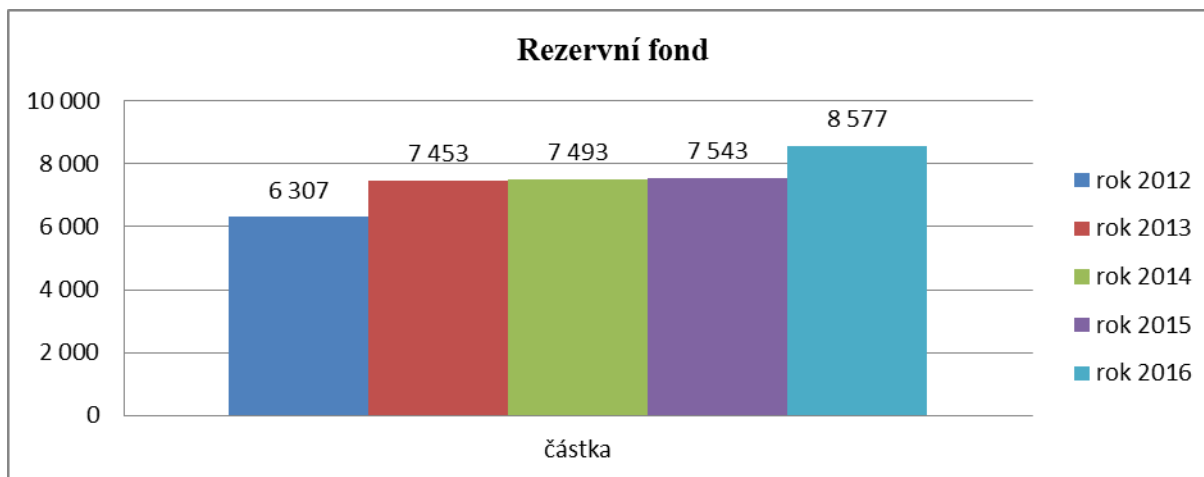
(v tisících Kč)	2012	2013	2014	2015	2016
Fond reprodukce majetku					
Počáteční zůstatek k 1.1.	7 952	19 994	23 452	22 427	21 302
Tvorba	18 112	18 619	23 056	25 415	27 391
z toho: odpisy	16 886	18 337	23 014	25 115	27 065
ostatní	1 226	282	42	300	326
Čerpání	6 070	15 161	24 081	26 540	22 858
z toho: pořízení a zhodnocení majetku	6 070	12 732	10 037	14 200	5 051
financování oprav a udržování		2 429	7 044	5 340	5 807
odvody odpisů			7 000	7 000	12 000
Konečný zůstatek k 31.12.	19 994	23 452	22 427	21 302	25 835

Rezervní fond

Rezervní fond vykazuje v posledních letech mírný nárůst zůstatků v důsledku jeho doplňování příděly ze zlepšeného hospodářského výsledku.

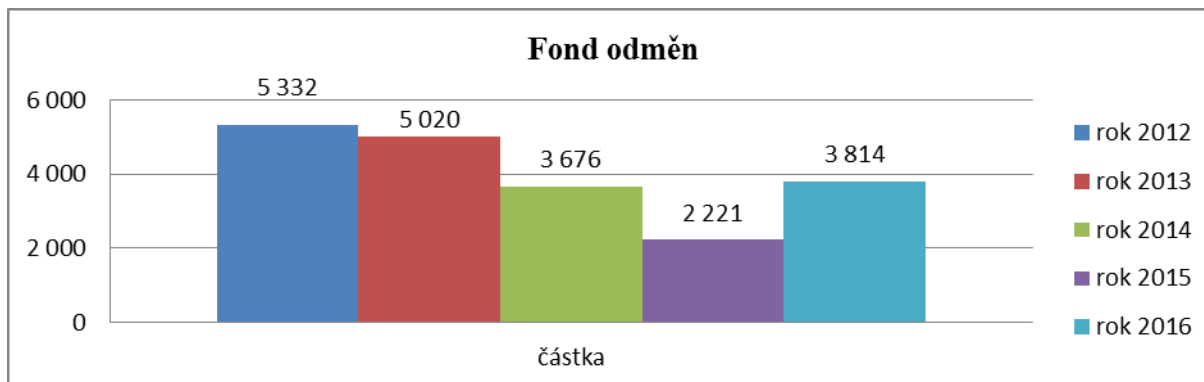
	2012	2013	2014	2015	2016
Rezervní fond - stav k 31.12.	6 307	7 453	7 493	7 543	8 577

Fond odměn

Fond odměn je pravidelně tvořen přiděly ze zlepšeného hospodářského výsledku. Rovněž pravidelně je čerpán na doplnění mzdových prostředků, neboť stanovené limity mzdových prostředků v uplynulých letech nepokrývaly a nepokrývají nutné potřeby prostředků na mzdové nároky zaměstnanců NTM. Výsledkem tohoto stavu je průměrný výdělek v rámci NTM hluboko pod republikovým průměrem.

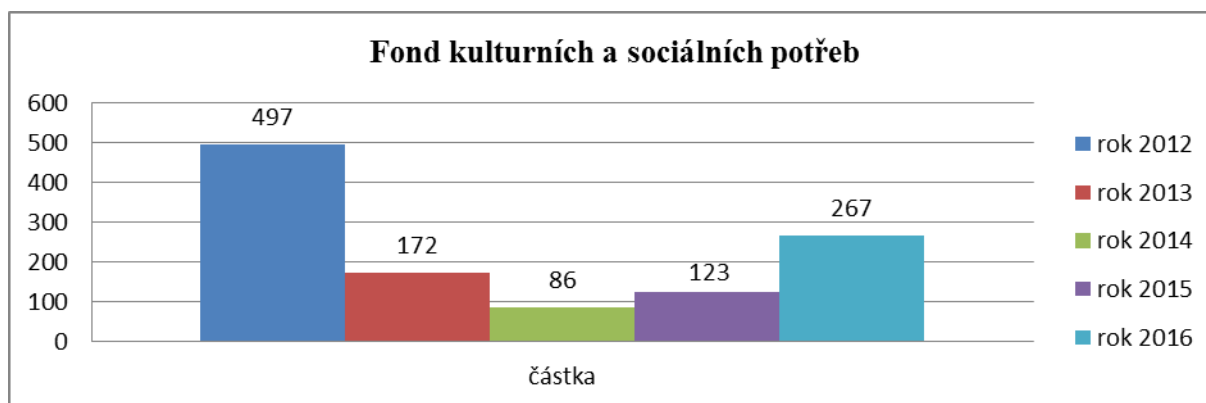
	2012	2013	2014	2015	2016
Fond odměn					
Počáteční zůstatek k 1.1.	3 073	5 332	5 021	3 676	2 221
Tvorba	4 600	2 900	1 403	177	3 157
Čerpání	2 341	3 212	2 748	1 632	1 565
Konečný zůstatek k 31.12.	5 332	5 020	3 676	2 221	3 814

Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP)

Fond kulturních a sociálních potřeb je pravidelně tvořen zákonnými přiděly na základě vyplacených mzdových prostředků. Čerpání je především na příspěvek na stravné zaměstnanců. Další čerpání představoval příspěvek na penzijní připojištění, dodatečnou zdravotní péči a životní jubilea.

	2012	2013	2014	2015	2016
Fond kulturních a sociálních potřeb					
Počáteční zůstatek k 1.1.	647	497	172	86	123
Tvorba	396	361	370	359	552
Čerpání	546	686	456	322	408
Konečný zůstatek k 31.12.	497	172	86	123	267

Mimorozpočtové zdroje financování

Mimorozpočtové zdroje nepředstavují pro NTM významnější zdroj financování. Jednotlivé dary či dotace představuje následující tabulka:

	Poskytovatel	Druh	Účel/Projekt	Přijaté prostředky tuzemské	Použito celkem
1	Město Písek	dar	Podpora vzdělávání v technické oblasti	10 000,00	
2	Hlavní město Praha	dar	Finanční prostředky na projekt Civitas Carolina aneb Stavitelství doby Karla IV. - edukační a doprovodné programy	500 000,00	500 000,00
3	Nadační fond Avast	dar	Rekonstrukce interiéru Letenského kolotoče	600 000,00	
4	Svaz chemického průmyslu České republiky, z. s.	dar	Dar na nákup sbírkových předmětů	50 000,00	
5	Archatt, s.r.o.	dar	Pořádání konference Joseph Hardtmuth: architekt, vynálezce a podnikatel ve službách knížecí rodiny Liechtensteinů	30 000,00	30 000,00
6	Jihomoravský kraj	dotace	Realizace projektu Joseph Hardtmuth: architekt, vynálezce a podnikatel ve službách knížecí rodiny Liechtensteinů. Zbytek vrácen JMK.	150 000,00	99 986,80
7	Sbírka na letenský kolotoč - občané	dar	Letenský kolotoč	326 492,07	

Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Výdaje na zahraniční pracovní cesty představují nepodstatnou položku celkových nákladů, neboť v roce 2016 činily necelých 0,24 % z celkových nákladů a jejich výše byla 353 tis. Kč.

Přínos zahraničních služebních cest spočívá v navazování kontaktů a hledání možností spolupráce a institucemi zabývajícími se obdobnými činnostmi, ve výměně poznatků se zahraničními odborníky, ve studiu nových metod v oboru v rámci účasti na odborných seminářích.

Bezúplatné převody majetku

V roce 2016 činily bezúplatné převody majetku v NTM 7 629 tis. Kč.

Veřejné zakázky

Přehled významných veřejných zakázek je uveden v následující tabulce:

Název	Částka v tis. Kč
Rekonstrukce střešního pláště objektu Montovna v areálu železničního depozitáře NTM Chomutov	5 600
Zajištění úklidových služeb v objektu NTM	1 150

13.3 Personální informace

V roce 2016 z NTM odešlo celkem 11 pracovníků zaměstnaných na dobu neurčitou a 5 pracovníků zaměstnaných na dobu určitou, 15 pracovníků nastoupilo na dobu neurčitou a 7 pracovníků na dobu určitou.

Na nově vytvořené místo vedoucí odboru správce budov nastoupila Ing. Marcela Znamenáčková. Jí byli podřízeni na nových místech vedoucí odd. správy budov Praha a Chomutov Leoš Čáslavský, vedoucí odd. správy budov Čelákovice Ondřej Havránek (nastoupivší několik měsíců po odešlém vedoucím odd. centrálního depozitáře Čelákovice Romanu Kotelenském), vedoucí odd. správy budov Plasy Jiří Svatoš a vedoucí odd. údržbářské dílny budov Jaroslav Roman. Na nově zřízené místo vedoucí Archivu architektury byla jmenována Mgr. PhDr. Alžběta Laňová.

Na pozicích vedoucích pracovníků došlo k následujícím změnám: místo ekonomické náměstkyně Ing. Lenky Jesenské nastoupila Ing. Iva Cacarová, na místo vedoucí sekretariátu Jany Abazidové nastoupila Hana Klímová (s faktickou platností až od 1. 3. 2017). Na místo vedoucího restaurátorských dílen nastoupil po Františku Hulcovi Jiří Doležal, DiS., a na místo vedoucí odd. restaurování papíru nastoupila po Tereze Cikritové Tereza Kašťáková.

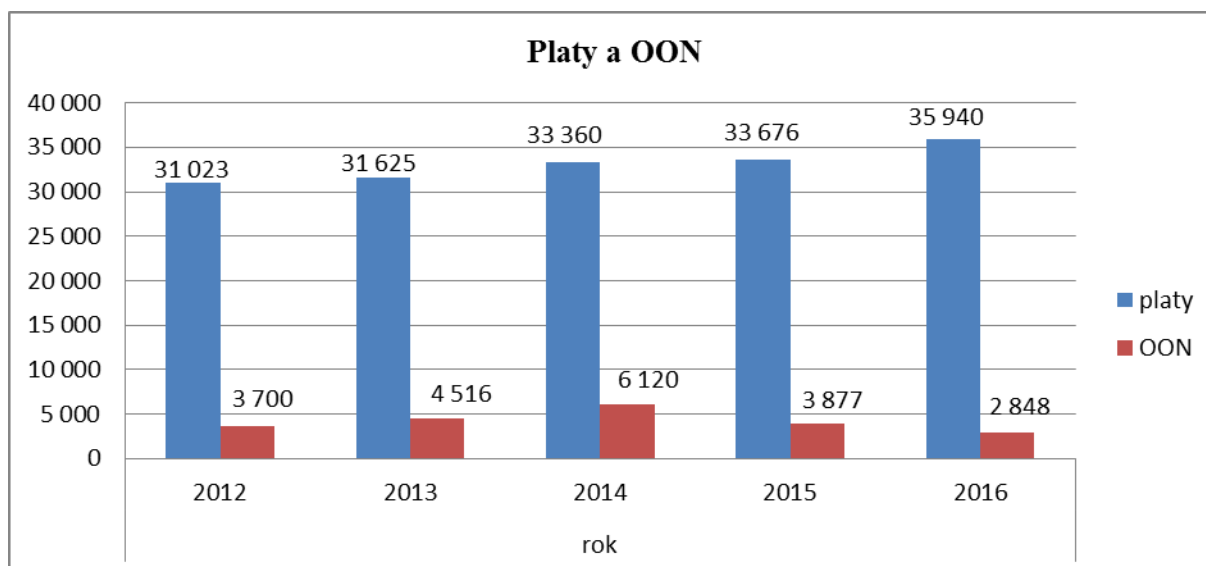
13.3.1 Zaměstnanost a čerpání mzdových prostředků

Stanovený limit počtu pracovníků byl v roce 2016 dodržen. Průměrný přepočtený stav pracovníků činil 119,69 zaměstnanců oproti limitu 130.

V roce 2016 činil průměrný plat zaměstnance v NTM 25 600 Kč, medián platu pak byl 21 015 Kč.

Rozbor mzdových nákladů za posledních 5 let obsahuje následující přehled v tis. Kč:

	2012	2013	2014	2015	2016
Mzdové náklady - platy zaměstnanců hl. PP	31 023	31 625	33 360	33 676	35 940
Z toho: náhrady za pracovní neschopnost	112	94	78	136	107
Odstupné	0	108	0	103	112
pohyblivé částky mzdy	31	837	289	246	124
platy úvazky (souběžné PP)	865	1 095	1 003	918	704
Mzdové náklady - ostatní osobní náklady DPP	1 723	2 145	3 523	2 082	2 441
Mzdové náklady - ostatní osobní náklady DPČ	1 977	2 371	2 597	1 795	407
Mezisoučet OON	3 700	4 516	6 120	3 877	2 848
Celkem	35 731	38 275	40 850	38 956	39 835

Jak již bylo výše uvedeno, mzdové náklady bylo nutno i v roce 2016 doplňovat z fondu odměn v důsledku nízké stanovených limitů v uplynulých letech, které nepokrývaly mzdové nároky zaměstnanců. V roce 2016 byl použit fond odměn ve výši 1 565 tis. Kč.

Oddělení	přepočtených úvazků	
	k 31. 12. 2016	k 31. 12. 2015
Generální ředitel NTM	1,0	1,0
Tajemnice NTM	1,0	1,0
Odbor kanceláře GR	4,0	4,0
vedoucí kanceláře	1,0	1,0
referát personální	1,0	1,0
oddělení podatelny a spisovny	2,0	2,0
oddělení správní	3,0	3,0
Vedoucí	1,0	1,0
referát právní (externí služba)	-	-
referát BOZP a PO (externí služba)	-	-
referát pronájmů	-	-
referát veřejných zakázek	1,0	1,0
interní auditor	1,0	1
oddělení výstavní	4,0	3,0
oddělení PR a práce s veřejností	3,0	5,5
referát muzejní pedagogiky	2,5	-
Odbor hlavního kurátora sbírek NTM	2,0	2,0
vedoucí odboru	1,0	1,0
referát evidence sbírek	1,0	1,0
Odbor náměstka pro ekonomiku	7,0	9,0
náměstek	1,0	1,0
oddělení všeobecné účtárny	4,0	5,0
referát mzdové účtárny	-	-
oddělení majetku	2,0	3,0
Odbor náměstka pro provoz,	9,0	22,0

výstavbu a investice		
náměstek	1,0	1,0
oddělení investiční	1,0	1,0
oddělení provozní	3,0	3,0
oddělení informačních služeb	4,0	4,0
Odbor správce budov	16,0	-
vedoucí odboru	1,0	-
oddělení správy budov Praha a Chomutov	5,0 ³	-
oddělení správy budov Plasy	2,0 ⁴	-
oddělení správy budov Čelákovice	5,0 ⁵	-
oddělení údržbářské dílny budov	3,0	3,0
Odbor ředitele Muzea architektury a stavitelství	8,7	9,7
ředitel	1,0	1,0
oddělení architektury a stavitelství	3,0	4,0
CSD Plasy	2,8	2,8
oddělení průmyslového designu	1,9	1,9
Odbor ředitele Železničního muzea	4,5	4,5
ředitel	1,0	1,0
oddělení železniční dopravy	1,0	1,0
oddělení správy a provozu kolejových vozidel	1,5	2,5
referát sbírkových předmětů Chomutov	1,0	-
Odbor ředitele Muzea dopravy	3,8	3,7
ředitel	1,0	0,9
oddělení silniční a lodní dopravy	1,8	1,8
oddělení letecké dopravy	1,0	1,0
Odbor ředitele Muzea elektrotechniky a médií	6,45	6,45
ředitel	1,0	1,0
oddělení fotografické a filmové techniky	1,6	1,6
oddělení elektrotechniky, informatiky a akustiky	2,85	2,85
oddělení polygrafie	1,0	1,0
Odbor ředitele Průmyslového muzea	7,0	7,0
ředitel	1,0	1,0
oddělení hornictví a hutnictví	2,0	2,0
oddělení strojírenství a chemie	1,0	1,0
oddělení exaktních věd	2,0	2,0
oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu	1,0	1,0
Odbor hlavního konzervátora sbírek	9,6	10,6
ředitel	1,0	1,0

³ Do reorganizace v únoru 2016 jako společné odd. správy budov v rámci odboru náměstka pro provoz, výstavbu a investice o 10 úvazcích.

⁴ Viz pozn. 3.

⁵ Viz pozn. 3.

oddělení restaurátorských dílen	6,0	5,8
oddělení restaurování papíru	2,1	2,3
oddělení preventivní konzervace	0,5	0,5
oddělení centrálního depozitáře Čelákovice	-	1,0
Odbor vědeckého tajemníka	13,6	12,5
vědecký tajemník	1,0	1,0
oddělení pro dějiny techniky a grantů	- ⁶	- ⁷
Knihovna NTM	4,0	3,4
Archiv NTM	4,8	4,8
Oddělení digitalizace	3,8	2,8
oddělení základního a aplikovaného výzkumu	- ⁸	-
Referát publikační	-	-
Celkem přepočtených úvazků:	106,15	104,95

(tabulka vývoje přepočtených pracovních úvazků ke konci roku 2016 a 2015. Nejsou započítáni pracovníci pracující na souběžných pracovních poměrech, pracovníci financovaní z projektů (GAČR, NAKI, DRKVO...), ani pracovníci hrazení z OON)

13.3.2 Členství v národních i mezinárodních odborných organizacích a projektech s technickou či podobnou tematikou

Národní technické muzeum

- Českomoravská elektrotechnická asociace

Efmertová Marcela, prof. PhDr., CSc.

- členka Verband der Elektrotechnik, Elektronik, Informationstechnik, Německo

- členka komitétu EDF France

- předsedkyně Společnosti pro hospodářské a sociální dějiny ČR

- členka Společnosti pro dějiny vědy a techniky Praha

- předsedkyně Oborové rady doktorského studijního programu Historie techniky na ČVUT v Praze a garantka tohoto doktorského studijního programu

Hrubá Michaela, Mgr.

- členka poradního sboru ředitelky Muzea fotografie a moderních obrazových médií v Jindřichově Hradci

Kodera Pavel, Mgr., Ph.D.

- člen Sdružení pro stavebně historický průzkum

- člen poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici

- člen redakční rady edice „Památky západních Čech“ vydávané Národním památkovým ústavem, ú.o.p. Plzeň

- člen redakční rady odborného časopisu „Bohemia Occidentalis Historica“ vydávaného katedrou historie Pedagogické fakulty Západočeské univerzity

⁶ DRKVO 4,0 úvazku.

⁷ DRKVO 3,7 úvazku.

⁸ NAKI 2,0 úvazku.

Ksandr Karel, Mgr.

- Vědecká rada generální ředitelky Národního památkového ústavu
- Vědecká rada Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze
- Vědecká rada územního odborného pracoviště NPÚ v Liberci
- Vědecká rada územního odborného pracoviště NPÚ v Ostravě
- Vědecká rada Vlastivědného muzea v Olomouci
- Muzejní rada Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi
- Poradní sbor pro rekonstrukci Národního muzea
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Národního zemědělského muzea
- Sbor poradců pro otázky muzejnictví ředitele OMG MK
- Exekutiva Asociace muzeí a galerií
- Sdružení pro stavebně – historický průzkum
- ICOMOS – mezinárodní rada pro kulturní památky a sídelní celky
- DOCOMOMO - mezinárodní rada pro ochranu moderní architektury
- Klub Za starou Prahu
- Spolek přátel zámku Sychrov

Mikeš Jan, Ing., PhD.

- člen Verband der Elektrotechnik, Elektronik, Informationstechnik, Berlín
- tajemník Společnosti pro hospodářské a sociální dějiny ČR
- člen Společnosti pradějiny vědy a techniky Praha

Střechová Lucie, Mgr.

- členka Poradního sbírkotvorného sboru ředitelky Muzea hlavního města Prahy
- členka Poradního sbírkotvorného sboru ředitele Národního zemědělského muzea.

Stříteský Hynek, Mgr.

- člen správní rady Muzea fotografie a moderních obrazových médií v Jindřichově Hradci

Vácha Zdeněk, PhDr.:

- člen Česká archivní společnost (skupina specializovaných archivů)
- člen širší komise projektu TAČR TB0200MV026 Vývoj software pro popis archiválií na základě Základních pravidel pro zpracování archiválií metodou PCP (ELZA)

13.3.3 Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců NTM

V roce 2016 bylo uskutečněno 41 zahraničních pracovních cest, kterých se zúčastnilo 28 zaměstnanců. Celkové náklady na zahraniční cesty v roce 2016 činily 353 182,91 Kč.

Francie

MgA. Tereza Cikrytová se ve dnech 31. 5. – 3. 6. 2016 zúčastnila konference ICOM-CC (Comittee for Conservation) v Paříži.

Mgr. Arnošt Nezmeškal vykonal ve dnech 6. – 9. 6. 2016 cestu po Francii, při které podnikl studium a sběr archivních materiálů k životě a dílu motocyklového konstruktéra G. W. Patchetta.

Ing. Antonín Švejda se zúčastnil ve dnech 15. – 17. 7. 2016 Mezinárodního festivalu mechanické hudby (17éme Festival International de la Musique Mécanique) v Les Gets. Akce s velkou tradicí patří mezi největší v Evropě byla významnou příležitostí prezentovat NTM.

Mgr. Hynek Stříteský ve dnech 26. – 29. 7. 2016 navštívil spolu s Mgr. Karlem Ksandrem, Mgr. Michalem Novotným, PhD., a Mgr. Jiřím Čermákem muzea Cite du Train a Musée EDF Electropolis ve francouzském městě Mulhouse.

Itálie

Mgr. Arnošt Nezmeškal se ve dnech 19. – 24. 5. 2016 zúčastnil soutěže elegance Concorso Villa d'Este u jezera Como.

Mgr. Hynek Stříteský se ve dnech 3. – 10. 7. 2016 zúčastnil společně s Mgr. Václavem Rutarem Generální konference ICOM v Miláně. Docházel především na jednání komise CIMUSET, rovněž navštívil jednání komisí ICOFOM a AVICOM. Dále se zúčastnil setkání mladých profesionálů a přednáškového bloku s názvem Nové technologie: chytrá řešení a multimediální inovace pro posílení návštěvníkovy zážitku. V rámci exkurze do Turína navštívil tamní Národní muzeum filmu (Museo Nazionale del Cinema).

Mgr. Pavel Kodera a Jan Trnka podnikli v termínu 11. – 14. 10. 2016 cestu na konferenci Construction goes to the Museum v Miláně, na které přednesli příspěvek o Centru stavitelského dědictví v Plasích.

Německo

Mgr. Hynek Stříteský navštívil dne 25. 5. 2016 spolu s MgA. Jitkou Holasovou Deutsches Hygiene-Museum Dresden (zejména s ohledem na připravovanou výstavu NTM Člověk v náhradách) a Verkehrs Museum Dresden.

Mgr. Hynek Stříteský ve dnech 26. – 29. 7. 2016 navštívil spolu s Mgr. Karlem Ksandrem, Mgr. Michalem Novotným, PhD., a Mgr. Jiřím Čermákem Deutsche Bahn Museum a Museum für Kommunikation v Norimberku, Auto & Technikum Museum Sinsheim, Museum für Kommunikation ve Frankfurtu nad Mohanem, Technik Museum Speyer.

Mgr. Arnošt Nezmeškal se 12. – 16. 9. 2016 zúčastnil konference World Forum for Motor v Auto & Technik Museum Sinsheim.

PhDr. Martin Ebel, Mgr. Pavel Kodera a Mgr. Kristýna Koderová odjeli ve dnech 9. – 10. 11. 2016 na veletrh Denkmal 2016 v Lipsku.

Ing. Tomáš Štanzel navštívil ve dnech 23. – 25. 11. 2016 vybraná muzea v Berlíně.

Nizozemsko

Ing. Ivana Kopecká navštívila ve dnech 20. – 25. 9. 2016 konferenci ICOM-CC v The Rijksmuseum v Amsterdamu.

Polsko

Ve dnech 5. – 8. 5. 2016 odjeli do Varšavy prezentovat NTM na Pikniku Naukowem Ing. Miloš Milner a František Hulec.

Michal Plavec se ve dnech 17. – 19. 5. 2016 účastnil mezinárodní konference leteckých historiků v Szymbarku.

Stanislav Dvořák se 6. – 8. 6. 2016 podílel ve Vratislavi na deinstalaci výstavy Cesta k modernitě. Sídliště Werkbundu 1927-1932.

Bc. Martin Přibil navštívil ve dnech 10. 8. – 15. 8. 2016 za účelem dokumentace těžebních operací pro připravovanou publikaci o soudobé důlní technice polské doly v revíru Polkowice – Lubin a dále polská hornická muzea k navázání kontaktů.

Portugalsko

RNDr. Ivana Lorencová se ve dnech 25. – 31. 7. 2016 účastnila mezinárodní konference ICOHTEC v Porto.

Rakousko

Generální ředitel NTM Mgr. Karel Ksandr vystoupil ve dnech 5. - 7. 6. 2016 na českém velvyslanectví ve Vídni s odbornou přednáškou.

Michal Plavec ve dnech 28. 8. – 3. 9. 2016 studoval archiválie ve vídeňském Kriegsarchivu. Na tuto aktivitu navázal ve dnech 27. 11. – 3. 12. 2016 studiem archiválií v dalších vídeňských archivech.

Ing. Jana Kleinová prováděla ve dnech 21. – 22. 9. 2016 studium expozic ve vídeňských muzeích.

Mgr. Hana Králová se 30. 11. – 3. 12. 2016 účastnila vědeckého symposia Altösterreichischer und Deutcher Adel im Vergleich (1871-1938/1945), pořádaného Institutem pro východoevropské dějiny Vídeňské univerzity. Následně navštívila vybrané muzejní expozice.

PhDr. Miloš Hořejš a PhDr. Jitka Balcarová navštívili ve dnech 30. 11. – 3. 12. 2016 některá vídeňská muzea a archivy, ve kterých pořídili rešerše pro DRKVO.

Ing. Jan Palas odjel ve dnech 13. – 14. 12. 2016 do Technického muzea ve Vídni, aby pořídil dokumentaci osobního vozu vídeňské městské dráhy potřebnou pro restaurování parního motorového vozu Komarek, který je funkčním exponátem NTM.

Řecko

RNDr. Eva Svobodová se ve dnech 22. – 26. 5. 2016 zúčastnila mezinárodní konference IRUG 12 (12. Konference Infrared and Raman Users Group) v Ormylia.

Slovensko.

Generální ředitel NTM Mgr. Karel Ksandr, Mgr. Michal Novotný a Jiří Fořt byli 18. 6. 2016 účastni 18. celoslovenského srazu historických železničních vozidel Rendez 2016 v Múzejno dokumentačném centru Bratislava.

Michal Plavec se ve dnech 26. – 28. 9. 2016 zúčastnil konference História a súčasnosť sbierok a zberateľstva konané v Banské Bystrici.

Martin Přibíl navštívil ve dnech 20. 10. a 21. 10. 2016 činné doly na středním Slovensku, ohrožené ukončením těžby. Návštěva byla spojena s prohlídkou brownfields po likvidovaných dolech.

Mgr. Michaela Hrubá odjela ve dnech 4. – 5. 11. 2016 navštívit fotofestival Mesiac fotografie Bratislava.

Velká Británie

Generální ředitel NTM Mgr. Karel Ksandr odjel ve dnech 1. – 5. 2. 2016 navazovat spolupráci s Imperial War Museum v Londýně.

13.4 Informace o činnosti Správního odboru

Prostřednictvím referátu Správního odboru byly zajišťovány v roce 2015 následující agendy:

Referát veřejných zakázek zajišťoval procesy zadávání veřejných zakázek v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb. o veřejných zakázkách, a nařízeními ministra kultury; metodické vedení veřejných zakázek a implementaci nových právních norem do procesu jejich zadávání; vedení evidence veřejných zakázek; elektronizace

veřejných zakázek. Postupný přechod na zadávání zakázek malého rozsahu prostřednictvím elektronického tržiště Tendermarket a veřejných zakázek řídicích se Zákonem č. 134/2016 Sb. prostřednictvím Věstníku veřejných zakázek a Profilu zadavatel (NEN/profil). V roce 2016 byla vyhlášena 1 podlimitní veřejná zakázka a cca 550 zakázek malého rozsahu (prostřednictvím elektronického tržiště „Tendermarket“).

Referát právní průběžně zajišťoval právní poradenství, přípravu a kontrolu právních dokumentů, administraci správních řízení a vedení soudních procesů. Prostřednictvím Správního odboru ve spolupráci s AK Nemeth bylo vyřízeno cca. 360 právních případů.

Referát BOZP a PO prováděl pravidelné kontroly a revize BOZP a PO, školení BOZP a PO nových zaměstnanců. Vedle toho referát spolupracoval při šetření a zajišťování podkladů k pracovním úrazům zaměstnanců NTM. I v roce 2016 probíhala aktualizace dokumentace PO pro hlavní budovu a aktualizace směrnic BOZP. Referát se podílel na zpracování podmínek pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami. Referát byl součinný při tvorbě dokumentace PO pro Centrum stavitelského dědictví v Plasích.

Školení BOZP a PO nových zaměstnanců proběhlo 28. 1., 1. 3. a 26. 4. 2016. Školení zaměstnanců dodavatelských firem (dozor) proběhlo v termínech 17. a 24. 5. 2016.

Dne 17. 2. 2016 proběhla na pracovištích dílenských provozů kontrola Hygienické stanice hl. m. Prahy. O měsíc později proběhla tematická požární kontrola dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, na hlavní budově NTM v Praze Letná.

V oblasti kontrolní činnosti proběhly v objektech NTM pravidelné roční prověrky BOZP a PO ve spolupráci se smluvním poskytovatelem pracovně lékařských služeb: 22. 1. 2016 (Letná), 6. 4. a 14. 6. 2016 (Čelákovice), 3. 11. 2016 (Masarykovo nádraží), 8. 11. 2016 (Chomutov), 10. 11. 2016 (Plasy), 16. 11. 2016 (Čelákovice).

Revize hasičích přístrojů a požárních vodovodů na všech objektech probíhaly rovněž průběžně.

Systémy EPS, SHZ byly zajišťovány smluvně v gesci odd. správy a údržby budov.

Referát pronájmů zajišťoval průběžné sjednávání krátkodobých pronájmů včetně smluvní agendy; organizační zajištění krátkodobých akcí smluvních partnerů i NTM; průběžné vedení agend vzniklých na základě dlouhodobých nájemních smluv. (muzejní restaurace, muzejní prodejny, nápojové automaty, mincovní automaty). V roce 2016 proběhlo v NTM 35 velkých vědeckých, mediální, společenských a kulturních akcí založených na krátkodobých nájemních smlouvách, které pro rozpočet NTM představovaly celkový výnos 1.065.600,- Kč.

13.5 Informace o kontrolní činnosti

13.5.1 Interní audity, dílčí kontroly a interní šetření

V souladu s plánem interního auditu i nad jeho rámec bylo prověřováno jak hospodaření s majetkem státu z pohledu hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, tak dodržování právních a interních předpisů a postupů, a to včetně přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému. Nedílnou součástí interních auditů, kontrol a šetření bylo zabezpečení provozu NTM.

Konkrétně se jednalo o interní audity zaměřené na:

- personální zabezpečení pracoviště CSD Plasy;
- účetní závěrku za rok 2015 z hlediska průkaznosti, úplnosti a správnosti;
- dohody o hmotné odpovědnosti;
- personalistiku z hlediska dodržování právních a interních předpisů a vedení personální agendy;
- dodržování termínů v oblasti ekonomiky a oběhu dokumentů;
- dodržování ceníku NTM;
- zveřejňování v registru smluv.

Nad rámec interních auditů bylo provedeno větší množství dalších dílčích kontrol a interních šetření podle požadavků generálního ředitele a provozních potřeb NTM se zaměřením na autoprovoz, podklady k účetním závěrkám, inventury majetku, řídicí kontrolu běžících projektů, analýzu smluvních vztahů a jejich odraz v péči o sbírkové předměty a v hospodaření NTM, dopravu zápůjček, pracovní cesty a používání mobilních telefonů.

V případě zjištěných pochybení nebo rizik, případně i pozorování, byly (pokud možno) zjišťovány jejich příčiny a po projednání s odpovědnými zaměstnanci byla ve spolupráci s nimi navrhována opravná, nápravná a preventivní opatření, návrhy na zlepšení procesů a případně další doporučení. Neveřejné písemné auditní zprávy byly vždy projednány se statutárním zástupcem NTM, který všechny dokončené zprávy schválil.

Interními audity byly zjištěny dílčí nedostatky (pochybení nebo rizika), které neměly dopad na průkaznost, úplnost a správnost účetnictví.

13.5.2 Vnější kontroly a audity

V roce 2016 bylo provedeno 6 vnějších kontrol a auditů zaměřených jak na kontrolu a ověření rozpočtové kázně dotací, splnění podmínek projektů, souladu výkazů a účetnictví a souladu výdajů s předpisy, tak na oznamovací a platební povinnosti, požární bezpečnost a pracovní rizika.

Při kontrolách a auditech byly ojediněle zjištěny nevýznamné nebo formální nedostatky.

14. Činnost pracoviště zajišťujícího působnost zákona č. 71/1994 Sb.

V rámci podmínek zákona č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty v platném znění, přijalo v roce 2016 NTM celkem 14 žádostí, z toho 7 na vydání osvědčení pro vývoz na dobu určitou (5 osvědčení vydáno v roce 2016, 2 žádosti zaevidovány k 22. 12. 2016 – osvědčení vydána 6. 1. 2017) a 7 na vydání osvědčení pro trvalý vývoz předmětů kulturní hodnoty mimo území ČR. Agendou je pověřen Referát evidence sbírek (RES).

www.ntm.cz